

SANAT BUNUN NERESİNDE ?

Prof. Dr. O. Şadi Yenen

Merhaba,

Fikirlerin deneyden daha önemli olduğunu savunan John Martin (1),

Bu Sayıda

- Sanat Bunun Neresinde **1**
- Haberler **2**
- Tepkiler **3**
- Kararı Siz Verin **5**
- Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti'nden **6**
- Klimik Üyelerine Hatırlatma **8**
- Türkiye'de Enfeksiyon Hastalıkları İhtisası Tartışmalı **9**
- Ya Varsa? **9**
- Açık Oturum **10**
- 10 Tıbbi Mikrobiyoloji Öğretim Üyesinden Bakanlığa **10**
- Tarihten Bir Yaprak **12**
- Altıncı Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı Yapıldı **12**
- Kurultay Sonuç Bildirgesi **13**
- Kurultay'dan İzlenimler **14**
- Kurultay'ın Ardından **18**
- Burası Muz Cumhuriyeti mi? **18**
- Bir Hayırsız Ada Öyküsü **19**
- En Yeni Tüzük Taslağı **23**
- 1. Türk Sağlık Eğitimi Şurası **26**
- Rotasyonlar **29**
- Bir Çağrı **30**
- Şef-Şef Yardımcılığı Sınavları **31**
- Yayın Dosyası Hazırlarken **32**
- Sağlık Bakanlığı Hastaneleri **32**
- TUS 2001 Nisan Kadroları **33**
- Sağlık Platformu Toplantısı **34**
- Bilimsel Toplantılar Takvimi **35**

yazısının bir yerinde sözü bilim ve sanat karşılaştırmasına getirir: "... sanat (ürünü) biriciktir: Eğer bir şiir yazılmamışsa ya da bir resim yapılmamışsa gelecekte hiçbir insan asla aynı şiiri yaz(a)mayacak ya da aynı resmi yap(a)mayacaktır: Buna karşın, eğer bir biliminin büyük buluşundan bir gün önce ölürse, bu sadece geçici bir kayıp olacaktır; buluş, gelecekteki birkaç yıl içinde kesinlikle yapılacaktır." Sanatla (saf) bilim arasındaki bu ayırım uygulamalı bir bilimsel disiplin olan klinik tıpta geçerliliğini yitirir: Klinik tıp uygulamalarının iki ayağı vardır: Bilim ve sanat. Saunders (2), bu birlikteliği şöyle vurguluyor: "Tıpta sanatla bilim, ortak bir kültürün parçası olarak, birbirinden ayrılmaz: Bilmek bir sanattır; bilim, bilgiye kişisel katılımı gerektirir."

Kısaca açmak gerekirse, bilimsel tıp "kanıt"a dayanır; tıbbi bir sanat haline getirense "yorumlama" sürecidir. Her ikisi birlikte "tıbbi karar"ın köklerini oluşturur: Bu yazının amacı "Tıbbi karar verme" sürecinin ayrıntılı bir incelemesini yapmak değildir: Burada daha çok irdelenecek olan, hekimlerin, kanıtın bir ifadesi olan "bilgi"ye ulaşma ve ondan yararlanma yollarıyla "yorumlama"da içinde bulundukları toplumdan nasıl etkilendikleridir.

Kassirer (3), bilmenin önemini şöyle anlatır: "Eğer biz bir olgunun varlığını bilmiyorsa, o, aklımıza gelmez. Tanı sorunlarının çözülmesinde, doğru soruları sormak ve doğru testlerin yapılmasını istemek için olası yanıtlar hakkında kimi fikirlere (bilgilere) sahip olmak zorundasınız."

Öte yandan, hekimler; sürekli olarak, yeni verilere dayanan önerileri içeren yayınların bombardımanı altındadır: Her yıl altı milyon tıbbi yazı yayımlanmaktadır ve bilginin bu miktarıyla baş etmek olanaksızdır (4). Dahası var: "...belli bir konu hakkında yayımlanmış makalelerin %15'ten daha azı işe yarar: Makalelerin çoğu hakem denetiminden geçmemiştir; ticari çıkarları olanlar tarafından desteklenmiştir: ... En itibarlı dergilerde yayımlanmış makaleler bile mükemmel olmaktan uzaktır: Çok değişik dergilerde yayımlanmış olan klinik çalışmalar hakkında yapılan incelemeler; onların düzenlenmesi, analizi ve bildirimi açısından büyük yetersizlikler olduğunu göstermektedir; kimi düzeltilmeler görülmesine karşın 1970'lerden bu yana (yayımlanmış) klinik çalışmaların ortalama nitelik notları %50'den azdır: Sonuç olarak, çok sayıda tanı testi ve tedavi, rutin uygulamanın bir parçası olarak kullanıma girmeden önce özenli bir şekilde değerlendirilmemişlerdir; bu durum, iyilikten çok zarara neden olabilecek ya da tümüyle hiçbir etkisi olmayan tedavilerin ve etkinliği kanıtlanmamış testlerin yaygın kullanımına yol açmıştır" (5). Üstelik, bu yayınların bir bölümü de (yazarları adına) koyu bir cehaletin göstergesidir (6). (Tıbbi metinlerin yazılması ve okunması edimlerinin işlevine ilişkin ayrıntılı bir irdeleme başka bir yazının konusudur ve burada ele alınmayacaktır).

Burada bir soluk almanın tam zamanıdır: Bu kadar çok ve çoğu ni-

Devamı 39. sayfada

HABERLER...HABERLER...HABERLER...HABERLER...HABERLER...HABERLER...

✓ Kasım 2000 döneminde Dr. **F. Zühre Arıncı**, Dr. **Ayşin Zeytinoğlu**, Dr. **Yeşim Taşova**, Dr. **İlhan Özgüneş**, Dr. **F. Nur Eriş**, Dr. **İffet Palabıyıkoglu**, Dr. **Ahmet Kalkan**, Dr. **A. Arzu Sayıner**, Dr. **Ayşe Arısoy**, Dr. **Semra Tunçbilek**, Dr. **Hayrettin Akdeniz**, Dr. **Süheyla Sürücüoğlu** ve Ocak 2001 döneminde Dr. **Canan Ağalar** girdikleri sınavlar sonucunda başarılı olarak Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları dalında Doçent unvan ve yetkisini aldılar.

- ✓ Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. **İlyas Dökmetaş**, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. **Dilek Arman**, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. **Mehmet A. Taşyaran** ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Doç. Dr. **Reşit Mıstık**, Profesörlüğe yükseltildi.
- ✓ Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'na Yrd. Doç. Dr. **Sedat Kaygusuz** ikinci öğretim üyesi olarak atandı.
- ✓ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. **Emine Sönmez**, Kadir Has Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı'na geçti.
- ✓ Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim

Dalı kuruldu. Anabilim Dalı Başkanlığına atanan Prof. Dr. **Volkan Korten**'in yanı sıra Doç. Dr. **Lütfiye Mülazımoğlu** da yeni anabilim dalında görevlendirildi.

- ✓ Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji dalında Prof. Dr. **İsmail Balık** (Ankara Üniversitesi), Prof. Dr. **Halil Kurt** (Ankara Üniversitesi), Doç. Dr. **Necla Tülek** (Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi), Dr. **Özcan Nazlıcan** (Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi) ve Dr. **Serdar Özer** (Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi)'den oluşan jüri tarafından yayınları değerlendirilerek kabul edilen adaylar, aynı jüri önünde *Mesleki Bilgi, Beceri ve Yetenek ile Eğitim ve Öğretim Yapabilme Yeteneği Sınavı*'na girdiler. Sınav, 15 Ocak 2001'de Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapıldı. Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ndeki İkinci Şefliği Dr. **Hürrem Bodur**'un, Şef Yardımcılığını Dr. **Mustafa Aydın Çevik**'in; Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ndeki Şef Yardımcılığını Dr. **Nuray Uzun**'un; Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ndeki Şef Yardımcılığını ise Dr. **Gönül Şengöz**'ün kazandığı açıklandı.

Terfi eden ve yeni görevler üstlenen meslektaşlarımızın tümüne başarılar dileriz!

Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı Doçent Adayları ve Jüri Üyeleri (Ocak 2001)*

30 Ocak 2001 Gazi Üniversitesi

Adaylar: Canan Ağalar, Ahmet Çağrı Büke

Jüri Üyeleri: (Asil) Firdevs Aktaş (Gazi Üniv.), Ekin Ertem (Ege Üniv.), Mustafa Samastı (İstanbul Üniv.), Beril Özbakkaloğlu (Celal Bayar Üniv.), A. Gülşen Haşcelik (Hacettepe Üniv.); (Yedek) Ayfer Günlal (Hacettepe Üniv.), Fatma Ulutan (Gazi Üniv.), Güney Karakartal (Ege Üniv.)

* **Yükseköğretim Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ile Bu Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesine Dair 4584 Sayılı Kanun** 28 Haziran 2000 tarih ve 24093 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanun, **Geçici Madde 47**'de "1996 yılından itibaren ... doçentlik yabancı dil sınavında ... 65 (altmışbeş) ve daha yukarı puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından uluslararası alanda geçerli sayılan diğer yabancı dil sınavlarında bunlara denk puan alanlar başarılı sayılırlar" hükmünü getiriyor. Bu değişiklikten sonra KPDS'den 1996 yılından itibaren 65-69 puan almış adaylara yeni bir doçentlik bilim sınavı hakkı tanındı ve bu ek sınavın Ocak 2001'de yapılacağı açıklandı.

Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı Taslağı'na ülkemizdeki *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* eğitim birimlerinin pek çoğundan yöneltilen tepkileri önceki sayımızda topluca yayımlamıştık.

Elimize Geçen Tepkileri Yayımlamayı Sürdürüyoruz

Yollarlarsa kalan birkaç birimizin tepkilerine de bir sonraki sayımızda yer vermek istiyoruz.

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden

Sağlık Bakanlığı'na hazırlanan "Tıpta Uzmanlık Tüzüğü" Tasarısı taslağıyla ilgili görüşlerimiz aşağıda bilgilerinize sunulmuştur:

- [1] Bu tasarı *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalında kabul edilemez köklü değişiklikler önermektedir. Şöyle ki, uzmanlık dalımızın adı *İnfeksiyon Hastalıkları* diye değiştirilmekte (yarısı koparılıp atılmakta) ve yan dalları tümüyle kaldırılmaktadır. Bu denli büyük değişiklikler üstelik adı geçen tüzük tasarısının *Genel* bölümünde gerekçe göstermeden ya da (makul bir gerekçe/leri olmadığı için) gösterilemeden yapılmak istenmektedir.
- [2] Bu "güdüleştirme" çalışmaları sırasında uzmanlık derneğimizden veya bu konuya yıllardır emek veren deneyimli öğretim üyeleri ya da şeflerden fikir sorulmadığı da açıkça görülmektedir.
- [3] *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalımızın adı ve içeriği olduğu gibi korunmalı, ülke çıkarları doğrultusunda bir değişiklik gerektiği düşünüldüğünde halen bu dalda çalışmakta olan bu alanın uzmanlarına danışılmalıdır. Mevcut durumun korunmasının gerekçeleri şu şekilde özetlenebilir:
 - a) *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* adı ve içeriği ile bölünmez bir bütündür. Elli üç yıllık geçmişi ile tüm üniversite hastanelerinde (Hacettepe hariç) ve eğitim hastanelerinde alt yapısı ve eğitici kadrosu ile kurumuş; köklü, şerefli bir geçmişe ve varlığa sahiptir.
 - b) Tüm dünyadaki teknolojik gelişmelerin otomatize aletlerin kullanıma girmesini sağlaması

ile hekimlik dalları, "bastaya yakın" klinisyen-laboratuvar integrasyonu ile giden uygulamalara yönelmektedir. Dünya tıbbi bu çabaları gösterirken, ülkemizde dalmızla ilgili tarihi gelişim "bastaya yakın" uygulamaları daha önceden sağlamaya olanak tanımıştır. Uzmanlık dalımızda eğitim görenler "hem bir kliniği hem de bir laboratuvarı bağımsız olarak yönetmeye" hak kazanmakta ve modern tıba öncülük etmektedirler.

- c) Uzmanlık dalımızdan *Klinik Mikrobiyoloji* kısmı koparılarak, dalımızın doğasında bulunan laboratuvar uygulamalarına son verilmesi, dalımızı zayıflatacak, bu dala olan talebi azaltacak, gelecek yıllarda bu dalın yok olması gibi vahim bir sonuca yol açacaktır.
- d) Diğer yandan bu tasarıyla yapılmak istenen değişiklik *Klinik Mikrobiyoloji* uygulamasının *Mikrobiyoloji* uzmanlarına bırakılmasını getirmektedir. Zaten bir kısmı *Mikrobiyoloji* alanında çalışan *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlarının da teşvikiyle, *Mikrobiyoloji* uzmanları artık asli görevlerini bırakıp *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* polikliniği çalışmaları yürütecektir (bunun örnekleri şimdiden başlamıştır!) ki bu durum *Tıbbi Mikrobiyoloji* dalının yok olması gibi yine vahim bir sonuca yol açacaktır. Başka bir deyişle, tasarıda önerilen değişiklikler, ne *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mik-*

robiyoloji uzmanlık dalına ne de *Mikrobiyoloji* uzmanlık dalına yarayacaktır.

- [4] *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık eğitimi sırasında bir yıllık *Tıbbi Mikrobiyoloji* rotasyonunun zorunlu bir rotasyon olarak konulması gereksizdir. Dalımızın uzmanlık eğitimi veren kuruluşlarda zaten klinik ve laboratuvar çalışmaları eğitim süresi boyunca birlikte ve iç içe götürülmektedir. Eğitim sorumlusunun Mikrobiyoloji laboratuvar olanakları henüz kısıtlı olan yerlerde asistanlarını uygun yerlere rotasyona göndermeye yetkisi vardır.
- [5] *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlarının *İmmünoloji*, *Hematoloji*, *Allerjik Hastalıklar* yan dallarında uzmanlaşma haklarının ellerinden alınması ise bu dalı zayıflatmaktan başka işe yaramayacaktır. Bunlar korunmalı ve ayrıca *Kan Bankacılığı* da yan dallar arasına eklenmelidir.

Prof. Dr. Ayşe Willke
Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu
Yrd. Doç. Dr. Birsan Mutlu
Yrd. Doç. Dr. Sibel Gündeş
Yrd. Doç. Dr. Sila Akhan
Dr. Mustafa Ertürk
Dr. Zuhal Bolca
Dr. Çiçek Güven
Dr. Meliha Meriç
Dr. Fatma Öztürk
Dr. Zerrin Yuluğkural

**Kocaeli Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Klinik Bakterioloji ve
İnfeksiyon Hastalıkları
Anabilim Dalı
Öğretim Üyeleri ve
Araştırma Görevlileri**

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden

Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan **Tıpta Uzmanlık Tüzüğü** Tasarısı hakkında Bakanlığa gönderilen görüşlerimiz aşağıdadır:

Hazırlanmakta olan tüzük taslağında *Genel Gerekçe* bölümü sayfa 2, paragraf 4'te Tıp Fakültelerinin görüş ve katkılarının gerekliliği belirtilmektedir. Bu nedenle "*Mikrobiyoloji*" ve "*İnfeksiyon Hastalıkları*" uzmanlık dalları ile ilgili olarak görüşlerimizi sunmayı uygun bulduk.

Tıbbın hiçbir dalında, neden-hastalık ilişkisi "*Mikroorganizma-İnfeksiyon Hastalığı*" ilişkisi kadar somut örnekler taşımamaktadır. Uzun yıllardır *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlığı birlikte verilmekte olup, sözü edilen uzmanlar bulundukları kurumun koşullarına bağlı olarak *Mikrobiyoloji ve/veya İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanı olarak çalışmaktadır.

İnfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyoloji birlikteliği, gelişen tıbbi pa-

ralet olarak günümüzde ve hastane ortamında daha da fazla olarak önem kazanmıştır. Giderek artan antibiyotik direnci, hastane infeksiyonlarının öneminin anlaşılması, başta yoğun bakım birimleri olmak üzere hastane içi etkinliğin artma gereği bu birlikteliği daha da önemli kılmaktadır. Biz, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı olarak aynı çatı altında hizmet vermekteyiz. Bu birlikteliğin, gerek tıp ve uzmanlık öğrencilerinin eğitimi sırasında, gerekse hasta hizmetlerinde yararlarının büyük olduğunu yaşayarak görmekteyiz.

Geçmişte, *Mikrobiyoloji* uzmanlığı Tıp Fakültesi mezunları yanında, diğer bazı Fen Bilimleri mezunlarını da kapsamakta idi. Öngörülen tüzükte, uzmanlık öğrencilerinin Tıp Fakültesi mezunu olmaları gerekliliği belirtildiğine göre, bu iki bilim dalının ayrılma-

sı değil, aynı çatı altında toplanması, uygun yan dalların konulması, geçmişte olduğu gibi uzmanların koşul ve istekleri doğrultusunda hizmet vermeye devam etmelerinin uygun olacağı görüşündeyiz.

Prof. Dr. Okan Töre
Prof. Dr. Suna Gedikoğlu
Prof. Dr. Güher Göral
Prof. Dr. Safiye Helvacı
Prof. Dr. Beyza Ener
Prof. Dr. Reşit Mıstık
Doç. Dr. Halis Akalın
Yrd. Doç. Dr. Barbaros Oral
Yrd. Doç. Dr. Cüneyt Özakin
Yrd. Doç. Dr. Yasemin Heper

**Uludağ Üniversitesi
Tıp Fakültesi
Mikrobiyoloji ve
İnfeksiyon Hastalıkları
Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri**

SSK Tepecik Eğitim Hastanesi'nden

Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı taslağına ilişkin görüşlerimiz aşağıdadır:

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji eğitimi bir bütündür. Ülkemiz koşullarında bunların ayrılması pek çok aksaklıkların doğmasına neden olacaktır. Bir infeksiyonun etkeniyle birlikte incelenmesi, eğitim ve öğretim açısından da değerlidir. Klinik ve laboratuvarın bir arada değerlendirilmesi hastanın tedaviye başlama süresini kısaltacak, ayrıca hızlı bir şekilde gerekli testlerin yapılması laboratuvar maliyetlerini düşürecektir.

Mikrobiyoloji bölümünün *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* biriminin dışında kurulmuş ve tüm mikrobiyolojik tetkiklerin yapıldığı bir yer olarak değil de, özel birtakım özel testleri yapabi-

lecek (moleküler biyoloji, virus izolasyonu, hücre kültürleri vb.) kapasiteye sahip bir referans bölümü olarak düşünülmesi uygun olur.

İnfeksiyon hastalıklarının ve bu hastalıklardan ölüm oranlarının yüksek olduğu ülkemizde sadece hizmet işlevi gören sağlık tesislerinin çoğunda bir *Mikrobiyoloji* uzmanı bulunmadığı göz önünde bulundurulursa, *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlığının bütünlüğünü korumasının önemi daha iyi anlaşılacaktır.

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlık eğitiminin 5 yıla çıkarılması; *İç Hastalıkları* rotasyonunun 12 aya çıkarılması ve bunun en az 3 ayının bir *Hematoloji* biriminde yapılması, *Göğüs Hastalıkları ve Tüberküloz ve Nöroloji* rotasyonlarının eklenmesi

uygun olacaktır.

Yürürlükteki tüzükte olduğu gibi *Allerjik Hastalıklar*, *İmmüno-loji* ve *Hematoloji* yan dallarına ek olarak *İnfeksiyon Hastalıkları Epidemiyolojisi*'nin de eklenmesi uygundur.

Doç. Dr. Şükran Köse
Uzm. Dr. Neval Ağuş
Uzm. Dr. Gülgün Akkoçlu
Uzm. Dr. Abdullah Cengiz
Uzm. Dr. Aydan Kula
Uzm. Dr. Levent Şahinoğlu
Uzm. Dr. Meltem Avcı
Uzm. Dr. M. Akif Büyükkiz
Uzm. Dr. Mete Cüce

**SSK Tepecik
Eğitim Hastanesi
İnfeksiyon Hastalıkları ve
Klinik Mikrobiyoloji Servisi
Eğiticileri**

Kararı Siz Verin

Geçen sayımızda bir **Son Dakika** haberine yer vermiş ve konuyu bu sayımızda ele alacağımızı duyurmuştuk. *Klimik Bülteni*'nin o sayısı baskıya hazırlanırken, bütünlüğünü bozmakla tehdit ettiği *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalına emsali görülmemiş bir baskı uygulamakta olan Sağlık Bakanlığı yetmezmiş gibi, karşımıza bir de kimi Mikrobiyoloji çevrelerinin çıktığını yazmıştık. Uzmanlık dalımızı boy hedefi olarak seçmeye yeltenen bu çevreler, işlerini güçlerini bırakıp doğrudan ve art arda Derneğimize göndermeye başladıkları birörnek mektup ve fakslarla *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalına meydan okumak mı istiyorlardı? İşte o haber o koşullarda kaleme alındı. O sırada ve daha sonra gelen belgeleri ilerki sayfalarımızda yayımlıyoruz. Ama önce meraklısı için kısa bir hukuki gönderme yapalım.

TÜRK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ TÜZÜĞÜ'NDEN

...

MADDE 2

Derneğin Amacı

Tıp, klinik, veteriner, tarım ve endüstri mikrobiyolojisi (bakteriyoloji, viroloji, mikoloji, parazitoloji, allerji ve immünoloji), infeksiyon hastalıkları, koruyucu hekimlik, toplum sağlığı ve toplum hekimliği dallarında uzmanlık veya doktora ya da yüksek lisans yapmış ve yapmakta olan meslek sahiplerinin bilimsel çalışma ve gözlemlerini bildirmek, yaymak ve benzer bilimsel derneklerle haberleşerek bilimsel gelişmelere yardımcı olmak, gereğinde üyelerinin yasal haklarını koru-

mak, ulusal ve Bakanlar kurulu'nca izin verilmiş olan uluslararası kuruluşlarda kendilerini temsil etmek, konusu ile ilgili yurt sorunlarına yönelmiş çalışmalar yapmak, yaptırmak ve bunlara çözüm yolları araştırmaktır.

Bu amacı gerçekleştirmek için dernek, bilimsel toplantılar, simpozyum ve kongreler düzenler, bilimsel yayınlar yapar. Konusu ile ilgili yurt sorunlarını araştırarak çalışma grupları kurar ve araştırmacıların verecekleri raporları yayınlar, ilgililere ve yetkili makamlara sunar.

...

Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti'nin amaçları arasında *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalının **bütünlüğü ile uğraşmak** diye bir madde var mı? Peki, bir dernek **tüzüğünde gösterilen amaçlar dışında** faaliyette bulunabilir mi? Yanıtı aşağıda. Bizden anımsatması.

DERNEKLER KANUNU

MADDE 37. Yasak Faaliyetler

Dernekler, **tüzüklerinde gösterilen amaç** ve bu amacı gerçekleştirmek üzere sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları ve biçimleri **dışında faaliyette bulunamazlar. ...**

KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ TÜZÜĞÜ'NDEN

Madde 2. Derneğin Amacı

...

f) *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* nin bir ana uzmanlık dalı olarak etkinliğini artırmak, **bütünlüğünü** korumak ve her düzlemde savunmak,

...

TÜRK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ'NDEN TIP FAKÜLTELERİNİN MİKROBİYOLOJİ VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALLARINA

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı ile ilgili son gelişmeleri sizlere sunmayı ve belirli konularda yardımlarınızı rica etmeye karar verdik. Tıpta Uzmanlık Tüzüğü başlıca iki ana kısımdan oluşmaktadır: ana metin ve ekli çizelge. 1997 yılında Danıştay'da onaylanan taslak üzerinde Sağlık Bakanlığı tarafından değişiklik yapılmıştır. Ana metindeki Tıpta Uzmanlık Kurulu ve komisyonların yer alması, kurul ve komisyonlarda eğitimle ilgili tarafların dengeli temsiliyeti konusunda Sağlık Bakanlığı'na öneriler, UDKK (Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu) aracılığı ile Derneğimiz tarafından yapılmıştır.

Ancak ekli çizelgede ana dal uzmanlığımızı yakından ilgilendiren *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalı ile ilgili öneride sizlerin de yardımınızın etkili olacağına inanıyoruz. Bu konuda Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti'nin ve İstanbul Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nın, TTB-UDKK Başkanlığına, Sağlık Bakanlığına ve TTB-UDKK Genel Kurul üyelerinin her birine (Dernek listeleri ekte sunulmuştur) gönderdiği yazı örnekleri ekte sunulmuştur.

Sizlerin de öğretim elemanlarının imzaları ile **acilen benzeri yazıları** [1] TTB-UDKK Başkanlığı'na (Faks: 0312 231 19 52-0312 231 19 53; Adres: Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sokak No 2 Kat 4 06570 Maltepe-Ankara); [2] Sağlık Bakanlığı'na; [3] TTB-UDKK Genel Kurul üyelerine göndermenizi rica ederim. Dernek adres ve faksları ekte sunulmuştur.

Bu konudaki gelişmeleri web sitemizden (www.turkmikrobiyolcem.org) sizlere duyuracağız. TTB-UDKK web sitesinde (www.ttb.org.tr/udkk/udkk.html) Danıştay'dan geçen ve UDKK ve TTB'nin de onayladığı ana metni ve Bakanlığın değişiklik yaptığı son şekli görebilirsiniz. Her ne kadar ana metin uygun değilse de son tasarıda ekli çizelgede UEMS (Avrupa Tıp Uzmanları Birliği)'de olduğu gibi "İnfeksiyon Hastalıkları" ana dal olarak yer almaktadır. Ekli çizelgenin son hali ekte sunulmuştur.

Prof. Dr. Özdem Anđ
Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Başkanı

MARMARA ÜNİVERSİTESİ MİKROBİYOLOJİ VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ'NE

Elimize geçen en son Tıpta Uzmanlık Tüzük Tasarı Taslağında kendi uzmanlık dalımız (Tıbbi Mikrobiyoloji) ve bunu yakından ilgilendiren *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanlık dalı ile ilgili görüşlerimiz **Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti'nin ve Sağlık Bakanlığı'nın belirttiği görüşlerle aynı** olup aşağıda imzası olan Anabilim Dalımız tüm öğretim üyeleri tarafından desteklenmektedir.

Prof. Dr. Candan Bozok-Johansson
Prof. Dr. Güner Söyletir
Prof. Dr. Funda Babacan
Doç. Dr. Ayşegül Yağcı
Yrd. Doç. Dr. Nilgün Çerikçioğlu
Yrd. Doç. Dr. Ufuk Över
Öğr. Gör. Dr. Nurver Ülger
Öğr. Gör. Dr. Burak Aksu

(Not: Bu yazı 7. sayfada verdiğimiz Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti görüşü iliştilirilmiş olarak gönderilmiştir)

TÜRK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ'NDEN TTB-UDKK BAŞKANLIĞINA VE TTB-UDKK GENEL KURUL ÜYELERİNE

Kendi Uzmanlık Alanımızı Yakından İlgilendiren Enfeksiyon Hastalıkları ile İlgili Önerimiz:

Elimizdeki en son Tüzük Taslağında “*İnfeksiyon Hastalıkları*” olarak geçen uzmanlık adı, “*İnfeksiyon Hastalıkları*” şeklinde kalmalıdır (UEMS-Avrupa Tıp Uzmanları Birliği'nde olduğu gibi).

Gerekçe: “*Klinik Mikrobiyoloji*” tanımı, Uzmanlık Tüzüğü'nde iki ana dala ait uzmanlık bölümünde yer almaktadır. “*Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji*” uzmanlığı ile “*İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji*” uzmanlığı. Tüzükte bu durum başka hiçbir ana dal uzmanlığı için söz konusu değildir. Ayrıca adı geçen her iki uzmanlık sürecinde “*Klinik Mikrobiyoloji*” eğitimine ayrılan süre farklıdır. “*İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji*” uzmanlık eğitiminde muhtemelen kendi bünyelerindeki mevcut laboratuvarlarda *Klinik Mikrobiyoloji* eğitimi verilmesi planlanmaktadır. Ancak “*İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji*” Anabilim Dallarının en gelişmişlerinde bile sadece bakteriyolojiye ait belirli testler yapılabilir. Bu uzmanlar, **Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanlık öğrencilerinin ayrıntılı biçimde toplam 40 ayda gerçekleştirecekleri ve bakteriyoloji, viroloji, mikoloji, parazitoloji, seroloji, immünoloji, moleküler mikrobiyoloji gibi alt birimlerden oluşan eğitimi almamış olacaklardır. Ancak sonuçta uzmanlık dallarının “*Klinik Mikrobiyoloji*” ismini içermesi nedeniyle, uygulamada sadece **Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji**

uzmanlarının yönetebilecekleri bir laboratuvarı “idare edebilme yetkisi” kazanmaları mümkün olabilecektir. Böylece bir “Klinisyen”, **Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji** Anabilim Dalı'nda gereken 40 aylık eğitimi almadan, bir “mikrobiyolog”un bilgi ve deneyimini kazanmış sayılacaktır. Bu bilgi birikiminin bu sürede verilmesi planlanıyorsa, *İnfeksiyon Hastalıkları* için önerilen toplam 5 yıllık sürede ne zaman *İnfeksiyon Hastalıkları* eğitimi verilecektir? Ayrıca “*İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* Uzmanlık Dalı” dünyada hiçbir örneği görülmeyen, bir ayağı laboratuvar bilimlerinde, diğeri klinik dallarda olan bir yapılanma göstermektedir. Bilimdeki gelişmelerin hızla sürdüğü, Bilim Dallarının genişleyen alanlarında yetkin olabilmek için alt uzmanlık uygulamalarına yöneldiği günümüzde bu kadar geniş kapsamlı bir uzmanlık dalı oluşturulması akılcı görülmemektedir. Ülkemizde bizim konumuz dışında başka bir örneğinin görülmediği bu “haksızlığın” düzeltilmesi amacıyla “*İnfeksiyon Hastalıkları*” uzmanlık dalı ismine yapay olarak ve büyük ölçüde ekonomik nedenlerle “eklenmiş” olan “*Klinik Mikrobiyoloji*” tanımlamasının çıkarılmasını; bu Uzmanlık Dalının “*İnfeksiyon Hastalıkları*” şekliyle isimlendirilmesini; sonuçta “**Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji**” uzmanlığı ve “*İnfeksiyon Hastalıkları*” uzmanlığı şeklinde iki ayrı yapılanmayı önermekteyiz.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI'NIN BEŞ ÖĞRETİM ÜYESİNDEN KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ'NE

(Yukarıda verdiğimiz metnin aynısının altına aşağıdaki imzalar eklenerek gönderilmiştir).

Prof. Dr. Hatice Özenci

Prof. Dr. Haluk Ataoğlu

Doç. Dr. Murat Aksoy

Doç. Dr. Aydın Karaarslan

Doç. Dr. Çiğdem Güngör

KLİNİK ÜYELERİNE HATIRLATMA DÜZELTME BİLGİLENDİRME

50 yıldan beri devam edegelen uzmanlık dalının adı, *Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları* değil, **Klinik Bakteri-yoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları**'dır. 1940'lı yıllarda uzmanlık dalının o günkü koşullara göre böyle isimlendirilmesi kadar doğal bir şey olamaz. O dönemin infeksiyon hastalıkları özellikle tüberküloz, sıtma, tifo dizanteri, kolera gibi toplumsal önemi olan hastalıklarla, mikrobiyolojisi de daha çok bu hastalıkların laboratuvar tedavisi ile sınırlı idi. Günümüzde ulaştığımız infeksiyon hastalıkları çeşitliliği ve klinik mikrobiyolojideki çok hızlı gelişmeler tek bir uzmanlık dalının (*Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları*) kapasitesini çoktan aşmış durumda olup, hazırlanmış tüzük taslağı konusunda geç bile kalındığını göstermektedir.

Tiptaki gelişmeler tabii ki *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* alanları ile sınırlı değildir. Cerrahi alanlarda gelişmelere paralel olarak, Genel Cerrahi ana dalından birçok anabilim dalının (Çocuk Cerrahisi, Ortopedi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi vs.) doğması, benzer şekilde İç Hastalıkları ana dalından çeşitli anabilim dallarının (Göğüs Hastalıkları, Kardiyoji, Gastroenteroloji vs.) ayrılması bu sürecin doğal sonuçlarıdır. *İnfeksiyon Hastalıkları* camiasında yer alan **bazı** arkadaşların (**bunların çoğunun da akademisyen olmaları şaşırtıcıdır**) bu gelişme sürecini gözardı ederek 50-60 yıl önceki yapılanmaya bu kadar ısrarla sarılmaları **anlaşılmaz** bir tutumdur.

Dünyada bizim dışımızda **tek bir örneği dahi olmayan** bu yapılanmayı hâlâ savunanlar ya da "ülkemizin infeksiyon hastalıkları açısından diğer tüm dünya ülkelerinden farklı olduğu" söyleminde bulunanlar bu konulardaki **gerçekleri kendi meslektaşlarına dahi açıklamaktan kaçınmaktadırlar**. Örneğin İskandinav ülkelerinde bu isim altında toplanan uzmanlık eğitiminin süresi 6.5 ile 10 yıl arasında değişmektedir; bu da yeni tüzük taslağında iki ana dal için önerilen sürelerin (5+4 yıl) toplamı kadardır. **Küreselleşmenin kaçınılmaz bir şekilde gerçekleşmeye doğru gittiği** günümüzde bir *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanının bilmesi gerekenler sadece **Türkiye'de sıklıkla karşılaşılan**

infeksiyonlarla sınırlı kalmamak zorundadır. Başarılı ve yeterli bir *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanı bu alandaki gelişmeleri çok yakından izleyerek bilgilenmeye ve deneyim kazanmaya doğru gitmelidir. Benzer şekilde *Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı da başarılı ve yeterli olabilmek için bu alandaki (bakteriyoloji, viroloji, mikoloji, parazitoloji, moleküler mikrobiyoloji) gelişmeleri yakından izlemek ve deneyim kazanmak zorundadır. **Her iki ana dalın uzmanları** bu konudaki tartışmaları (bazen hakarete varan) bir kenara bırakıp ülkemizin bilim alanında dünya ile bütünleşmesini istiyorlarsa, kişisel çıkarlara dayalı çözümlerin peşinde olmak yerine ülke ve dünya gerçeklerini göz önünde bulundurarak **ortak çözüm üretmek** zorundadırlar.

Çözüm Önerisi: Bu iki yakın uzmanlık dalının **birbirine geçişli olması**; yani *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanlığını alan bir kişi, isterse, laboratuvar rotasyonları geçerli olmak suretiyle daha kısa sürede *Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık eğitimi alabilmeli, aynı şekilde *Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı, isterse klinikteki rotasyonları geçerli olmak suretiyle *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanlık eğitimi alabilmelidir.

Bu konudaki karmaşa ve kargaşanın bir an önce **yukarıdaki ya da benzer çözüm önerileri ile** bitmesi, bu süreçte bu iki yakın dal elemanlarının geri dönüşü olmayan kırgınlıklara yol açmamaları dileğiyle her iki camia üyelerine sevgi ve saygılarımızı sunarız.

M. Ü. Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Prof. Dr. Candan Johansson

Prof. Dr. Güner Söyletir

Prof. Dr. Funda Babacan

Doç. Dr. Ayşegül Yağcı

Yrd. Doç. Dr. Nilgün Çerikcioğlu

Yrd. Doç. Dr. Ufuk Över

Öğr. Gör. Dr. Nurver Ülger

Öğr. Gör. Dr. Burak Aksu

Kaynak: HEKİMLER Tartışma Listesi'ne gönderilen 4 Kasım 2000 tarihli 13378 sayılı mesaj

URL: <http://groups.yahoo.com/group/hekimler/message13378>

Lütfen Okur musunuz?

Ne yazık ki, uzun süreden beri gerek sözlü gerekse yazılı olarak olanı biteni izlemekteyim ve artık **içim kan ağlamaya** başladı. Tam 11 yıldır içinde olduğum *Klinik Mikrobiyoloji* camiası benim gerçek ailem gibidir ve 34 yıllık hayatımın üçte biri bu uğurda emek harcayarak geçmiştir. Sizlerin çok daha uzun süredir, çok daha fazla emeği olduğuna inandığım bu konuda yaşayanları görmek beni derinden yaralamaktadır. Daha bu ayın başında Antalya'daki kongrede çok saygı duyup bir o kadar da sevdiğim hocalarımın neredeyse boğaz boğaza gelmesine neden olan bu tartışma uzadıkça ne yazık ki düzey giderek düşmekte ve artık "Siz 150 kişisiniz biz 1500 kişiyiz, biz sizi yok ederiz" düzeyine ulaşmaktadır. Bunca üniversite ve devlet hastanesinde hekimler vakitlerini bu konuda tartışmaya ayırmakta ve **büyük bir emek ve zaman israfına** yol açmaktadır. Biz fakir bir ülkede, bilimsel olanakların son derece güdük olduğu bir ülkede, **uluslararası yayın yapabilmekten aciz** bir ülkede çalışmaktayız. *Klinik Mikrobiyoloji-İnfeksiyon Hastalıkları-Dabiliye altında İnfeksiyon Hastalıkları* gibi tartışmalarla hoca kimliğimizden uzaklaştığımızı ve asistanların önünde rezil olduğumuzu düşünüyorum. Ben nispeten genç bir öğretim üyesi olarak buna yakından şahidim. İnanıyorum ki bunca yıldır ortaklaşa çalışan, birlikte asistan yetiştiren, **güzelim yayınlarla** imza atan bizler bu kadar saldırganlaşmadan, böylesine sinirlenmeden ve birbirimizi **bu kadar** üzmeden **bir orta yol** bulabiliriz. Bundan ötesi dün bayraklarla, marşlarla kutladığımız Türkiye Cumhuriyeti'nin hekimlerine yakışmamaktadır.

Doç. Dr. Ayşegül Eskiürk Yağcı
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi

TÜRKİYE'DE İNFEKSİYON HASTALIKLARI İHTİSASI TARTIŞMALI !!!

Kurtuluş Savaşı kazanıldıktan sonra sağlık konusuna el atıldığına, sıtma, verem, dizanteri, tifo vb. hastalıklar felaket boyutunda idi. Hekim sayısı ise son derece yetersizdi. Tıbbi Mikrobiyoloji'de bilinen hastalık etkenleri son derece azdı. O zamanki yöneticiler ve sağlık otoriteleri pratik çözümler ürettiler. Bu çözümlerden biri, mevcut birkaç uzmanın yanında usta-çırak yöntemi ile bazı hekimlere bilinen salgın yapan belli başlı 5-10 hastalığı öğreterek salgınların önlenmesi yolu izlendi. Bu tip bir çözüm o zaman için gerekli ve yerinde bir çözümdü. Bugün ise *Mikrobiyoloji* 7-8 ayda öğrenilecek bir alan olmaktan çıkmış, 4-5 yıllık bir eğitim-öğretim süreci gerektiren bir Anabilim Dalı haline gelmiştir. Durum böyle iken halen 1928 yıllarının koşullarında hazırlanmış olan yasa ile **1 yılda Bakteriyoloji ya da Mikrobiyoloji unvanı vermek** çağın gereklerine ters düşmektedir.

NE YAPILMALI?

İnfeksiyon Hastalıkları uzmanlığı gelişmiş ülkelerdeki gibi İç Hastalıkları Anabilim Dalı ihtisasından sonra bir üst ihtisas haline getirilmelidir. İyi bir *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanı, *İç Hastalıkları* uzmanlığının üzerinde temellendirilmesi ile mümkündür. Esasen **tüm dünyada da** böyledir. **Matbaanın 200 yıl sonra kabul edildiği gibi** çağdaş yaklaşım, yöntemler ve bilimsel yaklaşımlar kabul edilmekte **gecikilmektedir**.

KLİNİK MİKROBİYOLOJİ TERMİNOLOJİSİ

Klinik Mikrobiyoloji sözcüğü ile *İnfeksiyon Hastalıkları* özdeşleştirilmeye çalışılmaktadır. Halbuki *Klinik Mikrobiyoloji* klinik materyalden mikrobik etkeni araştırma, bulma, önleyici ilaçları belirleme ve epidemiyolojik veri tabanı oluşturacak bulguları saptayan mikrobiyolojik uygulamalardır. İnfeksiyon Hastalıkları Uzmanlığına yapay olarak *Klinik Mikrobiyoloji* sözcüğü eklenerek, sadece *Mikrobiyoloji* Uzmanlarının yönetebilecekleri bir laboratuvarı "idare" edebilme yetkisi infeksiyonculara da verilmek istenmektedir. Böylece bir "Klinisyen" kısa süreli bir rotasyonla, bir Mikrobiyologun uzun ihtisas eğitiminin kazanacağı bilgi ve deneyimini kazanmış sayılacaktır. Dünyada hiçbir dalda olmayan, ülkemizde ise sadece İnfeksiyon Hastalıkları Uzmanlarına tanınan **"hem bir kliniği hem de bir laboratuvarı idare etmesi"** yetkisinin verilmesi **Anayasanın eşitlik ilkesine ters düştüğü gibi** bilimsel anlayışa da uymamaktadır.

ÖNERİ

- "*İnfeksiyon Hastalıkları*" İç Hastalıkları'nın bir üst ihtisası haline getirilmelidir.
- *İnfeksiyon Hastalıkları* ismi, *İnfeksiyon Hastalıkları* olarak kalmalıdır.

Prof. Dr. Mustafa Gürel

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı

Ya varsa?

«Dünyada ... hiçbir örnek yoktur»

«Dünyada hiçbir dalda olmayan ...»

«Dünyada bizim dışımızda tek bir örneği dahi olmayan ...»

«Dünyada hiçbir örneği görülmeyen, bir ayağı laboratuvar bilimlerinde, diğeri klinik dallarda ...»

Clinical Microbiology and Infection, Volume 6 Number 8, August 2000

Training in infectious diseases-looking to the future

J. Cohen

Department of *Infectious Diseases and Microbiology*, Imperial College School of Medicine, Hammersmith Hospital, London

(sayfa 449)

..... Indeed, it became increasingly **clear** that the interface between *Clinical Microbiology and Infectious Diseases* was becoming very blurred, and there was many doctors who wished to practice on that interface and were willing to obtain the necessary skills to do so.....

(sayfa 450)

..... However, it has become **clear** that there is a demand for doctors who have broad experience in **clinical and laboratory** medicine, who are **equally comfortable at the bench and at the bedside**, and who can move with confidence **between them**.....

..... The key komponent of this new scheme is a 'third way', **a joint training track in *Clinical Microbiology and Infectious Diseases***.....

XXV. Türk Mikrobiyoloji Kongresi (9-11 Eylül 1992, Bursa)'nden...

Açık Oturum

KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARINDA EĞİTİM

Konuşmacılar: Prof. Dr. Melahat Onul (*Moderatör*), Prof. Dr. Gültekin Altay, Prof. Dr. **Özdem Anğ**, Prof. Dr. Münir Büke, Prof. Dr. Güney Karakartal, Prof. Dr. Kaya Kılıçturgay, Prof. Dr. Emin Tekeli, Doç. Dr. O. Şadi Yenen

Konuşmacılar, Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları'nda eğitimin ve **iki disiplin arasındaki ilişkilerin** şimdiki durumu ile bu durumun daha da iyileştirilmesi için neler yapılması gerektiği konularını ve uzmanlık statüsünü düzenleyen mevzuatı dinleyicilerle birlikte etraflıca tartıştılar. Sonuçta, oluşan aşağıdaki karar metninin meslektaşlarımıza ve ilgili otoritelere duyurulması toplantıya katılanların **oybirliği ile** kabul edildi.

- (1) Tüzükte ana dallar sütununda 4. sırada gösterilen **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanlık dalının, bugünkü 4 yıllık bağlantısız kimliği kesinlikle **korunmalıdır**.
- (2) Mikrobiyoloji ile İnfeksiyon Hastalıkları'nın organik ve/veya fonksiyonel **beraberliği sağlanmalı ve korunmalıdır**.
- (3) **Üniversite dışı diğer kurumlarda** hizmet veren hekimler uzman yetiştirilmek üzere **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** dalında eğitilmeli; sadece **Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji** eğitimi alanlardan **istekli olanların** **İnfeksiyon Hastalıkları** rotasyonu tamamlanarak **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanı olmaları sağlanmalıdır.

- (4) Salt **Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanı olmak isteyenlerin **hakları saklı** kalmalıdır.
- (5) Uzmanlık eğitimi programları yeniden düzenlenmeli ve mümkünse standardize edilmelidir. Standard eğitim için personel, araç-gereç gibi eksikleri bulunan ünitelerde eğitim gören araştırma görevlileri, olanakları daha iyi ve standardize olmuş ünitelerde belirli süreler için rotasyon yapabilmelidirler.
- (6) **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji ve Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji** disiplinlerinde eğitim yapan ünite yöneticileri, belirli aralıklarla toplantılar düzenleyerek eğitim ve uygulama ile ilgili sorunları tartışmalı, gerekiyorsa, bir işbirliği anlayışı içinde **ortak çözümler** geliştirebilmelidirler.

Kaynak: Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Dergisi 1992; 22(3-4): 132 ve İnfeksiyon Dergisi 1992; 6(3):i

Sağlık Bakanlığı *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* Dalının Dağıtılması Konusunu Oldubittiye Getirmekten Vaz mı Geçiyor?

Sağlık Bakanlığı, internet üzerinde www.saglik.gov.tr/guncelyeni/enfklmik/index.html adresinde **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Bütünlüğü Üzerine Tartışmalar** başlığı altında çoğu *Klinik Bülteni*'nin geçen sayısından alınma yazılara verdi. 53 yıllık bir uzmanlık dalını dağıtmayı kafasına koyduğu izlenimini aldığımız Bakanlığın tutum değiştirmesini, *Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği* olarak olumlu buluyoruz. Önyargılarından sıyrılarak konuyu artık **oldubittiye getirilmeyecek "tartışılması gereken"** ciddi bir konu olarak gördüğünü düşünmek istiyoruz. Yine bu sayfalarda www.saglik.gov.tr/guncelyeni/enfklmik/4.htm adresinde rastladığımız *Klinik Bülteni*'nin geçen sayısına gönderme de yapan bir yazıyı ibret olsun diye aşağıya alıyoruz.

ON "TIBBİ MİKROBİYOLOJİ" ÖĞRETİM ÜYESİNDEN SAĞLIK BAKANLIĞI'NA,

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Taslağı'nda "*İnfeksiyon Hastalıkları*" ve "*Tıbbi Mikrobiyoloji*" adı ile yer alan uzmanlık alanlarının **bazı** çevreler tarafından benimsenmediği görülmektedir. Bu çevreler halihazırda mevcut tüzük taslağındaki uzmanlık adının **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** olarak kalmasını isterlerken, günümüzde ulaştığımız enfeksiyon hastalıkları çeşitliliğini ve klinik mikrobiyoloji alanındaki çok hızlı gelişmeleri göz ardı etmektedirler. Bu ana dalların içeriği, tek bir uzmanlık dalının (İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji) kapasitesini çoktan aşmış olup hazırlanan tüzük taslağı konusunda geç bile kalındığını göstermektedir. Tıptaki

gelişmelere paralel olarak çeşitli ana dallardan yeni ana dalların ayrılması kadar doğal bir şey olamaz; cerrahi alanında genel cerrahiden ortopedi, çocuk cerrahisi gibi ana dalların ortaya çıkması benzer şekilde dahiliye alanında göğüs hastalıkları, kardiyoloji gibi ana dalların ayrılması tıptaki gelişme sürecinin doğal sonuçlarıdır.

İnfeksiyon Hastalıkları uzmanlarının bu gelişme sürecini göz ardı ederek 50 yıl önceki yapılanmaya (ki onun da adı *Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları* değil, **Klinik Bakteriyo- loji ve İnfeksiyon Hastalıkları**) bu kadar ısrarla sarılmalarının arkasında iki neden yatıyor olabilir; bunlardan birincisi klinik mikrobiyolojideki gelişmelerden **habersiz** olmak ya da kasıtlı bir şekilde **habersiz gibi** davranmak (klinik mikrobiyoloji artık infeksiyon hastalıkları kliniğinin yanındaki küçük bir laboratuvarı E.coli, Salmonella, Shigella gibi sıkça rastlanan birkaç bakteri izolasyonunun çok ötesinde olup bakteriyo- loji, viroloji, seroloji- immünoloji, mikoloji, parazitoloji, moleküler mikrobiyoloji gibi her biri neredeyse bir uzmanlık dalı olmaya giden bilgi ve deneyim yüküyle dolu dalları içermektedir).

İkinci neden belki de **çok daha üzücü** olanı ise dünya ve ülke gerçeklerini hiçe sayarcasına uzmanlık dallarının popülaritesini adlarındaki *Klinik Mikrobiyoloji* sözcüğünde arayarak **sübjektif değerlerin peşinde koşmak**. Ülkemizin bilimsel uygulamalar alanında dünya ile bütünleşmesini isteyen veya en azından ona ulaşma çabası içerisinde olan hiç kimse **böylesine kişisel çıkarların peşinde** olmamalıdır. Ülkemizdeki infeksiyon hastalıklarının diğer dünya ülkelerinden çok farklı olduğunu savunanlar ve bu nedenle mevcut isimlendirmenin devamını isteyenler aslında bu konudaki **gerçekleri kendi meslektaşlarına dahi açıklamaktan kaçınmaktadırlar**. Küreselleşmenin kaçınılmaz bir şekilde gerçekleşmeye doğru gittiği günümüzde bir *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanının bilmesi gerekenler sadece Türkiye’de sıklıkla karşılaşılan infeksiyonlarla sınırlı kalmamak zorundadır.

1980’li yıllardan beri *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* ile *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* adları ile anılan bu iki uzmanlık eği-

timindeki kargaşanın nihayet farkına varılmış olması sevindiricidir. **Dünyada Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları adı altında uzmanlık eğitimi veren hiçbir örnek yoktur.**

Bazı ülkelerde (örn: Danimarka) sadece *Tıbbi Mikrobiyoloji* uzmanlık süresi 6.5 yıl iken *İnfeksiyon Hastalıkları* uzmanlarının kendi uzmanlık dallarına *Klinik Mikrobiyoloji*’yi katarak 5 yıl eğitimle hem *İnfeksiyon Hastalıkları* hem de *Klinik Mikrobiyoloji* konusunda uzman olmak arzularının **mantığını anlamak** mümkün değildir. *Klinik Bülteni* adı altında çıkarılan dergide, ülkemizde *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* alanında 1500 uzmana karşılık *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı sayısının yaklaşık 500 olduğunu ve dolayısıyla uzmanlık tüzük taslağındaki isimlendirmenin azınlığın çoğunluğa hükmetmesi şeklinde yorumlayanlar, **bu konuda da doğruyu ifade etmedikleri gibi** başka bir gerçeği daha görmezden gelmektedirler; sayılarını 1500 olarak verdikleri uzmanların **en az yarısı** halihazırda mevcut tüzükte belirtilen hem laboratuvarı hem de kliniği yönetmek konusundaki **tercihlerini** laboratuvarı yönetmek yönünde koyan ve **yıllardır** hasta görmeyip **bilgi ve deneyimlerini** klinik mikrobiyoloji alanında kullanan ve **geliştiren** kişilerdir.

O halde Sağlık Bakanlığı’nın önerdiği uzmanlık ana dalları ve isimlendirilmeleri **ileri görüşlü** ve **dünya ile bütünleştirici** olup desteklenmelidir ve **daha fazla spekülasyona neden olmaması** için, Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan tüzüğün ekli çizelgesinde olduğu gibi “*İnfeksiyon Hastalıkları*” ve “*Tıbbi Mikrobiyoloji*” uzmanlık ana dalı ayrı ayrı yer almalıdır.

Prof. Dr. Yurdanur Akgün
Doç. Dr. Neriman Aydın
Prof. Dr. Funda Babacan
Prof. Dr. Altınay Bilgiç
Doç. Dr. Zeynep Gülay
Prof. Dr. Gülşen Hasçelik
Prof. Dr. Seyyal Rota
Prof. Dr. Güner Söyletir
Prof. Dr. Emel Tümbay
Prof. Dr. Gülden Yılmaz

Tarıhten Bir Yaprak

Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti 8. Genel Kurul Toplantısı (3 Haziran 1948) Tutanakları 1946-1948 Dönemi İdare Heyeti Raporu'ndan

...

İdare Heyeti, ihtisas kanununda yapılan değişiklik sırasında Sağlık Bakanlığına müracaat ederek **İntaniye ihtisasının Bakteriyolojiden ayrılmasında** hususunda dikkati çekmiş ve çıkan ihtisas kanununda bu cihetin isteğimize göre halledildiği görülmüştür.

...

Kaynak: **Mikrobiyoloji Dergisi** 1948; 1: 280

Not: Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk tababet uzmanlık tüzüğünde (1929) *Bakteriyoloji* olarak geçen uzmanlık dalı, bir sonraki tüzükte (1947) *Bakteriyoloji ve İntani Hastalıklar* adını alıyor. Böylece tek başına *Bakteriyoloji* adını taşıyan bir dal kalmıyor. Yukarıda sözü edilen bu dönüşümdür ve o zamanlar Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti'nin bu dönüşümde aktif bir rol oynadığı anlaşılıyor. Genç okurlarımıza şunu da anımsatalım: O zamanlar *Bakteriyoloji* terimi, bugünkü *Mikrobiyoloji* terimi yerine ve onunla eşanlamı olarak kullanılan daha popüler bir terimdi. Bu dal *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* adını 1983'teki tüzükle birlikte almıştır (Bkz. *Klinik Bülteni* Sayı 3, Nisan 1999, sayfa 26). *Mikrobiyoloji* deyince ise «hijyen, parazitoloji, patolojik anatomi, infeksiyon hastalıkları, botanik» gibi disiplinleri de kapsayan bugünkünden çok geniş bir kavram kastediliyor (Bkz. *Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti Nizamnamesi*. İstanbul: Kader Matbaası, 1931).

TÜRK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ NİZAMNAMESİ'NDEN

...

MADDE 2

Gayesi: Mikrobiyoloji (hıfz-ı sıhha, parazitoloji, teşrih-i marazi, emraz-ı intaniye, ilm-i nebatat) ile meşgul mütehasşis ve erbab-ı fennin mütalaa ve müşahadelerini tebliğ, mübadele, neşir ve beynelmilel mümasil-i ilmi cemiyetlerle muhabere ederek men-suplarının fenni tekamülüne, mesailerinin tanıtılmasına yardım etmektir.

....

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı (4-5 Kasım 2000, İzmir) Yapıldı

4-5 Kasım 2000'de İzmir'de yapılan **6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı** ve bunu izleyerek **TTB-UDKK Genel Kurul Toplantısı**'nın katılımcıları arasında *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalı adına katılan pek çok meslektaşımız da vardı. Örneğin Klinik Derneği Başkanı Prof. Dr. **O. Şadi Yenen**'in yanı sıra Doç. Dr. **Hüseyin Turgut** (Denizli), Yrd. Doç. Dr. **Dilek Kılıç** (Kırıkkale), Prof. Dr. **Recep öztürk** (İstanbul), Uzm. Dr. **Özcan Nazlıcan** (İstanbul), Prof. Dr. **Haluk Vahaboğlu** (Kocaeli), Dr. **Bülent Ertuğrul** (İstanbul), Dr. **Özlem Acıbe** (İstanbul), Dr. **Nursu Şahin** (İstanbul), Dr. **Murat Dizbay** (Ankara), Prof. Dr. **Dilek Arman** (Ankara), Dr.

Resul Karakuş (Ankara), Doç. Dr. **Necla Tülek** (Ankara), Uzm. Dr. **Figen Kaptan** (İzmir), Doç. Dr. **Onur Özgenç** (İzmir), Uzm. Dr. **Başak Dokuzoğuz** (Ankara), Yrd. Doç. Dr. **Serhan Sakarya** (Aydın), Prof. Dr. **Ekin Ertem** (İzmir), Doç. Dr. **Deniz Gökengin** (İzmir), Uzm. Dr. **Ayten Urbarlı** (İzmir), Dr. **Mürşide Tuncel** (İzmir), Uzm. Dr. **Sibel El** (İzmir), Yrd. Doç. Dr. **Nur Yapar** (İzmir), Yrd. Doç. Dr. **Mine Erdenizmenli** (İzmir), Uzm. Dr. **Bilgin Arda** (İzmir), Uzm. Dr. **Ziya Karaüzüm** (İzmir), Yrd. Doç. Dr. **Kutbettin Demirdağ** (Elazığ), Doç. Dr. **Şükran Köse** (İzmir) ve Prof. Dr. **Demir Serter** (İzmir) Kurultay'ın katılımcıları arasındaydı.

KURULTAY SONUÇ BİLDİRGESİ

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı 4-5 Kasım 2000 günlerinde İzmir’de Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Konferans Salonu’nda yapılmış, Kurultay’a Dokuz Eylül, Ege, İstanbul, Ondokuz Mayıs Üniversiteleri Rektörleri; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı; YÖK Başkanı Danışmanı; Türk Tabipleri Birliği Başkanı ve yöneticileri, Ankara, Balıkesir, Bursa, İstanbul ve İzmir Tabip Odası Başkanları, Adana, Ankara, Aydın, İstanbul, İzmir, Samsun Tabip Odaları yöneticileri, Adnan Menderes, Celal Bayar, Dokuz Eylül, Trakya, Ege Gazi, Hacettepe, Süleyman Demirel Üniversitelerinin Tıp Fakültesi Dekanları, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcıları, TTB-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu Başkan ve üyeleri, İzmir İl Sağlık Müdürü, Ankara Dr. Sami Ulus ve İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimleri, 23 tıp fakültesi ile 30 eğitim hastanesinin eğiticileri; 35 uzmanlık derneğinin başkan ve temsilcilerinin aralarında yer aldığı 324 eğitimci, uzmanlık öğrencisi ile basın mensupları katılmıştır.

Kurultay’da iki gün boyunca “**Eğitim hastanelerindeki yeni düzenlemeler, şeffik sınavları**”, “**Tıpta Uzmanlık Tüzüğü konusundaki gelişmeler**” ve “**Tıp Kongreleri**” konuları delegelerin aktif katılımıyla ele alınmış, aşağıdaki kararlara varılmıştır.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı,

- [1] 1994 yılından bu yana çok taraflı ve geniş katılımlarla gerçekleşen Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultaylarının sonuç ve kararlarını dikkate almayan yasal düzenlemelerin, şura ve toplantıların “**demokratik katılımcılık**” ve “**bilimsellik**” ilkelerini göz ardı eden, **eksik ve meşruluğu tartışmalı yaklaşımlar** olarak değerlendirilmesi gerektiğini,
- [2] Ülkemizin gereksinimlerine uygun sayı ve nitelikte, tıptaki gelişmeleri dikkate alan uzman hekimlerin yetiştirilmesi, eğitim kurumlarının bu açıdan yeniden düzenlenmesi amacıyla uzun yıllar boyunca uzmanlık dernekleri, TTB, Sağlık Bakanlığı ve YÖK’ün katkılarıyla oluşturulduktan sonra **1997 yılında Danıştay’ca onaylanan Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı’nın bir an önce yürürlüğe girmesi** gerektiğini,
- [3] Sağlık Bakanlığı ve üniversiteler ile birlikte mes-

lek kuruluşlarımız olan **Türk Tabipleri Birliği ve uzmanlık derneklerinin uzmanlık eğitimi konusunda söz ve karar sahibi taraflar** olarak kabul edilmesi gerektiğini,

- [4] Uzmanlık eğitiminin önemli bir kısmını gerçekleştiren tıp fakülteleri dışındaki eğitimi hastanelerindeki düzenlemelerin politik müdahalelerden uzak olarak gerçekleşmesi, tüm eğitim hastanelerinde (Üniversiteler ve diğer eğitim hastaneleri) eğiticilerin belirlendiği sınavların şeffaflık, meslek kuruluşları ve eğitim hastanelerinden gelen eleştiri ve önerileri dikkate almadan, sınav sistemini geriye götüren ve Sağlık Bakanlığı Merkez Yönetimine “sınırsız ve keyfi” yetki kullanma olanağı veren **12 Ağustos 2000 tarihli Yönetmelik Değişikliği’nin bu hastanelerdeki uzmanlık eğitimi ve sağlık hizmetini olumsuz yönde etkileyeceğini**, eğitimle ilgili taraflara ve kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmıştır.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı,

- [5] Tıpta Uzmanlık Tüzüğü konusunda reform niteliğinde düzenlemeler yapılan kadar, uzmanlık eğitimin niteliğini artırmaya yönelik olarak “asistan karnesi ve eğitimi programları hazırlanması”, “**yeterlilik kurulları ve sınavlar**”, “**eğitim birimlerinin ziyaretleri**”, “**sürekli tıp eğitimi ve kredilendirme**” konularında uzmanlık derneklerimiz ve TTB’nin eğitimin diğer tarafları ile temas halinde bugüne kadar yürüttükleri çalışmaları daha yaygın ve yoğun olarak sürdürmelerini, böylece bu alandaki fiili etkinliklerini ve ağırlıklarını artırmalarını tavsiye etmeyi,
- [6] Tıp kongrelerinin ülkemizin sağlık gereksinimlerini dikkate alarak, hekimlerin tıptaki gelişmeler konusunda sürekli ve yaygın eğitimi hedefiyle, etik ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilmesi için, “**tıp kongrelerinin düzenleme ve gerçekleşmesi sırasında dikkate alınması gereken hedefler, ilkeler ve etik kurallar**” ile ilgili bir yönerge hazırlamak üzere Prof. Dr. **Berna Arda**, Prof. Dr. **Semih Baskan**, Prof. Dr. **Feyza Erkan**, Prof. Dr. **İskender Sayek** ve Prof. Dr. **O. Şadi Yenen**’den oluşan bir komiteye görev vererek hazırlanacak taslak metninin uzmanlık derneklerinin görüşüne açılarak TTB-UDKK Genel Kurulu’nda karara bağlanmasını tavsiye etmeyi kararlaştırmıştır.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'ndan İzlenimler

Prof. Dr. Recep Öztürk

Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultaylarının sadece 1997'de İstanbul'da yapılan dördüncüsünü izleme fırsatı bulabilmişim. Bu Kurultay'dan kendi adıma çok yararlanmış ve bir öğretim üyesi olarak sağlık eğitimi hakkında ciddi eksikliklerimizin olduğunu fark etmişim. Bunlardan 4-5 Kasım 2000 tarihlerinde İzmir'de yapılan altıncısına da katılma olanağı buldum.

Bu Kurultay'a katılmaman bir diğer önemli nedeni, *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık alanının akılcı bütünlüğünü bozacak son uzmanlık taslağının doğurduğu infialdi. Uzmanlık dalımızın bütünlüğüne yönelik yapay girişimlerin son yıllarda giderek artan bir ivme kazanmış durumda olduğu bilinen bir gerçektir. Esasen bilimsel kaygılardan uzak ve ülke gerçeklerine dayanmayan bu girişimler, *Klinik Derneği* yönetimlerince ciddi çalışmalar yapılarak önlenmişti. Ne acıdır ki, "koyunu yemeye şartlananlar" girişimlerinden vaz geçmiyor, "suyu bulandırmaya" devam ediyordu. Nitekim gerek 1997'de Danıştay'ın incelemesinden geçen tüzük taslağı, gerekse 1999'da Kızılcahamam toplantısında tarafların üzerine uzlaştığı bir sonraki tüzük taslağı Sağlık Bakanlığı tarafından anlaşılamayan nedenlerle yok sayılıyor ve silbaştan bir tüzük taslağı hazırlanıyordu. Değişiklik, esas olarak uzmanlık dalımızı ilgilendiriyordu; uzmanlık derneğimizin görüşleri hiç dikkate alınmadan ve gerekçe gösterilmeden dalın bütünlüğü bozuluyordu. Bu gerçekler, uzmanlık alanımızın mensupları arasında ülke geneline yayılan haklı tepkilere neden oldu ve bu tepkiler değişik alanlarda dile getirildi.

İzmir'deki Kurultay, dalımıza yöneltilen yıkıcı girişimlerin haksızlığını ortaya koyabilmek için iyi bir ortam olacaktı. Toplantıya Dr. **Nursu Şahin** ve Dr. **Özlem Acıbe** ile birlikte gitmeye karar verdik. Öteki asistan arkadaşlarım da hemen hepsi olanak bulursa toplantıya katılıp haklı ve içten tepkilerini ortaya koyma isteğindeydi. İzmir'e gittiğimiz otobüste, diğer uzmanlık alanı mensuplarına yolda yaptığımız kişisel fikir alışverişlerinde sorunumuzu kendileriyle paylaşma fırsatı buldum. Doğrusu, ateş düştüğü yeri yakıyordu; sorunlarımız diğer meslektaşlarımızca yeterince bilinmiyordu.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Konferans Salonu'na ulaştığımızda Kurultay'a yoğun bir ilginin olduğu dikkati çekiyordu. Toplantı başlamadan önce, protokol mensuplarına (Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, YÖK Başkanı Danışmanı, Rektörler, Dekanlar, Dekan Yardımcıları, TTB ve Tabip Odaları Başkan ve Yöneticileri, Başhekimler, Sağlık Müdürleri) Dr.

Nursu Şahin'in sorunu kısa ifadelerle anlatma girişimi ve *Klinik Bülteni* (Sayı: 9, Ekim/Kasım/Aralık 2000)'ni takdim edişi yerinde oldu ve meslektaşlarımızı etkiledi. *Klinik Bülteni*'nin bu son tüzük taslağına duyulan tepkilerin yer aldığı sayısı her katılımcıya toplantı öncesi verildi. Kurultay'a *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalı adına katılan hekimlerin yoğun ilgisi hemen fark ediliyordu. Toplantı öncesi içten selamlamalar, hal hatır sormayla devam etti. Bu esnada haklı ve onurlu duruşun verdiği güven, hemen her meslektaşımızın yüzünden açıkça okunuyordu.

İlk gün önce "*Şef ve Şef Yardımcılığı Sınavları ve Eğitim Hastanelerinde Yeni Düzenlemeler*" paneli yapıldı. Öğle yemeğinden sonra "**Son Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Taslağı Neler Getiriyor**" başlıklı panele geçildi. YÖK'ün son tüzük taslağına karşı çıkarak 1997'de ilgili taraflarca üzerinde uzlaşmış ve Danıştayca onaylanmış tasarının işlerlik kazandırılmasını istediği ve bunu 22 Eylül 2000 tarihli bir yazıyla bildirdiği biliniyordu. Ancak, panelde konuşan Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. **Haluk Tokuçoğlu**, şaşkınlık ve tepkiyle karşılanan bir açıklama yaptı ve yaptıkları son görüşmelerde son tüzük taslağına YÖK'ün de onay verdiğini belirtti. Ayrıca Müsteşar, konuşması esnasında, değişiklikler için ilgili derneklerin görüşlerine uyduklarını ve ekli çizelgede bir değişiklik olmadığını söyledi. Prof. Dr. **O. Şadi Yenen**'in yerinde müdahalesiyle bu yanlışlık düzeltildi ve Müsteşar tarafından *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* hariç dendi ve *Klinik Derneği*'nin görüşlerinin Bakanlığa ulaşmadığı ifade edildi.

Panelden sonraki "**Tababet Uzmanlık Tüzüğü: Ne Yapılmalı?**" başlıklı tartışma oturumuna geçilmeden önce verilen kahve molasında meslektaşlarımızla birlikte Sağlık Bakanlığı Müsteşarı'nın yanına gittik. Herkes heyecanlıydı ve Müsteşar değişik sorulara maruz kaldı. Bu topluluğa *Mikrobiyoloji* dalı adına katılan arkadaşlarımız da katıldı. Bu esnada olan iki olayı sizlerle paylaşmak istiyorum.

İlk aktaracağım olayda, Müsteşar'a yapılan değişikliğin uzmanlık dalımız için tahrip edici olduğunu ve *Nöroloji, Kardiyoloji ve Fiziksel Tıp & Rehabilitasyon* gibi dallardan örnekler vererek bizim girişim ve uygulama alanımızın da *Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarı* olduğunu belirttim. Müsteşar, bu sözlerime karşı beni hayrete düşüren şu cevabı verdi: "*Ben bir ürologum ve Radyoloji ile sıkı bir ilişkimiz var. Şimdi size göre Radyoloji bize mi bağlı olsun?*" Demek ki *İnfeksiyon Hastalıkları* ile *Klinik Mikrobiyoloji* arasında-

Devamı 22. sayfada

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'ndan İzlenimler

Prof. Dr. Haluk Vahaboğlu

Uzmanlık dalımız bütünlüğünü (yani bu anlamı ile varlığını) korumada hayli zor günler geçiriyor. Hepimizin bildiği, ancak eminim çoğumuzun asla anlamadığı bir mantıkla, kimileri bize “kırk yıllık” işimizi, yani *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlığını, gelişen koşullar nedeni ile ileride iyi yapamayacağımızı söylüyor. Bilimsel gelişmeler, teknolojik ilerleme o denli hızlı imiş ki, teknoloji ilerledikçe biz bu gelişmelere ayak uyduramaya bilirmişiz. Bu kehanet erbabı bize “*Dikkatli olun, ileride yetersiz kalacaksınız; yeni çözümler üretin*” demektense, “*Siz zahmet etmeyin; kırk yıllık işinizi bundan böyle biz yaparız*” diyor. Bu anlaşılması “zor” tecavüz elbette hepimizin canını fazlası ile sıkıktır. Açıkçası kolay kolay kabul edebileceğimiz bir durum da değildir.

Türk Tabipleri Birliği (TTB)-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu (UDKK), 4-5 Kasım 2000 tarihlerinde İzmir’de Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. **Haluk Tokuçoğlu** ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkan Danışmanı Prof. Dr. **Doğan Taner**’in de katıldığı **6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı**’nı gerçekleştirdi. Bu toplantının asıl amacı, ülkemizde tıpta uzmanlık alanlarının sınırlarını ve içeriklerini belirlemeyi amaçlayan yıllardır yürütülen çalışmaların önündeki tikanıklıkları açmaktır. Aslında yukarıda anılan tarafların uzlaşısıyla bir “Tıpta Uzmanlık Tüzüğü” taslağı hazırlanmış ve bu taslak 1997 yılında Danıştay’ın da incelemesinden geçmişti. Ne var ki, Sağlık Bakanlığı bu taslağı yürürlüğe sokacak prosedürü durdurmuş, daha da önemlisi tarafların eşitçe temsil edilecekleri kurul ve komisyonların yer almadığı yeni taslaklar hazırlamaya girişmişti. İzmir toplantısının asıl amacı basitçe, bu 1997 taslağının önündeki tikanıklığın açılmasının sağlanması, yani Bakanlık yetkililerinin bu noktada ikna edilmesi idi. Bu taslak ile ilgili Bakanlığın çekincelerine ve bu anlamda daha detaya girmek, bu yazının sınırını aşacağı için fazla ayrıntıya girmek istemiyorum. Bu toplantının bizi asıl ilgilendiren yanı, yukarıda sözünü ettiğim uzmanlık dalımızın değiştirilmesi girişimlerinin de tartışılacağı bir platform olması idi.

Durduk yerde kendimizi savunmak zorunda kalmıştık ve elbette ki bu görev bu platformda da yerine getirilecekti. *Klinik Derneği* yıllardır uzmanlık dalımıza yönelik tacizlere karşı, içten ve hayli zorlu bir mücadele yürütmüştü. Hatırlanacağı gibi bu mücadeleye son günlerde bir de bireysel destek hareketi eklenmiş ve bir uzmanlık dalının üyelerinin, ülke tarihinde örneği daha önce belki de görülmemiş sayıda katılımlı tepkileri gündeme gelmişti. İşte tüm bu tepkilerin ve meşru müdafaanın bir parçası olarak onlarca arkadaşımız bu Kurultay’a katılarak diğer uzmanlık dalı temsilcilerini hayrete düşürecek bir dayanışma sergilediler. Bu yazıda bu toplantıdaki dayanışmanın satır başlarını kişisel gözlemlerim olarak aktarmaya çalışacağım.

Kurultay iki gün (Cumartesi ve Pazar) sürdü. Toplantının ilk günü, daha ziyade, var olmamızın aynı zamanda haklı olduğunun tüm katılımcılara anlatılması ile geçti. Her tarafta *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalının varlığını savunan insanlar vardı. Öyle ki, çoğu insan bizim

arkadaşların belki de 50-100 kişi olduğunu zannetti. Zaman zaman bu aktivite diğer katılımcılar tarafından da abartılarak belirtiliyordu. Bir anlamı ile aşağı yukarı 10-15 kişi üç boyutlu olarak çoğalmış ve tüm toplantıyı kaplamıştı. Bu konuda Prof. Dr. **Recep Öztürk**, Prof. Dr. **Dilek Arman** ve Doç. Dr. **Necla Tülek** gerçekten başarılı idiler. Ancak beni asıl etkileyen asistan arkadaşların inancı, gayreti ve içtenliği oldu. Dr. **Nursu Şahin**, Dr. **Özlem Acıbe** ve Dr. **Bülent Ertuğrul** bence büyük iş başardılar. Yani gerçek zamanlı propaganda ve kulis faaliyeti aslında o kadar etkili oldu ki, örneğin TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. **Fusun Sayek** bizim tezimizi artık anladığını ve bundan böyle bizi destekleyeceğini bile söyledi. Toplantı kulislerine aslında bir anlamı ile gençlerimiz ve fedakar bazı arkadaşlarımız el koymuş oldu.

Kuliste bunlar olurken, toplantı daha az renkli değildi. Bir yanda Tabip Odaları sözcüleri diğer yanda TTB temsilcileri 1997 tüzüğünün neden engellendiğine değinen sorularla Müsteşarı hayli terlettirler. Konuşmaların geldiği bir noktada Müsteşar, yeni tüzük taslaklarının bahse konu taslakla aşağı yukarı aynı içerikte olduğunu ve özellikle ekli çizelgede değişiklik olmadığını söyledi. Dernek Başkanımız Prof. Dr. **O. Şadi Yenen**’in yerinde müdahalesi ile bu “*Ekli çizelgede değişiklik olmadı*” lafı, “*İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlık dalındaki değişiklik bariç*” şekline döndü. Hatta, bir ara öyle oldu ki, sanki Bakanlık 1997 tüzüğünü bizim uzmanlık alanımızı dağıtmak için değiştirdiğine kadar indirgeyip asıl tüzük ana metnindeki değişikliği gizleyen, ancak bizim için daha önemlisi *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalını hafife alan bir yaklaşım sergiledi. Bunun üzerine Prof. Dr. O. Şadi Yenen çok etkileyici bir konuşma yaparak oturumda da kuliste oluşan etkinliği yakalamamızı sağladı.

Toplantıya ara verildiğinde arkadaşlarımız, Müsteşar’ın yanına giderek bizimle ilgili haksız tasarrufların gerekçelerini sorup kendi tezlerimizi anlatma fırsatı buldu. Oluşan bu ağır baskıdan Müsteşar da bunalmış olacak ki, aslında ismimiz dışında bir değişiklik yapmayacaklarını ve laboratuvar açma hakkımızı bir dipnot ile tanıyacaklarını bile söyledi.

Ertesi gün Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden Prof. Dr. **Demir Serter** ve başka arkadaşlar katıldılar. Her katılım büyük moral ve neşe kaynağı oldu. Prof. Dr. Demir Serter, kulis sohbetlerinde bize *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalının tarihçesinden söz etti. Tarihçenin Cumhuriyet öncesine dek uzanan bazı aile anıları ile birlikte anlatılması, hayli etkileyici ve fakat uzmanlık alanımızdaki bunca yıllık birikimin anlamsız hesaplarla yok edilmesini hatırlattığı için de hayli üzücü idi.

TTB-UDKK Genel Kurulu’nun toplandığı son oturum, Danıştay’ın incelemesinden geçen 1997 tüzüğünün bütünüyle desteklenmesi kararı alınarak kapandı. Bir anlamı ile bizim de istediğimiz bu idi. Bu toplantı bize, gücün, “*neyi savunduğun*” kadar; “*nasıl, bangi istek, inanç ve güçte savunduğun*” ile de ilgili olduğunu bir kez daha gösterdi kanısındayım.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'ndan İzlenimler

Prof. Dr. Dilek Arman

Son dört yıl boyunca her geçen gün artarak, *Klimik Derneği* üyesi olduğumu, daha doğrusu arkamda bir Derneğin varlığından güç aldığımı hissettim. Kimi zaman katılmadığım uygulamalarla ilgili fikirlerimi Yönetim Kurulu ile de paylaştım. Ancak başta uzmanlık alanımızla ilgili mücadelede olmak üzere Dernek Yönetim Kurulumuzu fazlası ile yalnız bıraktığımızı; başka bir deyişle her konudaki çözümü yönetimden bekleme rahatlığını yaşadığımızı fark ettim.

Bu duygu ve düşüncelerle ilk kez katılmaya karar verdiğim **6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı** öncesinde cevap bulmayı beklediğim başlıca sorular şunlardı: **[i]** Şef-Şef Yardımcılığı Sınavlarını düzenleyen Tababet Uzmanlık Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmasını gerekli kılan durumlar nelerdi? **[ii]** Yeni bir Tıpta Uzmanlık Tüzüğü hazırlanırken beni ve benim gibi neredeyse 1500 kişiyi temsil eden bir Derneğin savunma nitelikli görüşleri niçin dikkate alınmıyordu? (Bunun nedeni, Derneğimizin yalnız yöneticilerden ibaret olduğu düşüncesi ise "*Bizler buradayız*" diyebilirdik). **[iii]** Yıllardır farklı boyutta devam eden Tıpta Uzmanlık Tüzüğü ile ilgili tartışmalarda TTB, UDKK ve YÖK Danışmanlığı kurumları, farklı görüşlerin varlığında, karar verirken nasıl bir yol izliyordu? Kararda etkili olabilecek delegelerin konuya hakimiyeti ne düzeyde idi?

Kurultay süresince yaşananların ise birkaç boyutta ele alınması gerektiğini düşünüyorum:

- [1]** Aynı alanda farklı bakış ve derinlikte eğitim, üretim ve araştırma hedefinde olduğumuz, değişik platformlarda gelişmiş dostlukların da söz konusu olduğunu düşündüğüm *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* çalışanları ile *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* çalışanlarının, uygar insan ilişkilerini sürdüremeyecek, sorunu karşılıklı konuşamayacak biçimde düşman kardeşleri oynadığı açıktı. Bu konunun ayrıca irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum.
- [2]** Programda da belirtildiği gibi Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Sayın Prof. Dr. **Haluk Tokunoğlu**'nun da toplantıda olduğunu görmek, gündemdeki her konuda, enine boyuna tartışılarak ortak noktada buluşulacağı gibi bir inanç doğurdu. Şef ve Şef Yardımcılığı Sınavlarını düzenleyen Yönetmelik değişikliğinin tartışıldığı ilk oturumda, salonda bulunan kurul üyeleri ve diğer katılımcıların beklediği ölçüde demokratik bir yaklaşımın, ancak yasal inisiyatif sahiplerinin dileğiyle mümkün olabileceği anlaşıldı. Kurultay sonrasındaki gelişmeler bu konuda toplantıda değinilen noktalara tümüyle duyarsız kalınmadığını gösterse de, oturum sırasındaki tartışmalar Sağlık Bakanlığı yetkililerinin önceki alınan kararların sonuna kadar arkasında duracağını gösteriyordu.
- [3]** *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalı adına katılan yaklaşık 20 meslektaşımızın birlikte olmasıyla, Dernek gücünü bir kez daha hissettirdi. Ancak, aynı titri paylaştığımız ve belki de yıllardır bu alanda jüri üyeliği onurunu taşımış, pek çok arkadaşımızın da cübbesini giydirmiş, hocaların hocası olmuş, bugün-

kü çalışma alanı *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* olan ve oturum arasında yetkililere "*Ben infeksiyon-cuyum ama infeksiyon ile mikrobiyolojinin ayrılması gerektiğini savunuyorum*" diyebilen kişilere duyulan saygının verdiği acıyı hafifletemedi.

- [4]** Dernek üyeleri olarak cismen "*Biz buradayız*" dedik de, konu ile ilgili fikirlerimizi oturumlarda dile getirmemize izin verilmedi. Oturum arasında ise etrafı sarılı yetkililerle görüşen büyüklerimize saygısızlık edemedik. Genç bir ekip olarak oluşturduğumuz görüntünün yanı sıra, bu işe başlarken var olmayan bir hak arayışındaymış gibi kabullenilen (yıllardır o veya bu şekilde hep savunan taraf olmak durumunda kaldığımız için olsa gerek) mücadelemize ilişkin derin ve yerleşik bir bilgilenme olmasa da bir bezginlik söz konusu ve konuşmamız istenmiyor. Dilerdim ki, yetkililerin de hocası olmuş hocalarımızla birlikte olalım ve Sağlık Bakanlığı yetkililerinin Anadolu'da çalışan hekimlere yönelik endişelerle ele aldığını sandığım tüzük ekli çizelge değişikliğinde, bugün *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* den **Klinik Mikrobiyoloji**'nin çıkarılmasını savunan kurulların üyelerinin, 1997 yılında da **İnfeksiyon Hastalıkları**'nın tümü ile **İç Hastalıkları**'nın bir yan dalı olmasını savunan taraflar olmasının tesadüften ötede olduğunu birlikte anlatalım.
 - [5]** Kurultaya katılan delegelerin her birinin bağlı olduğu Dernek adına savunacakları konuların yanı sıra diğer derneklerin sorunlarının ne olduğunu öğrenmelerini beklemek benim hatam idi sanırım. Mutlaka bunun dışında kalan delegeler vardır, ancak yüz yüze konuşabildiğimiz kişilere, hiç ilgilenmedikleri bir konudan bahsediyorum duygusuna kapıldığımı ifade etmeliyim. Bu ortamda, her ne kadar toplantıdan erken ayrılmak durumunda kalan Sayın Prof. Dr. Haluk Tokunoğlu, Bakanlık olarak Kurultay'ın son günü toplanacak TTBUDKK Genel Kurulu'ndan bir ekli çizelge çıkmasını beklediklerini belirtti ise de, konunun sonuçlandırılmasının TTB-UDKK Yürütme Kurulu'na bırakılmasının daha sağlıklı olacağı anlaşılmıştı.
 - [6]** Asistan eğitimi ve değerlendirmesi ile ilgili değişiklikler ise, yine söz verilmemesi nedeniyle tümüyle tartışmasız kaldı. Diğer yandan bugün pek çok üniversitede akademik yükseltme ve atanma kriterlerinin atanmalar sırasında ele alınmasına karşın atanma tamamlandıktan sonraki yıllarda herhangi bir değerlendirme olmadığı ve Sağlık Bakanlığı Eğitim Hastanelerinde de benzer durumun söz konusu olduğu biliniyor. TTB'nin tüm eğitimcilerin nesnel olarak değerlendirilebileceği bir sistem üzerinde çalıştığının ifade edilmesi, eğitim ile birlikte eğitimcilerin standardizasyonu anlamında sevindirici idi.
- Katıldığım bu ilk kurultaydan sonra mesleğine sahip çıkan her hekimin katılması gereken, kendi adıma bugüne kadar yerine getirmemiş olduğum bir görev olarak değerlendirdim
- Dürüst, üretken, uygar ve dost olabileceğimiz yarınlara...

İzmir'den İzlenimler

Doç. Dr. Necla Eren Tülek

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'nda yaşadıklarımı paylaşmak istiyorum. Sanırım diğer katılan meslektaşlarımız da kendi yorumlarını, izlenimlerini aktaracaklardır. Uzmanlık dalımızla ilgili sorunlara karşı uğraş verirken, her birimizin bir yandan da bir umudu ve biraz da rahatlığı vardı. Nasıl olsa YÖK, TTB-UDKK ve diğer dernekler de bu uzmanlık tüzüğü taslağına karşı çıkıyorlar, diye. Ben de İzmir'e ginceye dek öyle düşünüyordum. Ancak daha ilk oturumda şaşırtıcı bir gelişme oldu. Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. **Haluk Tokuçoğlu**, tüzükte sorunun kalktığını, YÖK'le uzlaşmaya varıldığını ve yeni bir tüzük taslağı oluşturulduğunu açıkladı. Kurultay'a YÖK temsilcisi olarak katılan Prof. Dr. **Doğan Taner** de bunu doğruladı. Yine Müsteşar, tüm derneklerle uzlaşıldığını belirtti ve Başkanımız Prof. Dr. **O. Şadi Yenen**'in müdahalesi üzerine de "*İnfeksiyon Hastalıkları hariç*" şeklinde bir açıklama yaptı. Salonda bir anda sanki tek başımıza kalmıştık.

Ardından her birimiz ortada konuşma istemi için dolaştırılan kağıtlara sadece isimlerimizi yazdığımız halde, oturum başkanı tarafından 15 enfeksiyoncunun söz istediği açıklandı. Bunu nasıl saptadıklarını da anlayamadık açıkçası. Ekli çizelgenin bir sonraki gün

tartışılacağı söylenip Dernek Başkanımız da dahil hiçbirimize söz verilmek istenmedi. Oysa Müsteşar oradayken konuşmak gerekiyordu. Sayımız az olmasına rağmen yine de bir güç oluşturduk ki, "Müsteşar gitmeden konuşulsun" biçimindeki tepkimize dayanılarak Başkana söz verildi. Şadi Hocamız bana göre *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* için çok önemli olan tarihsel bir konuşma yaptı; kimi zaman sesi titreterek, fazla polemige yer vermeden, ama herkese görevlerini anımsatarak, bir uzmanlık dalı için sadece o dalın mensuplarının karar vermesi gerektiğini vurgulayarak. Her birimiz de oturum arasında Müsteşara ayrıca bir şeyler anlatmaya çalıştık.

Bu Kurultay'da farklı kurumların bir anda farklı bir boyutta uzlaşabildiklerini gördük. Orada olmasam bu boyutu asla anlayamazdım. İzmir'de güzel olan şey ise asistan, uzman, öğretim üyesi, klinik şefi hepimizin tek amaçla orada bulunması, birlikteliğin, dayanışmanın birbirimize güç vermesi ve başka dallardan birçok meslektaşın ve dernek temsilcisinin, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı'nın ve TTB'nin de bu dayanışmayı hissetmesi oldu. İzmir'de yaşadığımız, oluşturduğumuz dayanışma ve birlikteliğin hep sürmesini diliyorum.

Kurultay'a İlişkin ...

İzmir'deki 6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'na katılanlar arasında ben de vardım. Uzmanlık dernekleri arasında en büyük katılımcı grubunu *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalı adına katılanların oluşturduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Bu geniş çaplı katılım, diğer derneklerin temsilcilerine haklı davamızı açıklamak açısından sanırım bayağı ses getirdi. Ancak aynı yorumu Sağlık Bakanlığı Müsteşarı için yapmam ne yazık ki mümkün değil. Kendisinin açıkça alıdırılmaz ve alaycı bir tutum içinde olduğunu Kurultay'a katılan herkes gördü. Dernek Başkanımız Prof. Dr. **O. Şadi Yenen** başta olmak üzere, uzmanından asistanına kadar herkes, haklılığımızı anlatabilmek için elinden gelen tüm çabayı gösterdi. Özellikle Dernek Başkanımız'ın, zaman zaman heyecanlanarak ve duygulanarak yaptığı anlam yüklü konuşma çok etkileyiciydi. Bu konuda fedakarca çalıştığına emin olduğum Dernek Yönetim Kurulu'na ve Kurultay'a katılan tüm meslektaşlarıma içten teşekkürlerimi sunarım.

Doç. Dr. Deniz Gökengin

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'nın Ardından

Neden bir bölümün ismiyle, üstelik yıllardır hakkını verdiği ismiyle uğraşılır? Hangi gerekçe ile, laboratuvarında çalışma hakkından, bu konu hakkındaki bilgi ve becerilerden feragat etmesi istenir? Açıkçası, Kurultay'a bu sorulara mantıklı yanıtlar verebilecek muhataplar bulabileceğimizi düşünerek gittim. Ancak, orada, biz bu isim bütünlüğünün önemini, başta Dernek Başkanımız olmak üzere anlatmaya çalışırken, bu fikrin karşıtları, nedense çağdaşlığın simgesi olarak ileri sürdükleri değişikliğe haklı bir gerekçe gösteremediler. Üstelik, bu değişikliğe giderken, bölümümüzün temsilcisi olan Derneğimizin neden fikrinin alınmadığını anlamak oldukça güçlü, bunun gerekçesi de açıklanmadı.

Peki, orada bulunan *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* grubu neler yaptı? Bu haksız uygulamanın, hem bizim

bölümümüz, hem de Türkiye şartları için uygunsuzluğu bir kez daha vurgulandı. Ancak bence bunun ifade etmekten çok (ki bu haklı gerekçeler, bence YÖK, Sağlık Bakanlığı temsilcisi ve *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* çalışanları tarafından gayet iyi biliniyor) bunun dile getiriliş şekli ve orada bulunan *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* çalışanlarının, asistanından öğretim görevlisine dek tek ses olması, "oldubitti"lere kolay izin verilmeyeceği açısından çok anlamlı oldu inancındayım.

Yrd. Doç. Dr. Dilek Kılıç
Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

“Burası Muz Cumhuriyeti mi?”

Yrd. Doç. Dr. Serhan Sakarya

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi
İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'nın ilk günü “**Son Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Taslağı Neler Getiriyor**” başlıklı paneli ve panelden sonraki “**Tababet Uzmanlık Tüzüğü: Ne Yapılmalı?**” başlıklı tartışmanın bitiminde evime dönerken “*otobanda arabamı sürebilmeme rağmen bâlâ Ortaçağ'ı yaşıyan bir ülkede gelecek nesillere ne yüzle bakacağımın utancı ve çıkmazının*” verdiği bir burukluk, hatta dehşet içindiydim. Bunları hissetmeme neden olan toplantının can alıcı noktalarını ve düşüncelerimi aşağıda aktarmaya çalışacağım.

Her şeyden önce ortaya çıktı ki, söz konusu taslak Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'nün çağdaşlaştırılmasından çok, Türkiye'de var olan ve hızla yayılan çok tehlikeli “*Güç bende, öyleyse kral benim!*” hastalığının pençesine düşmüş rantçı, partizan ve yetersiz kişiler tarafından hazırlanmış ve mevcut sistemi çok daha kötü duruma düşürecek bir taslaktır. Bu taslak o kadar usta demagoglar tarafından hazırlanmıştı ki, her isteyen istediği tarafa çekip kendi çıkar ve görüşleri doğrultusunda yorumlayabilirdi. Örneğin halen Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan ve mevcut koşullarda daha ehven ve adil olan Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS)'nı kimin yapacağı konusunda açık bir nokta bırakılarak, sınava girecek kimi insanların kayınlabilmesine olanak sağlayacak bir madde getirilmişti.

Esas vahim olan, bu gibi boşlukları içeren taslağın, Kurultay'da bulunanlara son şekli diye verilenden başka bir versiyonun daha olduğunu ve bunun sadece YÖK Başkan Danışmanı ve Sağlık Bakanlığı Müsteşarı'nın elinde bulunduğunu öğrenmemiz oldu. Kısacası, YÖK ve Sağlık Bakanlığı elele vermiş, bir meslek grubu hakkında çıkaracakları tüzüğü tartışıyor gibi yaparken bile onları kandırmaya çalışıyorlardı.

Devlet emreder ve halkı buna kayıtsız ve tartışmasız olarak itaat eder zihniyetindeki Müsteşar Bey, kendi görüşleri doğrultusunda olmayan teklifleri kanuna uygunsuzluğunu ileri sürerek reddederken, kendilerinin hukuka uymayan görüşlerini tüzükler/yönetmelikler düzenleyerek kabul ettirmeye çalışıyordu ve Kurultay'ın en acı taraflarından biri de buydu.

Yukarıdaki taraflara karşılık *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalının ya da öteki uzmanlık dallarının mensupları olarak bu Kurultay'a katılan bizler de sivil toplum kuru-

luşları adına yer almaktaydık. Gerçek demokrasilerde sivil toplum kuruluşları devleti yönlendirirken, bizim devletimiz kendi hazırladığı reçeteyi zorla uygulamaya çalışarak ne kadar demokratik bir ülkede olduğumuzu bir kez daha gösterdi. Dernek Başkanımız Prof. Dr. O. Şadi Yenen Hocamın Müsteşar'ın kimi açıklamalarına karşı yönelttiği eleştirilerine tüm kalbimle katılırken, bir yandan da “*Burası muz cumhuriyeti mi?*” sorusuna haklılık kazandıracak biçimde birçok aydın kişinin aslında bir muz cumhuriyetinde yaşadığını acıyla hissettim.

Bu anlattıklarımı yaşadıkdan sonra yıllarca birlikte çok güzel şeyler yapmış *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* ve *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* dallarının *Klinik Mikrobiyoloji* unvanını paylaşamamalarının nedenini daha iyi anladım. Bunun hiçbir bilimsel açıklaması yoktu. Moda deyimle, bu bir “rant” kavgasıydı. Peki, bu işin rantı neydi ki? Özel kesimde çalışan hekimlerin gitgide önemi artan laboratuvar tanı yöntemleri nedeniyle “pasta”dan daha büyük pay alması; üniversitelerde çalışan hekimlerin de, buna ek olarak, artık bilimsel çalışmaların hepsi için gerekli olan laboratuvar desteğini tekellerinde tutarak hak etmedikleri halde çalışmada yer alma istekleriydi. Kısacası, hak etmek için çok çalışıp “*en iyi*” olmak yerine; birilerini kısıtlayarak göreceli olarak “*iyi*” olma. Çok acı ama, söylemek zorundayım: Bu uğurda gösterilen etkinlikler, haysiyetli ve onurlu olarak nitelenemez. Toplantı boyunca Müsteşar Bey'in etrafında pervane olan, Türkiye'de belli bir yere gelmiş kimi laboratuvar mensupları, bu düşüncelerini daha da perçinledi.

Son olarak bir çift söz de çözüm önerileri üzerine olsun: Artık, cerrahi dallar bile kendi bünyelerinde moleküler araştırma laboratuvarlarını kurarken, ülkemizde laboratuvarla hep iç içe olmuş ve olmak zorunda olan bir dalın mensuplarının laboratuvar açıp açamayacağını tartışmak çok ilkel ve ayıp oluyor. Bırakalım, herkes bilimini özgürce yapsın. Devleti yöneten kesimlerin halkı hakkındaki görüşlerini bir kez daha tanık olduktan sonra, ülkenin aydın kesimleri arasındaki bu tür çekişmelerin her iki taraf açısından da hiçbir fayda sağlamayacağını görelim. Gelin, aramıza karışmış her türden “rantçı” öğeleri bir an önce tasfiye edecek denetim mekanizmalarını kuralım ve işletelim.

Bir Hayırsız Ada Öyküsü

Dr. Bülent Ertuğrul

Yıllarca bu ülkenin aydın insanları onurlu, bağımsız ve demokratik bir Türkiye için çabalayıp uğraş vermektedirler. Ancak son yıllarda toplumsal yozlaşma öyle boyutlara ulaştı ki, bu insanlar arasında da umutsuzluk havası egemen konuma geldi. Bir düşünelim, gündelik yaşamımızda aslında olağan olması gereken olumlu bir olay bile bu insanlar arasında şaşkınlıkla karşılanıp “*Nasıl olur ?*” dedirtebiliyor. Olumsuzluklar yaşamımıza karabasan gibi çöküp yaşamımızı bazen çekilmez kılabilir. İşte yaşanan bu olumsuzluklar içinde bir grup aydın, yanılmıyorsam 5-6 yıl kadar önce, şöyle bir çağrı yapıyorlardı: “*Artık bu ülkede yapabileceğimiz pek bir şey kalmadı. O zaman kendi cumhuriyetimizi kurmak için Hayırsız Ada’ya gidiyoruz*”. Yaşadığımız ortamın değiştirilip-dönüştürülmesinde elden bir şey gelmemesinin çaresizliği insanların yüreklerine işlemiş ve düşünsel alana böyle yansımıştı. Etki yüzyıllar öncesinden **Thomas More** (1477-1535)’dan geliyordu.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı için İzmir’e giderken bazı umutlarım ve beklentilerim vardı. En başta bir uzmanlık eğitimi öğrencisi olarak, bu eğitimin verilmesi ve alışı biçimleri konusunda aydınlanmayı ve bazı beklentilerimi tartışabilmeyi umuyordum. Kurultayın, ülkenin saygın ve demokratik bir kitle örgütü olan Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından düzenleniyor olması, bende bir güven duygusu oluştuyordu. Tartışmalar, düzeyli geçecek; ben, benim gibiler ve bu ülkede sağlık alanındaki herkes için olumlu sonuçlar içerecek; ayrıca sağlığa gereksinimi olan tüm insanların gereksinimlerinin daha düzeyli alınabilmesinde bir aşama olabilecekti.

Yanıldığımı, Kurultay’ın hemen tüm oturumlarında artan bir oranda anladım.

İlk gün oturumların hemen hepsi Sağlık Bakanlığı, YÖK ve TTB arasında kıyasıya bir iktidar savaşı biçiminde geçti. Bu üç kurum da uzmanlık eğitimi konusundaki yetki sorununu tartıştı. TTB’nin önerisi uzmanlık derneklerinin bu işin lokomotifliğini üstlenmesi ve diğer iki kurum ise bu işin geriden katılımcıları olması gerektiği şeklindeydi ve bu tarz bir demokratik katılım, yapıları gereği hem Sağlık Bakanlığı hem de YÖK tarafından kabul edilebilir değildi.

TTB, hepimiz tarafından desteklenen bu öneriyi ortaya atıyordu atmasına ama, ortada unutulmuş bir şeyler vardı. Oturumlarda konuşmacılar birbirleriyle oldukça düzeyli (!) tartışmalar yapıyorlardı, verecekleri eğitimin muhtabı olan uzmanlık eğitimi öğrencilerinin, onları tribünlerden izlemesi ve onların ne düşündükleri, hiçbirisinin sorunu değil gibiydi. Hatta olması doğal olan, uzmanlık eğitimi öğrencilerine aday bir pratisyen hekim bile, bizzat TTB tarafından görevlendirilerek, uzmanlık eğitiminden beklentilerini oturumların birinde dile getirme olanağı bulabiliyor (anlattıkları, sonradan değiştiğini öğrendiğimiz ve Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanmış, hiç kimsenin benimsemediği son **Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı**’nın güzel bir şov ile sunumu bile olsa); ancak hiç kimse “*Bu eğitimi şu anda alan insanlar acaba ne düşünüyor?*” sorusunu sormuyordu. Israrlı söz istemeler ise daha önemli düşünceler açıklayacakları düşünülen eğitimcilere söz verilerek geçiriliyordu.

İlk günkü oturumlarda başlayan ve sonrasında artarak süren başka bir tartışma ise beni en fazla şaşırtan ve aslında

da geleceğimi belirleyen önemli bir tartışmaydı. Tartışmanın başlangıcından itibaren salonda nelerin döndüğünü anlamaya çalışırken; aslında dönenin uzmanlık eğitimi aldığım dalımın, -açık açık olmasa bile- üstü kapalı bir biçimde ortadan kaldırılmaya çalışılmasına, salondaki pek çok bilimsel kariyeri üst düzeylerdeki insanın sessiz kalması, hatta destek vermesi olduğunu anladım.

Kurultayın son günü TTB-UDKK Genel Kurul toplantısının yapılacağı oturuma kadar umudumu ayakta tutmaya çabalarırken, bu oturum artık “*Ben de mi Hayırsız Ada’ya doğru yola çıksam?*” dedirteyordu. Bir türlü anlamlandıramıyordum. *İç Hastalıkları Uzmanlık Derneği*, uzmanlık yapmayı bilinçli olarak seçtiğim dalımın bir kısmını kendisine yan dal olarak gözüne kestirmiş, bu alanda ülkemizin insanların bugün bile önemli sorunlarının olduğunu bildiğim ve bu toplumsal yönü nedeniyle kişiliğimle özdeşleştirerek çalışmaya kararlı olduğum *İnfeksiyon Hastalıkları* benden koparmaya çalışıyordu. *Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti* ise önerisiyle, “*olmazsa olmaz*” olanı, olur gibi göstermeye çabalarak (sadece çabalarak) uzmanlık dalımın diğer kolunu, *Klinik Mikrobiyoloji* alanını kendi malı olarak gösterip “*Biz bu işi yapıyoruz, onlara gerek yok*” diyerek onlarca yıldır bu alanda çalışan insanların emeklerini gereksiz bir iş olarak nitelendirebiliyordu. Salondaki ilginç ittifaklar (“*Sen beni destekle; ben de seni destekleyeyim*” görüntüleri eşliğinde) aslında oyunun çok önceden yazıldığını açıkça ortaya koydu.

İlk günden başlayarak uzmanlık eğitimimi savunmak için çaba harcayan insanlara, yine çok demokratik (!) gerekçelerle söz vermeme konusunda da oturum başkanları düzeyinde net bir tavır vardı. Sadece *Klinik Derneği* Başkanı’na verilen birkaç söz dışında (*Klinik Derneği* Başkanı Dr. **O. Şadi Yenen**’in konuşmaları “*Anlayana saz*” türündendi; ama ya anlayabilme yeteneği yoksunlarına?) söz verilmemesi, uzmanlık alanımı savunamamanın umutsuzluğunu omuzlarıma yüklemişti.

İşte tam sırasıydı, “*Ben Hayırsız Ada’ya gidiyorum*”, demenin. Çünkü öneriler gerçekleştiği anda, *bana kala kala koca bir “biç” kalacaktı. Çevremdekilere “Anneme bir biç olmaya aday olduğumu söylemeyin, sakın. O benim İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji dalında uzmanlık eğitimi aldığımı sanıyor”* öğütünü vermeliydim.

Ancak unuttuğum bazı şeyleri dönüş yolunda yeniden anımsadım. Hayırsız Ada düşü çaresizliğe ve hiçbir şey yapamamaya karşı oluşan umutsuzluktu. Ama bu bireysel umutsuzluğu güçlü bir örgütsel mücadele ile aşabilme olanağı ben ve benim gibilerin ellerindeydi. Thomas More belki kendi Utopia’sı için bir ada yaratmıştı beyninde; ama ütopyasını zaten yaşamaya çalışıyordu ve bu yaşam ilkelelerinden son ana kadar asla geri adım atmadı.

Kurultay sonucu deferimde iki not kaldı. Birincisi, uzmanlık eğitimini aldığım *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalına yapılan saldırılar ciddidir ve bu konuda çabuk ve örgütlü atılımlarda bulunulmalıdır. İkincisi, uzmanlık eğitimi öğrencileri kendi eğitimleri konusunda pasif konumlarından kurtularak artık aktif olabilmeli ve bu konuda öneri üretmeye başlamalıdır. Bu üretim de doğal olarak örgütlü olabilmelidir.

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'ndan İzlenimler

Dr. Resul Karakuş

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi
Klinik Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

Geçmiş zamana baktığınızda ilk izlenim, sizi bir 'tekerrür' düşüncesine götürebilir. Ama adı üstünde bu "bakmak"tır. "Görme" gerçekleştiğinde tarihte rastlantı veya zorunlulukların olduğu, ama asla tekerrürün yer almadığı görülür. 2000 yılının yazına doğru yükselen bir tartışma da ilk bakışta doğası gereği 'tekerrür' izlenimini vermişti. *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* 'cenahı' ile *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* 'cenahı' arasında anılan ikinci tarafın indüklediği ve **29. Türk Mikrobiyoloji Kongresi** (8-13 Ekim 2000, Antalya)'nin gerçekleştirilme biçimi ile zirvesine ulaşan bir tartışma başlamıştı. Bu olaylara paralel, mevcut hegemonik ilişkilerden güç alan ve branşımızın birçok gerekçe ile (*Klinik Bülteni*'nin daha önceki sayılarına bakılabilir) haklı olarak koruduğu unvanın ve kapsadığı bilimsel alanın güdükleştirilmesi gündeme gelmişti. Bu yıllar öncesinin 'aynı tartışma'sı değildi artık, olamazdı. Konjonktür değişmişti, atmosfer farklıydı. Bu sorunun biraz daha formel tartışılabileceği düşüncesi, Türk Tabipleri Birliği-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu (TTB-UDKK)'nın **6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı**'nı düzenleyeceğini bildiren duyuruları ile gündemimizi kuşattı.

"Kasım ayından beklenmeyecek bir akşamdı. güzeldi. beyecanımız yüzlerimizden okunuyor, dilimize vuruyordu. Otobüs yolculuğunun getirisinin yanı sıra -doğal olarak konuşabilme süreniz daha uzundur- uykumuzu biraz da kaçırın beyecanımızdı; bakhlıgımızı, konumumuzun gerekliliğini görmeyenlere veya görmek istemeyenlere anlatabilecektik. bunun anlamı geleceğe dair sözleri olanların bunu sarf etmek için duydukları beyecandı. Hocam ile gidiyorduk; saatim çoktan 4 Kasım'ı göstermeye başlamıştı. Bir ara dalmışım. tarihi şebre girerken çayımı yudumluyordum".

Elinizdeki *Klinik Bülteni*'nde çeşitli yorum ve eleştirilerini bulacağınız TTB-UDKK'nın düzenlediği Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayları'nın altıncısı İzmir'de 4-5 Kasım 2000 tarihlerinde gerçekleştirildi. Kurultay programı, eğitim hastanelerini bir kaynayan kazan durumuna getiren şef ve şef yardımcılığı sınavları üzerine yeni düzenlemeleri, soyut-somut beklentilerimizi dile getirebileceğimiz tıpta uzmanlık tüzük taslağı üzerine görüşmeleri ve etik, tıp etiği ve endüstriyel ilişkiler çerçevesinde tıp kongrelerini ele alan panel başlıklarını içeriyordu. Bunların yanı sıra, uzmanlık eğitimi çerçevesinde hazırlanmış birbirinden ilginç ve fikir açıcı orijinal çalışmaların poster sunumları da mevcuttu. Türkiye'de tıp eğitimi denildiğinde akla gelebilecek çok geniş bir yelpaze, bu başlıkları konuşmak ve tartışmak için oradaydı: Sağlık Bakanlığı, YÖK, TTB, TTB-UDKK ile aralarında 23 tıp fakültesi ve 30 eğitim hastanesinin eğitimcileri; 35 uzmanlık derneğinin başkan ve temsilcilerinin de bulunduğu 324 eğitimci ve "bu kadar kişiye aynı gün nöbet yazılmış olmaz" dediyecek ölçüde düşük bir sayı ile temsil edilen

bizler, asistanlar.

"Neredeyse baştan başa bir İzmir yolculuğunun ve taksicinin 'müthiş' İzmir bilgisine kanaat getirdikten sonra ve henüz kedilerin tek tük uyandığı bir saatte kendimizi İnciraltı denilen bir mekanda denize 20 metre uzaklıkta, salaş bir "aile çay salonu"nda bulduk. Balıkçılar ve çeşitli kuşlarla uzanan kocaman bir Ege denizi. taze çay ve simitten oluşan muhteşem bir kabıvaltı . . ve konuşmalar. beyecanın devamı. Kurultay'ın yapılacağı Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne vardığımızda bizi ilk karşılayan klasik ressamın devasa boyutlarda duvarlara yapılmış reproduksiyonları oldu. İnsanlar holde neşe içinde ve hararetle tartışmaya başlamışlardı bile".

Henüz programın ilk başlığının ele alınışında "so-run"un tartışılmasından çok "taraf"ın tartışılacağı anlaşıldı. Bu nokta, özellikle ikinci oturumda kendini belli etti ve TTB konuşmacıları da bir ölçüde refleks ile hareket ederek bu temelli yöntem hatasına girmiş oldu. Bu düşünme ve eyleme tarzı, neredeyse tüm oturumlara ve ardından yapılan tartışmalara yansdı: Sorunlara sadece değiniliyordu. Tartışma, Tıpta Uzmanlık Tüzük Tasarısı'nın pozitif yönde geliştirilmesinden çıkmış; "taraf" arasında 'Ne yaptın?', 'Neden yaptın?' dönüşmüştü. 1997'ye kadar olan süreçte bir üçgenin köşelerini oluşturan TTB-UDKK, YÖK ve Sağlık Bakanlığı geometrisi değişmiş ve mevcut durum teorik olarak birbirini ancak sonsuzda keşbilecek iki paralel doğruya dönüşmüştü. Doğrunun birinde Sağlık Bakanlığı ve YÖK oturuyor, diğer doğrudan seslenen TTB-UDKK'ya bakıyorlardı. Bu pozisyon, ikinci oturumda Sağlık Bakanlığı ve YÖK temsilcilerinin TTB-UDKK'den habersiz olarak Kurultay'ın da başlığı olan konu etrafında toplantılar yaptıklarının öğrenilmesi ile aşık bir hal aldı ve karşılıklı suçlamalar başladı. Ne yazık ki, bu durum Kurultay sonuna kadar da kırılmadı ve Kurultay'ın Sonuç Bildirgesi'nde 1. madde olarak da yerini aldı: *"6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı, 1994 yılında bu yana çok taraflı ve geniş katılımlarla gerçekleşen Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayları'nın sonuç ve kararlarını dikkate almayan yasal düzenlemelerin, şura ve toplantıların "demokratik katılımçılık" ve "bilimsellik" ilkelerini göz ardı eden, eksik ve meşruluğu tartışmalı yaklaşımlar olarak değerlendirilmesi gerektiğini ... eğitimle ilgili taraflara ve kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmıştır".* İkinci oturumun güzel bir ögesi ise pratisyen hekimler adına bir konuşmacının olmasıydı. Bu elbette çok güzeldi, bu tür şeylere alışık değildik. Uzmanlık eğitimi verenler oradaydı, ileride alacak olanlar da konuşma yakalamışlardı. Ama tıpta uzmanlık sorununun belki de havanını oluşturan ve uzmanlık eğitimi hali hazırda almakta olanların konuşması yoktu. Ve bu nedenle her güzellikte olduğu gibi, pratisyen hekimin orada konuşabilmesinin güzelliği de geçici bir nitelik alıveriyordu. Kuşkusuz ki pratisyen hekim arkadaşın konuşabilme fir-

satı bulmuş olması, bu fırsatın tanınmış olması yadırganmadı, ama o kürsüden bir 10 dakikacık da olsa 'birileri' daha konuşabilirdi.

"Tababet Uzmanlık Tüzüğü: Ne Yapılmalı?" başlıklı oturum tüm Kurultay'ın belki de en heyecanlı, en tartışmalı bölümüydü. Uzmanlık derneklerinin temsilcileri sorunları kısıtlı ama yoğun olarak bu bölümde dile getirip tartışabildiler ve oturum başkanının kısmi engellemeleri/yönlendirmeleri olmasa, belki daha sağlıklı da tartışılabilecekti. Hakkımızı savunuyor ve yapılmak istenen değişikliği onaylamadığımızı belirtiyorduk. Kurultay'ı salt kendi camiamızın sorunu için düzenlenmiş olarak varsaymıyorduk elbette ve ister konuşmalarda olsun isterse aralarda söyleyebildiklerimiz, tamamen **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** nin ülke gerçekliği ile örtüşmesi üzerinde yoğunlaşan doğru noktalar. Ancak hepimiz o an o havuzdan alıyorduk oksijeni ve biz de yer yer sorundan uzaklaşmışık ve tarafları tartışıyorduk. Yaklaşımımız kuşkusuz ki mekanik olmayacaktı, olmamalıydı; elbetteki tarafları da tartışacaktık, ama biz tarafları sorunumuz ekseninde tartışmalı veya eleştirmeliydik. Bunu tam anlamıyla yapamamamızın altında o anki atmosferin veya Kurultay'ın kendi hedefinin sınırları yatıyordu. Bir yerden sonra söz hakkı da sınırlı olarak verilmeye başlandı; bazı durumlarda verilmedi. Verilmediği gibi iletilen bazı yazılı sorular da oturum başkanı tarafından reddedildi. Bu oturumun sonunda kendi adıma

'koptum'. Demokratik katılımcılıktan ve bilimsellikten tamamen uzaklaşmışık. Birileri konuşuyor, diğerleri de verdikleri yanıtlarla birilerini ister istemez "çözüm anah-tarı" imajına büründürüyordu.

"Başım ağrıyordu, düşüncelerimi toparlayamıyordum. O gece ne uyku bir türlü adresime ulaştı, ne de benim adresine varabildim, birbirimizi kaybetmiştik".

İkinci güne gelindiğinde belki de mesleğim boyunca unutmayaçağım bir derse (buna panel demek istemi-yorum) tanık oldum. **"Tıp Kongreleri"** çerçevesinde sanayi-tıp/tıp etiği tartışıldı. Oldukça verimli ve açıcıydı. Bu dersin ardından da **Kurultay Sonuç Bildirgesi** üzerinde görüşme ve oylamaya geçilerek Kurultay'a nokta konuldu. Katılmadığım öğleden sonraki oturum ise TTB-UDKK Genel Kurul Toplantısı'na ayrılmıştı.

*"Dönüyordum artık. Yorgundum. Bedenim pelte gibiydi. Zihnimde, Kurultay'a dair düşünceler sanki otobüsün ritmine uygun salıncıydı. Dört yıl önce yaptığım TUS terciblerim aklıma gelmişti. Benim tercibim **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** idi. Birinci tercihim de ikinci tercihim de öyleydi. Ve bunu benim gibi bu ülkenin gerçekliğinden, bu branşın uzandığı ve kucakladığı Türkiye gerçekliğini bu ülke gerçekliğine oturduğundan dolayı seçen yüzlerce insan vardı. Ve bu branşı güdükleştirmeye çalışanlar işte bu gerçekliği yok sayıyorlardı ve aslında bu ülkeyi bu ülkenin bilimini güdükleştiriyorlardı. Buna izin verilemezdi".*

Kuzuların Sessizliği Üzerine

Uzm. Dr. A. Atahan Çağatay

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

Klinik Bakteriyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı

*Klinik Derneği'nin **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanlık eğitiminde standardizasyon konusuna el atma zamanının geldiğini düşünüyorum. Bir eğitim kurumunda kronik hepatit hastaları takip edilirken, karaciğer biyopsisi yapıp interferon tedavisi uygulanırken -ki bence bütün **İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanları bunları yapabilmeli-; başka bir eğitim kurumunda bunların yapılamaması düşündürücü değil mi? Yine bir eğitim hastanesinde HIV-pozitif hasta takip edilirken, bir diğerinde takip edilmemesine; bir fakültede moleküler biyoloji yöntemleri uygulanabilirken, bir diğerinde uygulanamamasına göz yumulabilir mi? Nozokomiyal infeksiyonların tanı ve tedavisinde uzmanlık eğitimi başarıyla veren bir kurumun, toplumda edinilmiş epidemik de olabilen infeksiyon hastalıklarına ilişkin eğitimi de kusursuz olarak vermesi sağlanamaz mı? Örnekleri çoğaltabiliriz. AAC dergisini eline aldığı anda buradaki makaleleri anlayamayan meslektaşlarımızın sayısı da az değil. Kısaca, uzmanlık eğitiminin bu sorunları giderebilecek kapsamda olması gerektiği kanısındayım.*

Derneğimiz bu konuda nasıl bir rol üstlenebilir? Derneğimizin bu konuda yapılmış gerçekten ciddi çalışmaları ve *Klinik Bülteni*'ne yansıtılmış yazılı dokümanları var. Bunlar tekrar gözden geçirilebilir ve tartışmalar bu çerçevede yapılabilir. Bu yılki Kongre'nin bir gününün uzmanlık eğitimi-ne ayrılması yerinde olacaktır. Kurulacak bir komisyonun bu konuda şekillendirici rolü üstlenmesi ve Kongre öncesinde hazırlık toplantıları yapılması da düşünülebilir.

Dernek üyelerini sessiz bir kitle olmaktan çıkarmak için yapılabilecek daha başka şeyler var mıdır? Bu sorunun yanıtını herkes aramalıdır. Her şeyi Dernek'ten beklemenin doğru olmayacağı ortada. Dernek ancak uyarıcı olabilir, yönlendirebilir. Şimdiye kadar olan sorunlarımızda Dernek bunlardan daha fazlasını yapmıştır. Umarım, yeni gelecek yönetim de bunu sürdürür.

Etle Tırnak Gibi ...

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda 6 aydır asistan olarak çalışmaktayım. Bu bölüme ideallerim doğrultusunda (belki de, birçok hayallerle, demeliyim) seçerek girdim, tesadüfen değil. Yaptığım işi de çok seviyorum; hatta bundan zevk alıyorum. Bu bölümdeki asistanlığıma başlayalı çok yeni olmasına rağmen, anladım ki, *İnfeksiyon Hastalıkları* ve *Klinik Mikrobiyoloji* ayrılmaz bir bütünü oluşturmaktadır. Tabir abartılı mı olur, bilemiyorum ama “*et tırnaktan ayrılamaz*” diye bir deyiş vardır ya; işte öyle! Bütün bunları al-

gılamak bu kadar zor değilken ve herkes bunları anlatmak için bu kadar çaba sarfettiği halde “bazılarının” bunu anlamamakta direnmesi ya da anlamazlığa gelmesinden nasıl bir sonuç çıkarılmalı, bilemiyorum. Benim gibi, mesleğiyle ilgili pek çok “*hayali, beklentisi, projesi, kısacası umudu*” olan birçok meslektaşım var, biliyorum. Ve yine biliyorum ki, hiç kimse **umutlarının (zorla) elinden alınmasına** kolay kolay izin vermez.

Dr. Didem Akal

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'ndan İzlenimler

14. Sayfadan Devam

ki ilişki, Müsteşarca bu düzeyde görülüyordu. Halbuki, bir ürolog olarak, pekala, Üroloji'nin sistoskopi, ürokinamik çalışmalar vb. laboratuvar uygulamaları ile ilişkisini hatırlayabilirdi.

İkinci olay ise *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı olup Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda çalışan bir sayın hocamızın, Müsteşara bir *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı olarak uzunca bir süredir Mikoloji ile ilgilendiğini belirterek, bu konuda kendilerine uzmanlık belgesi kazandıracak bir düzenleme için ricada bulunması ve bu arada daimimizi dağıtan son tüzük taslağını desteklediğini ifade etmesiydi. Bu hocamızla aramızda da geçen diyalogu da aktarayım. Kendisine “*Şimdi tüzük bu haliyle onaylanırsa, bizden klinik ve laboratuvar uygulaması yapma ve eğitimini verme haklarımızdan birinden vazgeçmemiz isteniyor. Siz balen İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlarının Doçentlik jürilerine giren ve aynı zamanda bir laboratuvarı da yönetme yetkisini haiz olan bu uzmanların sınavını yapıp başarı belgelerine imza atmış bir hocamız olarak bu taslağı nasıl desteklersiniz?*” dedim. Böyle bir şeyi bilmediğini belirten sayın hocamız, taslakta gerçekten böyle bir hüküm olup olmadığını sorduğu Müsteşar'dan “*Evet*” cevabını alınca şaşırıp ve bunun yanlış olduğunu ifade etti. Bahsettiğim sayın hocamızla konuşmaya devam ettiğimizde “*Dr. Recep Bey biliyorsun, Mikrobiyoloji artık Gram boyaması, kültür ve antibiyogram değildir. Çok gelişmeler oldu. Şimdi benim arkadaşlarım PCR ve DNA sequencing bile yapıyorlar*” dedi ve son değişikliği savunduğunu yineledi.

Bu olaylar şunu gösteriyordu: *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalı gıyabında idama mahkum edilişti ve cezası, vücudu ortadan ikiye

bölünmek üzere infaz edilmek isteniyordu.

Kahve molasından sonra toplantıya devam edildi. Toplantıda değişik uzmanlık dernekleri temsilcileri de söz aldı ve sorunlarını dile getirdiler. *Klinik Derneği* Başkanı Prof. Dr. O. Şadi Yenen söz alarak, analitik bir düşünceyle genel bir tablo çizdi ve herkesi düşündüren fikirler ileri sürdü.

Heyecanlı toplantıların ardından meslektaşlarımızla birlikte akşam yemeğinde bir araya geldik. Güzel ve zevkli bir sohbet ortamı oluştu. Savunduğu konuyu iyi bilen ve bunu haklı bir istekle, onurla savunan uzmanlık öğrencisi arkadaşlarımızın heyecanının, cesaretini artırdığını ve ileriye daha bir güvenle bakmamı sağladığını belirtmeliyim.

Yemek sonrası döndüğümüz otelin lobisinde TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. **Fusun Sayek** ile karşılaştık. Prof. Dr. **Haluk Vahaboğlu** konuşmak için izin isteyerek sohbete başladı. *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalının tarihçesine atıfta bulunarak ve sosyal olaylardan örnekler vererek bu dalın bütünlüğünü korumanın ülkemiz için niçin önemli olduğunu anlattı. Dr. Fusun Sayek ilgiyle dinledi. Buradan edindiğim izlenim şu oldu: *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanlık dalı fonksiyonları ve önemi noktasında, ne yazık ki başka uzmanlık dalaındaki meslektaşlarımızca çok az bilinmektedir.

Ertesi gün konuyu bütün yönleriyle ele alan “**Tıp Kongreleri**” başlıklı bir panel yapıldı. Konu uzmanlarınca güzel örnekler verilerek anlatıldı ve tartışıldı. Öğleden sonraki TTB-UDKK Genel Kurul Toplantısı'na katılmadan dönmek zorundaydım. Katılan arkadaşlardan bu toplantının da 1997'de Danıştay'ın incelemesinden geçen tüzüğün her açıdan desteklenmesi kararı alınarak kapandığını öğrendik.

Temennim, dalımızın bütünlüğünü ve dolayısıyla kendini hedef alan tüzük taslağından vazgeçilmesi ve dalımızla ilgili olarak uzmanlık derneğimizin TTB-UDKK'ye iletilen görüşlerinin temel alınmasıdır.

Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı Taslağı'nın

En, En, En Yeni “!”

Versiyonu

6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı ve TTB-UDKK Genel Kurulu'nun ardından birtakım gelişmeler oldu. YÖK, 20 Eylül 2000'de de yaptığı toplantıya (ki bunun ardından alınan kararları Sağlık Bakanlığı'na ilettiği 22 Eylül 2000 tarihli mektuptan bir alınmaya geçen sayımızda yer vermiştik) benzer bir katılımı Tıpta Uzmanlık Tüzüğü konusunda düzenlediği toplantıya TTB MK Başkanı ve TTB-UDKK Başkanı'nı çağırdı.

15 Kasım 2000'de YÖK'te yapılan toplantıya TTB MK Başkanı ve Genel Sekreteri, TTB-UDKK Başkanı ve TTB-UDKK YK üyesi Prof. Dr. **O. Şadi Yenen** katıldı. Bu toplantıda Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan 8 Ağustos 2000 tarihli Tüzük Taslağından sonra, Kasım ayında hazırlanan ve 6. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı sırasında ortaya çıkan en yeni Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı Taslağı da gözden geçirildi. Toplantıya katılan Tıp Fakültesi Dekanlarının da TTB ve TTB-UDKK ile aynı düşünceleri ve kaygıları paylaştıkları öğrenildi.

Sonuçta 1997 yılında, Danıştay'ın incelemesinden geçen metindeki Kurul ve Komisyonların aynı biçimde savunulması noktasında bir görüş birliği oluştu. Aşağıda bu taslağın bir önceki versiyonla karşılaştırmasını veriyoruz.

Bu versiyonda bir önceki versiyondan farklı olarak neler var?

BİRİNCİ BÖLÜM **Genel Hükümler**'de yer alan Amaç ve Kapsam'a ilişkin **Madde 1**'de bu tüzüğün “... *tıpta uzmanlık dallarını* ...” yerine “... *tıp ve diş hekimliği uzmanlık dallarını* ...” düzenlemekte olduğu yazıyor.

Madde 4'te Bakanlığın “... *tıpta uzmanlık eğitimi*...” yerine “... *tıp ve dişhekimliği eğitimi*...” görevli ve yetkili olduğu yazıyor.

Madde 5'te “... *yetkili kılınan kurumlarda* ...” yerine “... *yetkili kılınan resmi kurumlarda* ...” deniyor. Ayrıca 1997'de Danıştay'ın incelemesinden geçen tüzükte de benzer biçimde geçen şöyle bir ifade ekleniyor: “*Kurumlarda aynı dalda birden fazla şef bulunması halinde, şeflerden biri koordinator şef olarak görevlendirilir*”.

Bir önceki versiyonda yer verilmeyen yeni bir bölüm İKİNCİ BÖLÜM **Tıpta Uzmanlık Kurulu ve Komisyonlar** adı altında yer alıyor.

Bu bölüm 1997'de Danıştay'ın incelemesinden geçen tüzükteki kurul ve komisyonları -kompozisyonlarında Bakanlık lehine değişiklikler yaparak- yeniden getiriyor.

Madde 7'deki Tıpta Uzmanlık Kurulu'nda YÖK'ün Tıp Fakültelerinden seçeceği “beş” üye yerine “**üç tıp fakültesi** ve bir diş hekimliği fakültesinden” seçilecek birer üye bulunuyor. TTB'nin ana uzmanlık dallarından seçeceği “altı” üye yerine bu sayı “**bir**” üye olarak belirtiliyor. Kurula seçilecek üyelerin “**en az üç yıllık şef ya da kıdemli profesör unvanına sahip**” olması koşulu getiriliyor ve doçent olanlara bu yol tümüyle kapatılıyor. Her yıl asil ve yedek üyelerin üçte birinin yenilenmesi kuralı kaldırılmış. Kurulun kendi üyeleri arasından “**bir başkan ve bir başkan vekili**” seçeceği ifadesi de kurulun “.. **bakanlık Müsteşarı başkanlığında** ...” ve “**bir başkan vekili seçer**” biçimine dönüştü-

rülmüş.

Madde 8'de tanımlanan Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun görevleri arasına *"Merkezi uzmanlık sınavı ile Sağlık Bakanlığı, SSK ve diğer kurullara bağlı eğitim ve araştırma hastanelerinde yapılacak şef, şef yardımcısı ve başasistan sınav jürilerini tespit etmek"* bendi eklenmiş.

Madde 9'daki Eğitim Kurumlarını Değerlendirme Komisyonu'nda Bakanlık *"dört"* üye yerine *"beş"* üye seçiyor. YÖK *"dört"* tıp fakültesine ek olarak *"bir"* de dış hekimliği fakültesi temsilcisi seçiyor. TTB'nin seçeceği üye sayısı ise *"dört"* yerine *"bir"* oluyor. Üyelerin görev süresi *"dört yıl"* yerine *"üç yıl"* oluyor. Komisyona seçilebilmek için herhangi bir kıdem koşulu aranmaksızın *"eğitim hastanelerinde şef ya da fakültelerde profesör"* olmak gerekiyor ve doçentlere seçilme yolu burada da kapatılıyor. Her yıl asil ve yedek üyelerin dörtte birinin yenilenmesi kuralı kaldırılmış.

Madde 11'deki Uzmanlık Dalları Eğitimi ve Müfredatı Komisyonları'na bakanlığın *"üç"* yerine *"dört"* üye seçmesi ve bunların *"klinik veya laboratuvar şefi"* olması öngörülmüş. Ayrıca buraya YÖK'ün seçeceği *"bir dış hekimliği fakültesi temsilcisi"* de eklenmiş. TTB'nin temsilci sayısı *"üç"* yerine *"bir"* olmuş. Her yıl asil ve yedek üyelerin üçte birinin yenilenmesi kuralı kaldırılmış.

Madde 12'deki Uzmanlık Dalları Eğitimi ve Müfredatı Komisyonunun Görevleri arasında yer alan uzmanlık eğitimi yetkisinin kaldırılmasına ilişkin *"d"* bendinde, bu yetkisi kaldırılacak kişiler olarak *"klinik veya laboratuvar şef ve şef yardımcıları"* yerine *"eğitim sorumlusu"* ibaresine yer verilmiş. Yani bu ibareyle Danıştay'ın incelediği metindeki gibi *"şef ve şef yardımcıları"* değil, yalnız *"şef"* unvanına sahip olanlar kastediliyorsa da (bkz. Madde 5) eğitim sorumlusu olduklarına göre üniversite öğretim üyeleri de kastedilmiş oluyor. Oysa Tıpta Uzmanlık Kurulu'nun görevlerinin sayıldığı Madde 8'in *"b"* bendinde *"Uzmanlık dalları eğitim ve müfredat komisyonlarının, uzmanların eğitim yetkisini kaldırmasına ilişkin kararlarını ..."* ibaresi şef yardımcılarını hariç tutmuyor. Eğer doğru olan bu ibare ise o zaman Madde 12'nin *"d"* bendi eksik kalıyor ve buraya şef yardımcılarının da eklenmesi gerekiyor. Ya da eğer Madde 8'in *"b"* bendi şöyle düzeltilirse bir tutarsızlık kalmayacak: *"Uzmanlık dal-*

ları eğitim ve müfredat komisyonlarının, eğitim sorumlularının uzmanlık eğitimi yetkisini kaldırmasına ilişkin kararlarını ..."

Tüzük tasarısı taslağının yeni versiyonunda bir önceki versiyondaki İKİNCİ BÖLÜM *Asistan ve Asistanlık Eğitimi* yerine ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Asistan, Asistanlık Sınavları ve Asistanlık Eğitimi** başlığı altında veriliyor.

Madde 15'te Asistanlık sınavına girmenin şartlarından olan *"Asistanlığa başlama sırasında kurumlarınca veya bağlı bulundukları meslek odalarınca meslekten veya görevden uzaklaştırılmamış veya geçici süre ile uzaklaştırılanların bu cezayı bitirmiş olmaları gerekir"* biçimindeki *"d"* bendi çıkarılmış. Bu şartlar arasına yeni olarak *"Tüzük hükümlerine göre yapılacak asistanlık giriş sınavında başarılı olmak"* koşulu konulmuş.

Madde 16'da Asistanlık Giriş Sınavı ile ilgili olarak *"Tıp ve dış hekimliği fakülteleri mezunları için ayrı ayrı sınav"* yapılacağı belirtilmiş. Giriş sınavının *"yıl da bir defa"* yerine *"yıl da iki defadan fazla olmamak üzere"* yapılacağı öngörülmüş. Yine bu maddeye *"Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 31.05.2000 tarih ve MGSB:0502-1100(02) sayılı yazısında belirtilen öncelikli illerin; il merkezlerinde oniki ay, ilçe merkezlerinde dokuz ay ve beldelerde ise altı ay, aynı yazıda belirtilen diğer illerin il merkezlerinde onbeş ay, ilçe merkezlerinde oniki ay ve beldelerde ise dokuz ay çalışanlara çalıştıkları bu süreler için; Tıpta Uzmanlık Sınavları sonucunda almış oldukları puanlara yüz puan üzerinden bir puan eklenir. Ek puanların toplamı üç puanı geçemez"* biçiminde bir fıkra eklenmiş.

Madde 17'de Asistanlık Giriş Sınavlarının Konusu ve Kapsamı başlığı altında bir yabancı dil sınavında kazanılan başarının *"iki yıl"* yerine *"beş yıl"* geçerli olduğu belirtiliyor.

Bir önceki versiyondaki ÜÇÜNCÜ BÖLÜM *Uzmanlık Eğitimi* yerine DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Uzmanlık Eğitimi ve Uzmanlık Sınavları** başlığı altında veriliyor.

Uzmanlık Ana ve Yan Dalları, Eğitim ve Rotasyon Süreleri'ne ilişkin **Madde 23'e** *"Eğitim sorumluları veya yetkili kurullar. ekli çizelgede öngörülme-yen rotasyonları asistanlara yaptırmaya yetkilidir. Ancak bu rotasyonların yaptırılmasından dolayı asistanlık süresi uzatıla-*

maz” biçiminde bir fıkra eklenmiş.

Asistanların Değerlendirilmesi’ne ilişkin **Madde 25**’te eğitim sorumlularının görüş ve kanaat oluştururken dikkate alacakları ölçütler arasına “**mesleki uygulama**” eklenmiş. Yine bu maddeye “**Ayrıca asistanların asistanlık süresince yaptığı teorik ve pratik tüm etkinliklerinin yazılarak eğitim sorumlusu ve kurum amiri tarafından tasdik edilen asistan karneleri asistanlığa başladıkları andan itibaren düzenlenerek, asistana verilir. Asistanlar bu karneleri asistanlık süresince muhafaza ederek uzmanlık giriş sınavından önce uzmanlık sınav jürisine teslim eder. Karne sınavdan sonra adaya iade edilir**” biçiminde bir fıkra eklenmiş. Asistan değerlendirme formu gibi bu asistan karnesinin de “**şekli, kapsamı, kullanılması ve değerlendirilmesi ile ilgili bususların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle**” düzenleneceği belirtilmiştir.

Madde 28’deki Yeterlik Sınavı’nın “ÖSYM” yerine “**Tıpta Uzmanlık Kurulu’nun belirleyeceği bir sınav merkezi**” tarafından ve “**yılda iki kez**” yerine “**yılda en fazla iki kez**” yapılması öngörülmüyor.

Madde 29’da sayılan Uzmanlık Sınavına Girebilmenin Şartları arasında “b” bendinde “**11’inci maddeye göre kurulan komisyonların belirlediği asgari uygulamaları yapmış olmak**” diye bir ibare var. Aslında bunun burada bulunmasının yadırganacak bir yanı yok. Çünkü 11’inci maddeye baktığımızda orada Uzmanlık Dalları Eğitimi ve Müfredatı Komisyonları’nın tanımlandığı görülüyor. Esas şaşırtıcı olan bu ibarenin bir önceki versiyonda da olması. Ancak o versiyondaki 11’inci maddede Sınav Sonuçları ve Asistanlığa Başlama konusu anlatılıyor. O versiyonda kurul ve komisyonlara hiç yer verilmemişti ki! (Meğerse bu çelişki herkesin dikkatinden kaçmış).

Madde 30’da Uzmanlık Sınavı Jürileri’nin “**bilgisayar aracılığı ile kura usulüne göre**” yerine “**kura usulüne göre**” oluşturulacağı yazılmış. Jürilerin oluşumunun “**Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından**” belirleneceği belirtilmiş ve bir önceki versiyondaki buna ilişkin fıkra çıkarılmış.

Uzmanlık Sınavı’na ilişkin **Madde 31**’de son defa alınacakları sınavda artık o dalda asistan ve uzman olmalarını önleyecek koşullar kastedilerek “**Bunda da başarı gösteremeyenler ...**”

yerine “**Bunda da başarı gösteremeyenler ya da sınava mazeretsiz olarak girmeyenler ...**” denmiş.

Bir önceki versiyonda DÖRDÜNCÜ BÖLÜM’de verilen **Yabancı Ülkelerdeki Asistanlık ve Uzmanlıklar** başlığı BEŞİNCİ BÖLÜM’de veriliyor.

Asistanlık Sürelerinin İncelenmesi’ne ilişkin **Madde 32**’de belgelerin bilimsel yönden incelenmesinin yapılacağı tıp veya diş hekimliği fakültesinin “**Bakanlık tarafından**” değil de “**Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından**” tespit edileceği belirtilmiş.

Madde 33’te Sürelerin Eksikliği Halinde Yapılacak İşlemler anlatılırken “a” bendinde “**... asistanlığa başlamalarından sonra ilk açılacak KPDS veya ÖSYM’ce yapılacak yabancı dil sınavında**” yerine “**...asistanlığa başlamalarından sonra ilk açılacak yabancı dil sınavında**” denmiş. “b” bendinde eksik süre ve rotasyonların nerede tamamlattırılacağı belirtilerek “**Tıpta Uzmanlık Kurulunun belirleyeceği eğitim kurumunda tamamlattırılır**” denmiş.

Madde 34’te Süre ve Rotasyonların Uygunluğu Halinde Yapılacak İşlemler’le ilgili olarak uzmanlık belgesi olmayanların girecekleri sınavın “**fakültelerce yapılacak uzmanlık sınavı**” değil “**merkezi uzmanlık sınavı**” olacağı belirtilmiş.

Madde 35’te Yurt Dışındaki Uygulama Eksikliklerinin Giderilmesi’nden söz edilirken ikinci fıkrada “**Bakanlık ve fakülteler**” yerine “**Bakanlık ve Tıpta Uzmanlık Kurulu**” denmiş.

Bir önceki versiyondaki **Değişik Hükümler**, ALTINCI BÖLÜM yerine YEDİNCİ BÖLÜM’de yer alıyor.

Madde 40’ta Yeni Yan Dallarda Uzmanlaşma için tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç “**dört ay içerisinde**” yerine “**altı ay içerisinde**” başvurma olanağı tanınmış. Belgelerin de “**Bakanlıkça oluşturulan yetkili kurullarca**” yerine “**Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından**” değerlendirilmesi öngörülmüş (Böyle bir görev Madde 8’de tanımlanmamış ki!)

Bir önceki versiyondaki **Son Hükümler**, YEDİNCİ BÖLÜM yerine SEKİZİNCİ BÖLÜM’de yer alıyor.

Madde 41’deki Yönetmelik Çıkarılması için “**Yükseköğretim Kurulu’nun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça hazırlanarak**” yerine yalnız “**Bakanlıkça hazırlanarak**” denmiş.

1. TÜRK SAĞLIK EĞİTİMİ ŞURASI ANTALYA'DA TOPLANDI

Sağlık Bakanı'nın Şura'da Yaptığı Açış Konuşmasını Yayımlıyoruz

Sağlık eğitimi konusunda sorunların saptanması, her kesimin çözüm önerilerinin alınması ve ulusal bir görüş birliğine varılması amacıyla Sağlık Bakanlığı'nca düzenlenen "Birinci Türk Sağlık Eğitimi Şurası" 24-26 Kasım 2000 tarihlerinde Antalya Falez Otel'de yapıldı. Şura Sağlık Bakanı Doç. Dr. **Osman Durmuş**'un konuşmasıyla açıldı.

ÜLKE İHTİYAÇLARI NEYİ GEREKTİRİYORSA

Eğitim politikalarının siyasal iktidarların eğilimlerine göre değil ülkenin gereksinimlerine göre belirlenmesi gerektiği üzerinde durduğu açış konuşmasının başında Bakan Durmuş, bu politikaların da böyle büyük toplantılarda belirlenmesinin önemini vurguladı. Durmuş, konuşmasında aynen şöyle dedi: *"Elbette her birinizin farklı siyasal eğilimleri olacak; elbette hür ve demokratik parlamenta cumhuriyetle idare edilen Türkiye Cumhuriyeti'nde herkes hür iradesiyle siyasal tercihlerini belirleyecek. Ama, bu siyasal tercihler, üniversiteleri, tıp fakülteleri, dişhekimliği fakülteleri, eczacılık fakülteleri, öğretmen yetiştiren fakültelerin, ilmi normlar ve kriterler çerçevesinde gelişmesine engel teşkil etmemeli. Bunlar, militan seçme, yetiştiren okullara dönüştürülmemeli; ülke ihtiyaçları neyi gerektiriyorsa, bunların yapılmasından asla geri durulmamalı ve siyasal iktidarların eğilimlerine göre değil, ülkenin gerçek ihtiyaçlarına göre eğitim politikaları belirlenmelidir."*

"İşte onun belirleneceği alanlar, her türlü fikri yapılanmasını tamamlamış, ilmi kimliği tartışma götürmeyecek bilimadamlarının katıldığı, böylesi büyük toplantılardır. Sizin burada alacağınız kararlar, bilimsel gerçeklere dayalı kararlar olduğu sürece ülkeye faydalı olacaktır. Aksi takdirde, bir gün A siyasal partisi iktidara gelecek, burada alınmış siyasal kararlar varsa, bunu yok edecek; bir sonraki dönem B siyasal partisi gelecek, onu yok edecektir. Türkiye Cumhuriyeti, Öğretmenler Günü'nü kullandığı bu günde öğretmen okullarından yoksundur."

ÜNİVERSİTENİN ÖNÜNE ENGEL ÇIKARACAK HİÇBİR SİYASAL GÜÇ YOKTUR

Bakan Durmuş açış konuşmasını sürdürerek: *"O halde, ben umuyorum ki, sizin burada alacağınız kararlar, Türk sağlık eğitim sisteminde gerçek bir reformun, sizlerin eliyle üniversitenin eliyle başarıldığı bir mekan olacaktır. Bunu yapabilirsiniz. Bu konuda, sizin önünüze engel çıkaracak hiçbir siyasal güç yoktur; içerisinde olalım, olmalı. Siz de bu kararları alırken ilmin norm ve kriterlerini esas almalısınız. Aksi takdirde, ülkemize yararlı hizmet üretememiş oluruz"* şeklinde konuştu.

BİZİM GÖREVİMİZ BİLİMAAMLARIMIZIN ALDIĞI KARARLARA UYMAK OLMALIDIR

Sağlık Bakanı Osman Durmuş, ülkenin ekonomi ile sağlık ve eğitimdeki durumunu karşılaştırarak konuşmasını şöyle sürdürdü: *"Şunu itiraf etmek zorundayım. Birçok ülkeyi geziyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim politikası, özellikle sağlık eğitimini yönlendiren bilim*

adamlarımız ve bilim kurum, kurullarımız birçok ülkenin önündedir. Ama, iynin düşmanı daba iyidir. On-dan iyisi de var. Niçin ekonomide ilk 10 ülke veya 15 ülkenin içinde olalım da, sağlıkta ve eğitimde bu düzeyi yakalayamayalım? O balde, gerçekten bu konuda kafa yoran, daba önceki dönemlerde çalışmalar yapmış dekanlarımız, rektörlerimiz, bocalarımız var. Burada, bir an için, siyasetin gölgesini, ideolojinin gölgesini bir tarafa atalım. Demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin ilim hayatını geliştirecek kararları sizler almalısınız. Bu kararlara uyma görevi de bizim olmalı. Ben bunu başaracağımıza inanıyorum. Sizin burada üç gün süreyle, biraz fazla zaman harcayarak, biraz fazla özen göstererek, çok olumlu kararlar alacağımızı umuyor ve bekliyorum. Bu konuda hazırlıklı gelen bocalarımızın olduğunu da biliyorum."

Sağlık eğitimi alanında kendi beyin gücümüzle de büyük başarılar kazanabileceğimizi söyleyen Bakan: *"Bu, Türkiye Cumhuriyeti alanında birçok komşu ülkeye ve coğrafyaya, atılımın meşalesini tutuşturacak bir merkez olacak ve Türkiye artık hep yurt dışından gelen ve reformu destekleyen bilimadamları yerine, kendi üniversitelerini yöneten rektörler, dekanlar, bilimadamları, eğitim hastanelerinin yöneticileri ve bürokratlarıyla bu işi başarmış olur ise bu bizim en büyük başarımız, en büyük mutluluğumuz olacaktır"* dedi.

ÜNİVERSİTELER ARASINDAKİ PERFORMANS FARKLARI KAPATILABİLİR

Konuşmasının sürdüren Bakan Durmuş, Türkiye'nin ekonomik gücünün yanı sıra eğitimde de daha iyiyi yakalayabileceğimizi belirterek: *"Türkiye ekonomik bakımından gerçekten güçlü bir ülkedir. Her türlü manipülasyona rağmen sarsılmayan güçte bir ülkedir. Türkiye, 25 milyon, 25 yaşın altında, nüfusa sahip bir ülkedir. Her yıl 1.5 milyon, üniversite kapılarını zorlayan insanı ve her öğretim döneminde 1.5 milyon insanı okutan bir ülkedir. Ama, bunun daba iyisi, daba iyisi olabilir. Fırat Üniversitesi, Dicle Üniversitesi ile Trakya Üniversitesi ve Ankara'daki üniversiteler, İstanbul'daki üniversiteler, aynı performansı aynı düzeyi yakalayabilirler. Aslında binin üzerinde yükseköğretim kurumunda öğretim kadromuz var. Bu oldukça güzel bir rakam"* dedi.

REHBERİMİZ İLİM VE AKIL OLMAK ZORUNDADIR

Sağlık Bakanı konuşmasının bundan sonraki bölümünde *"Peki, problem olan nedir?"* diye sordu ve problemin belli siyasal erkleri ön plana almaktan doğduğunu, bunu bu salonda unutmamız lazım geldiğini vurguladıktan sonra şöyle devam etti: *"Rehberimiz ilim ve akıl olmak zorundadır. Özellikle Avrupa Birliği'ne aday ülke olma konumuna gelen Türkiye'nin, müfredatları, eğitim süreleri, rotasyonlarıyla uzmanlık eğitimini, lisans eğitimini, yardımcı sağlık personeli eğitimini belli standartlara oturtması gerekiyor"*

Bakan Durmuş, bundan sonra sağlık eğitiminin çeşitli alanlarındaki aksaklıkları ve Bakanlığının bunlara kar-

şı düşündüğü çözümleri örnekler vererek anlattı. İlkın «Sağlık Bakanlığı olarak sağlık meslek liselerinin temel eğitim üzerine 5 yıl eğitim yapmasını istiyoruz. Yani, 4600 saat ders yükünün yüklenmesini istiyoruz. Bu, liselerin 12 yıl olması anlamına geliyor» dedi.

UZMANLIK EĞİTİMİNDE TIP FAKÜLTESİ İLE EĞİTİM HASTANESİ EŞİTLİĞİNİ İSTİYORUZ

Sağlık Bakanı daha sonra tıpta uzmanlık eğitiminin kimi aksayan yönlerine ilişkin görüşlerini açıklayarak: «Yine Tıp Fakültelerindeki uzmanlık eğitimiyle Eğitim Hastanelerindeki uzmanlık eğitiminde bir eşitleme, birbirine yaklaşım istiyoruz. Bu çerçevede, belirli rotasyonlar veya belli bir süre üniversitede uzmanlık eğitimi alan aday, devlet veya sigorta eğitim hastanesinde 6 ay rotasyon yapabilir. Her ikisinin de, tersine, eğitim hastanesinde uzmanlık eğitimi alan kişi, 6 ay üniversitede rotasyon alabilir; oradaki düzeyi, oradaki beceriyi görebilir» biçiminde konuştu.

ZORUNLU ROTASYONLAR İMZA ALARAK SÜRDÜRÜLÜYOR

Bundan sonra zorunlu rotasyonlar konusundaki sorunlara değinen Durmuş, «Üzülerek ifade edeyim. Özellikle üniversitemizde, uzmanlık eğitimi sırasında zorunlu olan rotasyonların birçoğu yaptırılmıyor. İmza atarak sürdürülüyor. Bu konuda Sağlık Bakanlığı'nın, biraz daha ciddi olduğunu ifade edebilirim, eğitim hastanelerinin. Kendi ihtisas aldığı dalda klinikte geçen süreyi daha fazla tutabilmek için, Anabilim Dalı Başkanı rotasyonları imza karşılığı yapılmış gibi gösteriyor» dedi.

İNFEKSİYON HASTALIKLARI UZMANI 9 AYLIK MİKROBİYOLOJİ ROTASYONUNU YAPMIYOR, AMA, ETİKETİNDE, İNFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ ANTETİNİ TAŞIMAK İSTİYOR!

Konuşmasının tam burasında Sağlık Bakanı Doç. Dr. Osman Durmuş, salonda bulunan *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* eğitimcilerini son derecede rahatsız eden şu sözleri söyledi: «*İnfeksiyon Hastalıkları Uzmanı 9 aylık Mikrobiyoloji rotasyonunu yapmıyor; ama, etiketinde, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji antetini taşımak istiyor. Bunun gibi birçok örnekleri var. Bu rotasyonların düzenli yapılması lazım.*

Dalımızın dağıtılması yönündeki karar da yukarıdaki gibi «yanlış» bilgilere dayanmaktaysa, «**Halimiz haraptır ve ağzımızla kuş tutsak bu Sağlık Bakanı'na yarana-mayacağız.**» diye düşünen meslektaşlarımız yerden göğe kadar haklıdır. Ancak yine de Şura'nın verimli geçen öteki bölümleriyle ilgili teşekkür mektubumuzun ekinde «**İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Eğitiminde Rotasyonlar**» başlıklı bir bilgilendirme yazısını gönderdik. www.klimik.org/rotasyon.htm adresine yerleştirilen bu yazıyı 29. sayfamızda da yayımlıyoruz.

KALP AMELİYATI YAPMADAN KARDİOVASKÜLER CERRAH DİPLOMASI ALINIYOR

Bakan Durmuş uzmanlık eğitimine ilişkin saptamalar yaptığı konuşmasını aşağıdaki gibi sürdürdü: «Ayrıca, ta-

bii birçok konuda uzman gruplar burada çalışacaklar; ben aklıma gelen birkaç şeyi ifade etmek istiyorum. Ayrıca, Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nde 6 ayda bir yapılması gereken yeterlilik sınavları bazı üniversitelerde yapılmıyor; bazılarında yapılıyor. Her 6 ayda bir araştırma görevlileri, asgarisinden bir test sınavından geçmelidir. Bilim takip sırasında teorik bilgiden, pratik uygulamadan yoksun kalıyorlar.

Bir kısım üniversitemizde, yeterli -özellikle cerrahi branşlarda- vaka olmadığı için belli standardda cerrahi yapmadan uzman yapılabiliyorlar. İşte bunu Devlet Hastanelerinde rotasyonu ile bu pratik eksiklerinin giderilmesi imkanı vardır veya hiç kalp ameliyatı yapmadan, göğüse girmeden, kardiyovasküler cerrah diploması alanlar var.

Tabii, Sağlık Bakanlığı'nın da bir sürü kusuru var. Başta, yani bunu söylerken hep suçlamak anlamında söylemiyorum. Herkes kendi içine dönüp kendi işine biraz daha özen gösterirse, Sağlık Bakanlığı özellikle bunu yaparsa, daha da iyi olur.

Türkiye'de Tıp Fakültesi mezunu olmadığı halde, üniversitelerden tıp fakültelerinden aldığı diploma veya sabte diplomalarla doktorluk yapan var. Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü diploma sabteciliklerini araştırmak üzere, Dekanlıklarla yazışmaların içinde.

Veya bir taraftan dişbekimi arkadaşım, diş teknisyeninden şikayet ediyor -Oda Başkanları da zannediyorum burada- «İnsan ağızında teknisyen çalışmamalıdır» diyor. Arkasından, dolgu yapmıyor, protez takmıyor, implant takmıyor; hastasının tedavisinden korkuyor. O zaman da bu beceri eksikliğini, bazı becerikli (!) şahsiyetler kapatıyor. Dolayısıyla, kendi bilim dalımızın en iyisi olmak zorundayız.

Hizmet içi eğitim için üç şemamız var. Sağlık Bakanlığı'nın üç ayrı hastanesinin -bu tenkitlerin üniversiteye gereği olmadığı için Sağlık Bakanlığı örneklerini veriyorum- doğum sonrası kanamayla..., doğum yaptıktan sonra, kanama kontrol edilmiyor. Şebinkarahisar'dan Giresun'a, Giresun'dan KTÜ Tıp Fakültesine giden hasta, yolda kaybedilebiliyor. Bunlar yönetim eksikliği, bekimin özgüven kaybı veya deontolojik kurallara uymayış nedeniyle oluyor. Onun için Kadın Doğumcuları, laparoskopik cerrahi dahil çeşitli konularda -üniversitemizimizin bazılarında rica ettik- hizmet içi eğitime alıyoruz. Her branşta da almaya devam edeceğiz.

Birkaç örneklemeyle, aslında üst düzeyde, dünyanın birçok ülkesinde yapılamayanların yapıldığını biliyorum. Ama bunun genellenerek tüm kurumlarımızda yapılmasını istiyorum. Tüm kurumlarımızın belli bir standarda ulaşmasını istiyorum. Eğer, biz 2,66 bütçe ile sağlık hizmetini vereceğiz diyorsak -ki bu mümkün değil, bana göre- o zaman sağlık kurumları birer sağlık işletmesi haline dönmeli, kendi ürettikleri kaynaklarla devletin vermediğini üretebilmelidir. Bu bakımdan Sağlık Bakanlığı hastanelerinde bazı düzenlemeler yaptık. Döner sermaye gelirlerinde belli iyileştirmeler yapabildik. Ama onun personele yansıtılması ile ilgili, yetki kanunu gerektirdiği için, bâlâ çıkarılmadı. Bunlarla uğraşıyoruz».

Bakan Durmuş konuşmasının son bölümlerinde yabancılık dil eğitiminin önemine değindi ve «Yükseköğretim Kurulu'nun Danışmanları da burada. Belli konularda

belli dikkatlerin özellikle gösterilmesini istiyorum. Özellikle üniversitemizde, tıp fakültelerimizde yabancı dil eğitiminin önemini bir defa daha vurgulamalıyız» dedikten sonra «Birçok ülkede yabancı dil eğitimi Türkiye'den iyidir. Ama o ülkelerin % 90'ı uzun süre istila görmüş ülkelerdir. Türkiye'de yabancı dil eğitiminde dilin konuşulmasından çok, teoretiği veya tabirimi mazur görün KaPeDeSece öğretmeye çalışıyoruz. Belli gramer, test kurnazlıklarını öğreterek imtihanında başarılı olmak. Böyle bir uygulama dünyanın hiçbir yerinde yok.

Bir dilin iyi öğretilmesinin şartı anadilinin iyi bilinmesidir. Maalesef ilköğretimde... -daha evvel ilköğretimde, şimdi temel öğretim oldu, 8 yıllık- temel öğretimde Türkçe çok iyi öğretilmiyor. Dili konuşmak, dili bilmek anlamına gelmiyor. Türkçe'yi tüm kurallarıyla temel öğretimde öğretmeliyiz.

Ayrıca, üniversitemizde de Türkçe'nin tüm kurallarıyla öğretilmesi halinde, yabancı dil eğitiminin daha başarılı olacağını düşünüyorum ve özellikle de şunu

arzu ediyorum. Umuyorum, birçok bilimadamı da katılacaktır. Yabancı dil öğretimini, gelin, gramer öğretiminden çıkaralım. Pratik, kullanılan dil öğretimi tarzında kullanalım. Konuşma dilini öğretebilirsek, kongre takibini de öğretebiliriz. İçinizde % 90'ın üzerinde insan, 99'ın üzerinde, yabancı dil yayın takip ediyor. Yabancı yayın takip edebilmek ayrı şey, o dili kullanabilmek ayrı şey. Türkiye'nin sıkıntısı budur.

Biz kendimizi anlatamıyoruz. Tercüman kullanıyorum. Tercümanın bana aktardığı bilginin eksikliğini KaPeDeSece bilgimle biliyorum ve düzeltme ihtiyacı hissediyorum. Bunu şunun için söylüyorum. Uluslararası hukuk alanında problemlerimiz olacak, tıp alanında problemlerimiz olacak. Biz bazı hazırlıklar yapıyoruz. Sağlık turizminde gelişmeleri sağlamak istiyoruz. Komşu ülkelerden hastaları buraya getirmek istiyoruz. O bakımdan, yabancı dil, kullanılan yabancı dil eğitiminin önemsiyoruz. Bu konuda sizlerin büyük teşvikler üretmesini bekliyoruz» biçiminde konuştu.

Şura Genel Olarak Olumlu ve Verimli Geçti

Açılış Töreni'nde konuşan Müsteşar Prof. Dr. **Haluk Tokuçoğlu** da Şura'da sağlık eğitiminin sorunlarının ayrıntılarıyla tartışılacağı ve çıkacak tavsiye kararlarının hayata geçirilmesi için Bakanlık olarak ellerinden geleni yapacaklarını söyledi.

Şura açılış konuşmalarından sonra Müsteşar Prof. Dr. Haluk Tokuçoğlu'nun yönettiği **Türk Sağlık Sistemi'nde Genel Sorunlar** konulu panelle sürdü. 1. Türk Sağlık Eğitimi Şurası'nda panelin ardından çalışma grupları toplandı. "Tıp Eğitimi", "Eczacılık Eğitimi", "Dişhekimliği Eğitimi", "Diğer Sağlık Personeli Eğitimi", "Tıpta Uzmanlık Eğitimi", "Hizmet İçi ve Sürekli Sağlık Eğitimi", "Halkın Sağlık Eğitimi" olmak üzere 7 başlık altında toplanan çalışma grupları 27-29 Eylül 2000 tarihleri arasında Yalova Termal Tesisleri'nde gerçekleştirilen ön çalışma grupları toplantılarında hazırlanan tasarıları geliştirdi. İki

gün boyunca yaptıkları tartışmalarla, kendi alanlarının sorunlarını ve çözüm önerilerini birer rapor haline getiren çalışma gruplarının bu raporları, Şura'nın son gününde katılımcılara sunuldu.

Tüm çalışma gruplarının raporlarında mevcut durum, sorunlar ve çözüm önerileri sıralandı. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Çalışma Grubu, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı Taslağı'na ilişkin görüşlerini de ayrı bir rapor olarak hazırladı. Tüzüğün ekli çizelgesiyle ilgili olarak Avrupa Tıp Uzmanları Birliği önerileri de dikkate alınarak ana uzmanlık dallarının eğitim sürelerinin belirlenmesine, bu dallara ait rotasyonların ve yan dalların tüzük yürürlüğe girdikten sonra oluşturulacak komisyonlarda bu dallarla ilgili uzmanlık derneklerinin görüşleri de alınarak belirlenmesinin uygun olacağına karar verildi.

1. Türk Sağlık Eğitimi Şurası'nın Ardından

Uzm. Dr. Elvin Dinç

SSK Okmeydanı Eğitim Hastanesi Başhekimisi

Her alanda olduğu gibi tıptaki hızlı gelişmeler ve bunun tüm sağlık çalışanlarına ulaşması, eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, **1. Türk Sağlık Eğitimi Şurası**, tüm sağlık çalışanlarını kapsaması ve "Nasıl bir eğitim?" sorusuna cevap araması açısından güzel bir organizasyondur. Şura'da sağlık hizmetlerinin her kesiminden çağrılı katılımcılar vardı. Sağlık çalışanlarının kendi alanlarında çalışma grupları oluşturmaları ve Şura sonunda hazırladıkları önerileri herkesle paylaşmaları bütünlük açısından önemlidir.

Benim de katıldığım Tıpta Uzmanlık Eğitimi Çalışma Grubu'nun çalışmaları oldukça verimli geçti. Başkanlığına aynı zamanda Türk Tabipleri Birliği-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu (TTB-

UDKK) Yürütme Kurulu Başkanı da olan Prof. Dr. **Semih Baskan**'ın seçildiği Çalışma Grubu'nun katılımcıları arasında Türkiye'nin her yöresinden uzmanlık eğitimi veren kurumların temsilcileri vardı. TTB-UDKK Yürütme Kurulu'ndan Doç. Dr. **Kürşat Yıldız** (Sekreter), Prof. Dr. **Tuğrul Çavdar**, Prof. Dr. **Oya Bayındır** ve Doç. Dr. **Cem Terzi**; Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Danışmanı Prof. Dr. **Aykut Erbeni** de Çalışma Grubu'nun katılımcılarından.

Daha önce Sağlık Bakanlığı, YÖK ve TTB-UDKK'nın katıldığı toplantılar sonucu tarafların uzlaşısıyla hazırlanarak 1997'de Danıştay'ın incelemesinden geçmiş olan Tıpta Uzmanlık Tüzüğü Tasarısı temel alınarak yapılan çeşitli tartışmalar sonunda

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji UZMANLIK EĞİTİMİNDE ROTASYONLAR

Tababet Uzmanlık Tüzüklerinde bir dalda uzman olmak için hangi dalların eğitimi sırasında hangi rotasyonların yapılacağını belirten hükümler, ilk kez 1962'de yürürlüğe giren *Tababet Uzmanlık Tüzüğü*'nün 3. maddesinde yer almıştır. Bundan önceki tüzüklerde böyle bir düzenleme söz konusu değildir.

1962 tüzüğünde 43 daldan 11'inin asistanları için rotasyon öngörülmüştür. O zamanki adıyla **Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları** uzmanları için de herhangi bir rotasyon öngörülmemiştir.

✓ Uzmanlık dalımızın eğitiminde rotasyonun ilk uygulaması 1973'e yürürlüğe giren Tababet Uzmanlık Tüzüğü'yle birlikte başlamıştır. Bu rotasyonlar yine o zamanki adıyla **Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları** uzmanları için 6 ay *İç Hastalıkları* ve 4 ay *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları* olarak öngörülmüştür.

✓ 1973 tüzüğünde köklü değişiklikler yapmak üzere çıkarılan ve uzmanlık dalımızın bugünkü **Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** adını aldığı 1983'teki *Tababet Uzmanlık Tüzüğü*nde

*Sanki var olan
"zorunlu" bir
rotasyondan
kaçınılıyormuş ve
yürürlükteki tüzük
hükümleri
çığneniyormuş gibi
bir durum söz konusu
değildir.*

Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tüzük'te de bu rotasyonlar aynen yer almıştır.

✓ **Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanı olabilmek için yukarıda anılanlardan başka bir rotasyon zorunluluğu yoktur.

Gerek üniversitelerdeki gerekse eğitim hastanelerindeki pek çok eğitim birimimiz, **Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** eğitimi verdikleri asistanlarını kendi birimlerinin dışındaki **Mikrobiyoloji** birimlerine rotasyona gönderme gereksinimi içinde değildir.

Ancak tüzüğün 1983'te değiştirilmiş 5. maddesi, klinik/laboratuvar şefi ya da bilim dalı başkanına "gerekli" gördüğü takdirde asistanlarını çizelgede öngörülmeven dallarda da rotasyona gönderme yetkisi tanımaktadır.

Son zamanlarda maksatlı olarak tartışma konusu yapılmak istenen

Mikrobiyoloji rotasyonu konusu bu bağlamda ele alınmalıdır.

Sanki var olan **"zorunlu" bir rotasyondan kaçınılıyormuş ve yürürlükteki tüzük hükümleri çığneniyormuş** gibi bir durum söz konusu değildir.

görüş birliği oluştu. Bu arada Sağlık Bakanlığı'nın önceki tüzük taslağı versiyonlarındaki kurul ve komisyonları çıkararak hazırladığı son taslağı, bu kurul ve komisyonları yeniden koyarak bir kez daha değiştirdiği anlaşıldı. Tartışmalar sırasında 1997 yılının metni temel alınmakla birlikte, 2000 yılı taslağının bu son baskısındaki daha olumlu bulunan kimi hükümlerin de uzlaşa metnine konulmasına karar verildi.

Çalışma Grubu'nu ziyaret eden Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. **Haluk Tokuçoğlu**, hazırladıkları taslaktaki ekli çizelgenin henüz son biçimini almadığını ve bu konuda TTB-UDKK'den gelmesini bekledikleri rapora göre davranılacağını açıkladı. Bu açıklama nedeniyle Çalışma Grubu'nda ekli çizelgenin ayrıntılarına hiç girilmemesine karar verildi. TTB-UDKK'nin ekli çizelgeyi uzmanlık derneklerince kendisine iletilen istekler doğrultusunda en kısa zamanda hazırlayarak Bakanlığa ilemesi benimsendi.

Oluşturulacak kurullarda SSK temsilci sayısı kaimca azdı. Çünkü 9 Eğitim Hastanesi'nde yıllardır

azımsanmayacak sayıda uzman yetiştiren ve ayrıca sağlık hizmetinin önemli bir kısmını üstlenmiş olan bu kurumun sadece 1 kişiyle temsil hakkı verilmesi eşit kuvvetler prensibine ters düşüyordu. SSK'nin diğer alanlarda olduğu gibi burada da haksızlığa uğradığını düşünüyorum.

Şura'nın açılış konuşmasında Sağlık Bakanı Doç. Dr. **Osman Durmuş**'un uzmanlık eğitimi üzerine kimi aksaklıkları dile getirirken verdiği örnekler arasında **Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji** uzmanlık eğitimi konusunda söylediklerinden, bu konuda yanlış bilgilendirildiği kanısına vardım ve bu uzmanlık dalının bir eğitici olarak acı duydum. Doğru bilgilerin aktarılması konusunda uzmanlık derneğimize ve bizlere önemli görevler düştüğü anlaşıyor.

Kapanış oturumunda Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, bütün çalışma gruplarının hazırladıkları raporların bir kitapçıkta toplanacağını söyledi. Bu da emeklerin kalıcı hale getirilmesi açısından memnuniyet vericiydi. Elbette, Şura'nın gerçek başarısı, alınan kararların hayata geçirilmesine bağlı olacak.

**KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ'NDEN
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ CEMİYETİ,
TÜRK BİYOKİMYA DERNEĞİ
VE
KLİNİK BİYOKİMYA UZMANLARI DERNEĞİ'NE**

Ülkemizde laboratuvar uzmanlık dalları alanında çeşitli tartışmalar ve kargaşa sürmektedir. Bu tartışmalar sonunda, zaman içinde daha gerçekçi ve işler bir noktaya gelineceği umundayız. Tüm bu tartışmaların, *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji, Biyokimya ve Klinik Biyokimya* uzmanlık dernekleri temsilcilerinin bir araya gelerek, ortak sorunlarına sahip çıkmalarına ve birlikte mücadele etmelerine engel olmadığını düşünüyoruz.

Uzmanlık dernekleri temsilcileri arasındaki tartışmalar bundan sonraki dönemde de sürecektir. Gelişen teknoloji ve değişen koşullar karşısında bunun doğal olduğunu düşünüyoruz. Bu tartışmaların, duygusallıktan olabildiğince uzak ve objektif bir zeminde yapılması başlıca dileğimizdir.

Şu an için, bütün laboratuvar uzmanlık dallarının ortak sorunu durumunda olan ve bu alandaki uzmanların geleceğini tehdit etmekte olan başlıca iki konu vardır:

[1] Sağlık Bakanlığı'nca Yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik

Sağlık Bakanlığı'nca hazırlanan ve 9 Mart 2000 tarih ve 23988 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan **Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik**'in, laboratuvar hizmetlerini düzenleyen 30. maddesinde poliklinik, dispanser gibi ayakta teşhis ve tedavi kurumlarının laboratuvarlarında **herhangi bir** hekimin sorumluluğunda tam kan sayımı, kanama ve pıhtılaşma tayini, periferik yayma, lökosit formülü, kan şekeri, sedimentasyon, kan grubu, tam idrar tetkiki, gaita mikroskopisi, gebelik testi, tek kullanımlık teşhis amaçlı cihaz gerektirmeyen in vitro test kitleri gibi pek çok testin yapılabilmesi belirtiliyor. Bu testlerin bazılarında kimi kez uzmanların bile değerlendirme zorluğuna düştüğü, tüm laboratuvar uzmanlarıncı bilinen bir gerçektir. Ayrıca, in vitro, cihaz gerektirmeyen tanı yöntemlerini bugün için hepatit ve HIV testlerinden, PSA, prolaktin, FSH, CEA, kolesterol gibi çok çeşitli alanlardan yüzlerce testin girebileceği ve kullanılan hızlı yöntemlerin ne derecede sakıncalı olduğu bilinen bir durumdur. Ne yazık ki, bu durum, Bakanlığın ilgili birimleri tarafından algılanamamış ya da bazı lobilerin etkisinde kalınmış ve ciddiye alınmamıştır.

Sonuç olarak bu uygulama ile:

- Laboratuvar alanında kalitesizlik yaygınlaşmaktadır.
- Tıbbi hatalara zemin hazırlanmaktadır. Hasta sağlığı sorumsuzluğa terk edilmektedir.
- Laboratuvar alanındaki uzmanların var olan istihdam sorunu derinleştirilmektedir.

Bu konuda, tüm laboratuvar uzmanlık dernekleri

mensuplarının birlikte mücadele etmeleri gerektiği kanısındayız.

Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği ile *Klinik Biyokimya Uzmanları Derneği* bu yönetmeliğin 30. maddesinin iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle dava açmıştır. Danıştay 10. Dairesi'nce yürütmeyi durdurma istemi reddedilmiştir, ancak iptal davası devam etmektedir. Bu konuda, özellikle Sağlık Bakanlığı üzerinde birlikte mücadele edilerek poliklinik lobisinin etkisinin kırılması gerekmektedir.

[2] Laboratuvar Dalların Uzman Yetiştirilmesinin Sınırlandırılması

Bu konu da çeşitli uyarılara karşın, bugüne değin ortak bir sorun olarak algılanamamış ve etkin bir mücadele yürütülememiştir. Artık bu konuda, ortak bir anlayışla etkin bir mücadele sürdürülmesi gerekmektedir. Çünkü bugün için laboratuvar dallarında uzman olanlar, 1600'ün üzerinde *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı, 600 dolayında *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı ve 1000'in üzerinde *Biyokimya ve Klinik Biyokimya* uzmanı olarak tahmin edilmektedir. *Hematoloji, Nükleer Tıp, Patoloji* gibi çeşitli laboratuvar uzmanları da hesaba katılırsa, bugün için 4000'in üzerinde laboratuvar uzmanı vardır. Şu anda bile gerçek gereksinimin aşılmış olduğunu düşünüyoruz. Zaten bazı hastanelerde 1-2 uzmanın yeterli olabileceği yerde 10-15 uzman bulunmaktadır.

Önümüzdeki dönemde, teknolojinin de getirdiği koşullara paralel olarak, "*Klinik Laboratuvar*" alanında *Biyokimya ve Mikrobiyoloji* uzmanları yerine, büyük olasılıkla, iyi yetiştirilmiş "*Klinik Laboratuvar Uzmanı*" uygulaması gelecektir. Dolayısıyla klinik alanlarda çalışan uzmanlar arasında ayrım da kalkacaktır. Bu durum da büyük bir istihdam sorununu birlikte getirecektir. Geleceği bugünden görmek zorundayız. Gelecekte uzman olacak gençlere daha az sorunlu bir ortam sağlamak sorumluluğuyla da karşı karşıya olduğumuzu düşünüyoruz. Bu nedenle, bugün için *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalında 120, *Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji* dalında 50, *Biyokimya ve Klinik Biyokimya* dalında 60-70 dolayında yetiştirilen yıllık uzman sayısının en az yarıya, asıl ve optimal hedef olarak üçte bire düşürülmesi gerektiği kanısındayız.

Somut ortak hedeflerimiz olarak saptadığımız bu iki konuda laboratuvar uzmanlık alanında bulunan tüm meslektaşlarımızı birlikte davranmaya ve ortak mücadeleye çağırıyoruz. İlk adım olarak da, *Klinik Derneği* Yönetim Kurulu olarak, *Türk Mikrobiyoloji Cemiyeti*, *Türk Biyokimya Derneği* ve *Klinik Biyokimya Uzmanları Derneği* Yönetim Kurullarını ya da belirlenecek temsilcilerini ortak toplantıya çağırıyoruz.

**KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ'NDEN
TTB-UZMANLIK DERNEKLERİ KOORDİNASYON KURULU BAŞKANLIĞI'NA
İLETİLEN ŞEFLİK VE ŞEF YARDIMCILIĞI SINAVLARINA İLİŞKİN**

GÖRÜŞ

21 Şubat 2001

Ülkemizde tıpta uzmanlık eğitimi sırasında karşılaşılan başlıca sorunlar, uzmanlık eğitiminin niteliğiyle ilgili sorunlardır. Uzmanlık eğitimi veren kurum ve birimlerin çoğunda eğitim altyapısına ilişkin ciddi eksiklikler ve eğitimcilerden kaynaklanan sorunlar söz konusudur. Uzmanlık eğitimi üniversite hastanelerinin yanı sıra daha büyük bir oranda olmak üzere çeşitli resmi kurumlara bağlı eğitim hastanelerinde verilmektedir. Bu kurumlardaki kadro standartlarını, eğitimcilerin seçilme ve çalışma yöntemlerini belirleyen düzenlemeler, uzmanlık eğitimi ve uygulamasında niteliğin yükseltilmesi ve korunması bakımından önem taşımaktadır.

Bu düzenlemeler sırasında uzmanlık eğitiminde rolü olan tüm tarafların görüş ve önerilerinin alınması, yalnız katılımcı demokrasi anlayışının doğal bir uygulaması olmakla kalmayacak, uygulamada karşılaşılabilecek sorunların önlenmesini de sağlayacaktır. Değişik yönetim dönemlerinde yapılan sık yönetmelik değişikliklerinin uzmanlık eğitimiyle ilgili "keyfi" uygulamalara zemin hazırladığı kanısı, hekimler arasında yaygın bir kanıdır.

Bu bağlamda 12 Ağustos 2000 tarih ve 24138 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan **Tababet Uzmanlık Yönetmeliği'nin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** de yıllardır duyulan özlemlere yanıt vermekten uzaktır ve ne yazık ki Türk Tabipleri Birliği (TTB)'nden, onun şemsiyesi altında çalışmalarını sürdüren uzmanlık derneklerinden ve eğitim hastanelerimizin eğitimcilerinden gelen eleştiriler dikkate alınmadan hazırlanmıştır. *Eğitim Planlama ve Koordinasyon Kurulu* (EPKK) üyelerinin seçim yönteminden (madde 15) tutunuz da; eğitim birimlerine yukarıdan müdahalelere zemin hazırlayan asistan sayısının istendiği zaman değiştirilebilir hale gelmesine (madde 21) ve daha adil ve nesnel olan *Merkezi Mesleki Bilgi Sınavı*'nın yerine öznel değerlendirmelere açık bir sistemin getirilmesine (madde 30) değin olumsuz yanları ağır basan bu değişiklikler, önceki Yönetmelik hükümlerine göre bir geriye gidişin işaretleridir.

Bu nedenle TTB Merkez Konseyi Başkanlığı'nın açtığı davada Danıştay Beşinci Dairesi'nin verdiği 21 Aralık 2000 tarihli yürütmeyi durdurma kararına saygılı olmayı zorunluluk olarak görüyoruz. Söz konusu karara göre Yönetmeliğin 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ve 15. maddelerinin ve 8. maddeye dayalı olarak 24 Eylül 2000 günü yapılacağı ilan edilen yabancı dil

sınavının (yani **Şeflik ve Şef Yardımcılığı Sınavları'nın ilk aşamasının**) **yürütülmesi durdurulmuştur**. Yine bu karardan açıkça anlaşıldığı gibi **sınavın sonraki aşamalarına geçilmesi** (yani Bakanlıkça oluşturulacak jürinin, adayların yayınlarını değerlendirmesi ve hak kazanan adaylar için 15 Ocak 2001 tarihinde yapılacağı ilan edilen *Mesleki Bilgi, Beceri ve Yetenek ile Eğitim ve Öğretim Yapabilme Yeteneği Sınavı*), **hukuk önünde geçersiz bir işlem olmaktadır**.

Sağlık Bakanlığı'nın -gerçekleştirilmiş olsa bile- sonuçları artık *"hukuken geçersiz"* bir sınav sürecini tamamlamakta ısrar etmesini, yargı kararına karşın *"fili durum yaratma"* çabası olarak değerlendiriyoruz. Öte yandan, Sağlık Bakanlığı'nın, bu yürütmeyi durdurma kararına karşı yaptığı itiraz daha Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nca karara bağlanmadan, *"hukuken geçersiz"* bir sınavın sonuçlarına göre atamalar yapmış olması da kaygı vericidir. Nitekim, söz konusu itiraz merciinin 2 Şubat 2001'deki toplantısında Sağlık Bakanlığı'nın başvurusunu reddetmesi, **bu yaklaşımın hukuki dayanaktan yoksun olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur**.

Standard kadrolar, ülke gereksinimlerine ve uzmanlık eğitiminin ilkelerine uygun olarak belirlenmeli; boş bulunan kadrolar için bilimsel, adil ve nesnel bir seçim yöntemi yeğlenmelidir. Bu amaca uygun olarak nesnel ölçütlere dayalı ve merkezi olarak yapılan yabancı dil sınavı ve mesleki bilgi sınavından sonra üyeleri yine nesnel ölçütlerle belirlenmiş bir jürinin yapacağı mülakat biçiminde uygulanmaya başlanan üç aşamalı sınav sistemi korunmalıdır.

Derneğimiz, ülkemizde köklü bir geçmişi olan *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* dalının 1000'in üzerinde üyeye sahip uzmanlık derneğidir ve mesleki bilgi sınavının soru bankalarının oluşması ve eğitimcilerde aranması gereken koşulların belirlenmesi gibi konularda **istenecek her türlü katkıyı sağlamaya hazırdır**.

Birer oldubitti olarak dayatılmak istenen uzmanlık eğitime ilişkin keyfi değişiklikler ve atamalar, **yalnız eğitim kurumlarımızı değil, meslektaşlarımızın hukuk devletine duydukları güveni de** zayıflatacaktır. Derneğimiz, daha fazla vakit geçirilmeden hukukun üstünlüğüne saygı gösterilmesini ve idari yüksek yargı organlarının kararlarına uyulmasını beklemektedir.

YAYIN DOSYASI HAZIRLARKEN

Uzm. Dr. Serdar Özer

Bir jüri üyesi olarak Şeflik ve Şef Yardımcılığı sınavlarına başvuran adayların yayınlarının değerlendirilmesi basamağına ilişkin kimi saptamalarımı, bundan sonraki sınav başvuruları için yararlı olabileceği düşüncesiyle belirtmek istiyorum. Her şeyden önce rutin hizmetin ön plana çıktığı eğitim hastanelerimizdeki olumsuz koşulların baskısı altındaki arkadaşlarımızın iyi niyetlerinden asla kuşku yok. Yayınlarla ilgili olarak ilk bakışta göze çarpan olumsuzlukları söylemek gerekirse:

- ✓ Kimi dosyalarda, sınavın hemen öncesinde aceleyle kaleme alınmış ve kabul yazıları eklenmiş, birçoğu halen ham çalışmalar vardı.
- ✓ Kimi adayların kendi hastane dergileri dışındaki hiçbir hakemli dergide yazılarının olmaması dikkati çekiyordu.
- ✓ Kimi çalışmaların belli bir hastaneye ait veriler içerdiği halde, başka bir hastanenin dergisinden kabul yazısı almış bir şekilde dosyalanması da göze batıyordu. Bu durum en azından o hastane çalışanlarının kendi hastanelerinin sonuçlarından bilgi sahibi olmalarını güçleştirmiş oluyordu.
- ✓ Kimi adayların dosyaları, bilimsel çalışmalarına uzunca bir süre ara verdiklerini düşündürüyordu.

du.

- ✓ Makalelerine üç yıl önce yayımlanmak üzere aldıkları kabul yazılarıyla dosya hazırlayan ve bu süre içinde o yazılarının akıbetlerini takip etmeyen adaylar vardı.
- ✓ Önce en azından şef yardımcılığına başvurmayı denemesi uygun olacak ve 3-4 eski yayınlı şeflik için başvurmuş adaylar vardı.

Hakemli dergilerdeki yayınların, lokal hastane dergilerindeki yayınlarla bir tutulamayacağını ve prospektif çalışmaların olgu sunumları ile eşdeğer olmadığını belirtmeye bilmem gerek var mı? Verdiğimiz uzmanlık eğitimin nitelikli olabilmesi için, eğitimcilerin bilimsel düzeyinin yüksek olması bir önkoşuldur. Bu düzeyi yükseltmek ve uzmanlık dalımızın bayrağını hep yüksekte tutmak için hepimize büyük sorumluluk düşüyor. Ayrıca kimi üniversite hastanelerinkinden çok fazla sayıda yatağa sahip olan ve çok çeşitli enfeksiyon hastalıkları ile karşılaşılacak eğitim hastanelerindeki arkadaşlarımızın, bu avantajlarını en iyi biçimde kullanarak nitelikli yayınlar yapacaklarına ve yalnız şeflik ve şef yardımcılığı sınavlarında değil, doçentlik sınavlarında da kendilerini kanıtlayacaklarına güveniyorum.

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı

Aranan Sağlık Bakanlığı Hastaneleri

Geçen sayımızda bildirdiğimiz 26 Devlet Hastanesi'nden 20'sinde *İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji* uzmanı açığı sürüyor. Açık yerlerden en çok üçünün seçilerek 2 Mart 2001'in mesai bitimine değin Sağlık Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'ne başvurulması gerekiyor. Atamalar, 16 Mart 2001'de yapılacak kura işlemi sonucunda yapılacaktır.

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı Açığı Bulunan Sağlık Bakanlığı Hastaneleri

Ağrı Devlet Hastanesi
Artvin Devlet Hastanesi
Bayburt Devlet Hastanesi
Bingöl Devlet Hastanesi
Bitlis Devlet Hastanesi
Hakkari Devlet Hastanesi
K.Maraş Elbistan Devlet Hastanesi
K.Maraş Göksun Devlet Hastanesi
Karabük Safranbolu Devlet Hastanesi
Kastamonu İnebolu Devlet Hastanesi

Kastamonu Taşköprü Devlet Hastanesi
Kırşehir Kaman Devlet Hastanesi
Kocaeli Kandıra Devlet Hastanesi
Malatya Arapkir Devlet Hastanesi
Osmaniye Kadirli Devlet Hastanesi
Sinop Atatürk Devlet Hastanesi
Şanlıurfa Birecik Devlet Hastanesi
Şanlıurfa Siverek Devlet Hastanesi
Şırnak Cizre Devlet Hastanesi
Şırnak Devlet Hastanesi

TIPTA UZMANLIK EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI (TUS)
2001 NİSAN DÖNEMİ KILAVUZU'NDAN
İNFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK MİKROBİYOLOJİ KADROLARI
ÜNİVERSİTELER

Hastane Adı	Sayı	Puan*
Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	60.859
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi	6	58.349
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	-
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	-
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	-
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	- (2 yabancı uyruklu)	-
Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	59.637
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	59.076
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	-
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi	2 (1 yabancı uyruklu)	-
Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	63.225
Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	60.046
Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	-
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi	3	-
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi	1	59.076
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi	2	-

*2000-TUS Eylül Dönemi En Küçük Puanı

SAĞLIK BAKANLIĞI VE SSK EĞİTİM HASTANELERİ

Hastane Adı	Sayı	Puan
Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1	-
SSK Ankara Eğitim Hastanesi	2	-
Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1	-
Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi	2	-
Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi	3	-
Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi	1	-
SSK İstanbul Eğitim Hastanesi	2	-
SSK Tepecik Eğitim Hastanesi	1	-

GATA EĞİTİM HASTANELERİ

Kontenjan	Sayı	Puan
Deniz	2	-
Hava	2	-

SAĞLIK PLATFORMU ORTAK TOPLANTISI'NDAN İZLENİMLER

Kasım 2000'in sonlarına doğru, *Özel Sağlık Kuruluşları Derneği* ve *Türk Tabipleri Birliği*'nin çağrısı üzerine sağlık alanını temsil eden çeşitli kuruluşların bir araya geldiği geniş katılımlı bir toplantı yapıldı. Altı yıldan beri ilk kez yapılan bu toplantıya TTB İstanbul Tabip Odası evsahipliği yaptı. Toplantıya özel hastane ve laboratuvarlar, poliklinik ve tıp merkezlerinin sorumluları, uzmanlık dernekleri temsilcileri, hemen hemen tüm özel sağlık sigortaları ve banka sağlık sandıklarının yetkilileri katıldı. *Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği* adına katıldığım bu toplantıyla ilgili izlenimlerimi ve kimi görüşlerimi *Klinik Bülteni* okurlarıyla paylaşmak istiyorum.

Toplantı sırasında gözlenen durum, yaklaşık 6 yıldan beri bir araya gelmemiş sektör temsilcilerinin arasındaki yaklaşımlar ve diyalog yönünden mevcut kopukluğun boyutunun büyüklüğü idi. Özel sağlık sigortası ve banka sektörü temsilcileri, son bir yılın özel sağlık sigortasının yaygınlaşması yönünden çok kötü bir yıl olduğunu ve üye sayısının yaklaşık 700 binden 400 bin dolaylarına gerilediğini belirttiler. Bunun nedeninin de en başta, özel sigortalara sağlık kuruluşlarında farklı ve gereksiz uygulamalar yapılarak, sigortalıların suistimal edilmesinin olduğunu, sonuçta sigorta sisteminin çökme noktasına geldiğini belirttiler. Ayrıca, bazı bigorta şirketlerinin, sağlık sigortası alanından çekildiği de belirtildi. Sistemin yaşaması ve devamı için suistimalin önlenmesi, iyi bir denetim mekanizmasının kurulması, özellikle **laboratuvar ücretlerinde indirimle gidilmesi** istendi.

Hastane, poliklinik ve laboratuvar gibi kuruluşların ise konuyu çok iyi algılamadığı gözleniyordu. Bazıları, kalitesiz sağlık kuruluşlarının cezalandırılması gerektiğini, iyi bir denetim mekanizmasının getirilme-

si gerektiğini belirttiler. Çoğu, *TTB Asgari Ücret Tarifesi*'nden ödün verilmemesi gerektiğini belirttiler. Sağlık kuruluşlarının çoğu, ekonomik kriz içinde olduklarını, gidişin iyi olmadığını belirttiler. İleriye yönelik, alternatif çözüm önerileri üretemediler.

Biz, özel sağlık sigortalarının durumunun anlaşılması gerektiğini, ülkemizde geleceğe yönelik yapılanmada bu sigorta sisteminin yaygınlaşması ve genel sağlık sigortasına dönüşmesinin çok önemli olduğunu ve sistemin çöküşünün önlenerek, mutlaka yaşatılması gerektiğini bildirdik. Bu nedenle de, hem sigorta şirketleri, hem de sağlık kuruluşları arasında bir ortak anlayış ve konsensus oluşması gerektiğini, hem de karşılıklı fedakarlıklar yapılması gerektiğini vurguladık. Bu amaçla da, sürekli iletişim ve diyalogun sürdürülmesi gerektiğini belirttik. TTB Asgari Ücret Kat sayısı ve Birimleri üzerinde çalışma yapılmasının zorunlu olduğunu, reel anlamda da bir indirimin bu çalışmalar sonunda yapılabileceğini belirttik. Kuruluşlar üzerinde denetimler getirilerek, hem suistimaller, hem de kalitenin denetlenmesi gerektiğini belirttik.

Sonuç olarak bu toplantı, uzun süreden beri ilk kez yapılan bir toplantı olmasına rağmen, tarafların sorunlarını birbirine iletmesi ve diyalog zeminini başlatması yönünden yararlı oldu. Bundan sonraki dönemde bu diyalogun sürdürülerek, sağlık sisteminin ve bu sistem içinde **laboratuvar sektörünün daha doğru ve iyi yapılanması** gerektiği kanısındayız. Ama sonuçta olumlu noktalara gelebilmek için tarafların ortak uzlaşma zemini geliştirmeleri ve sistemin birlikte geliştirilmesinin gerekliliği açıktır.

Doç. Dr. Paşa Göktaş

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ ASGARİ ÜCRET TARİFESİ'NE İLİŞKİN

Bilindiği gibi TTB son yıllarda birisi klinik uygulamalar, diğeri de laboratuvarlar için olmak üzere iki farklı ücret katsayısı açıklamaktaydı. Sonuçta, klinik uygulamalar ile laboratuvar hizmetleri arasında uygulama ve ücretlendirme yönünden bir ayrım oluşmuş durumdaydı. Anlayış olarak da bu yaklaşımın laboratuvarcılara ve camiamıza zarar vermekte olduğunu ve bundan sonraki dönemde de zarar vereceğini düşünüyoruz. Nitekim bunun olumsuz sonuçları ortaya çıkmakta gecikmedi. Son olarak Mednet ve daha sonra birçok özel sağlık sigorta kuruluşu laboratuvar uygulamalarından % 20 fazladan indirim istediler. Böylece laboratuvar uygulamaları, bir taraftan TTB tarafından açıklanan (710/800=% 88.75, % 11.25) %11.25 daha düşük uygulama, bir taraftan da Mednet ve diğer özel sağlık sigortalarının istediği %20'lik ek indirimlerle toplam %31.25'lik bir kayba uğradı. Bu sürecin giderek laboratuvarlar aleyhine gelişeceği kuşkusuzdur.

Kasım 2000 döneminde TTB'ye bu durum hatırlatıldı ve çift katsayı uygulamasından vazgeçilmesi talep edildi. Kısa dönem içinde bu başarılamasa bile, önümüzdeki dönemde, en azından 2001'in ilk 6 ayı içinde TTB Asgari Ücret Tarifesi üzerinde çalışılarak, özellikle sıkıntı yaratan birimler üzerinde çalışılmasının, ayrıca test adları ve birimlerin güncelleştirilmesinin uygun olacağı belirtildi. Ayrıca bu çalışmalara *Klinik Mikrobiyoloji* tetkikleri konusunda *Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği* olarak katılabileceğimiz iletili. Bu öneriler dikkate alınarak TTB tarafından 2001 yılı Mayıs ayı sonuna kadar tamamlanmak üzere, TTB Asgari Ücret Kitabı'nda yer alan işlemlerin isimlendirme güncelleştirme ve birimlerin yenilenmesi amacıyla bir çalışma başlatılmış ve uzmanlık derneklerinden de bu konu ile ilgili hem görüş hem de fiili katkı istenmiştir. Bu konuda üyelerimizin çalışmalara aktif katkı sağlamalarını beklemekteyiz. Konu ile ilgilenen üyelerin Derneğimize başvurmalarını rica ediyoruz.

İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Bilimsel Toplantılar Takvimi (2001-2002)

✓ İlk kez yer alan toplantılar

9-11 Ocak 2001 **International Symposium on Mycobacterial Diseases: Pathogenesis, Protection and Control**, Calcutta, Hindistan

Başvuru: Bose Institute, 93-1 Acharya Prafulla Chandra Road, Calcutta 700009, India
İnternet: www.boseinst.ernet.in/chem/chem.html

15-26 Ocak 2001 **The Gorgas Expert Course in Clinical Tropical Medicine**, Lima, Peru

Başvuru: Gorgas Memorial Institute, UAB Station BBRB 203, Birmingham, Alabama 35294-2170, USA

İnternet: www.gorgas.org

✓ 29 Ocak-30 Mart 2001 **Gorgas Course in Clinical Tropical Medicine**, Lima, Peru
Başvuru: Dr. David O. Freedman, The Gorgas Memorial Institute, University of Alabama at Birmingham, Birmingham, Alabama 35294 2170, USA

İnternet: www.gorgas.org

7-10 Şubat 2001 **10th International Pediatric Infectious Diseases Course**, Banff, Alberta, Kanada

Başvuru: University of Calgary, Faculty of Medicine, Office of Continuing Medical Education and Professional Development, 3330 Hospital Drive NW, Calgary, Alberta, Canada T2N 4N1

İnternet: www.cme.ucalgary.ca

8-10 Şubat 2001 **Berzelius Symposium 55 & Nordic Vaccine Day: Vaccines are Beneficial! What are the Risks?**, Stockholm, İsveç

Başvuru: Annie Melin, the Swedish Society of Medicine, P. O. Box 738, SE-101 35 Stockholm, Sweden

İnternet: www.svl.se/vaccines.html

19-23 Şubat 2001 **International Course on Laboratory Methods for the Diagnosis of Leptospirosis**, Amsterdam, Hollanda

Başvuru: Dr. R. A. Hartskeerl, Head, Leptospirosis Reference Laboratory, Biomedical Research, Royal Tropical Institute (KIT), Meibergdreef 39, 1105 AZ Amsterdam, The Netherlands

İnternet: www.kit.nl/biomed/html/course.htm

22-25 Şubat 2001 **4. Febril Nötropeni Simpozyumu**, Antalya

Başvuru: Prof. Dr. Murat Akova, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, 06100 Sıhhiye, Ankara
E-posta: ma08-k@tr.net

23-25 Şubat 2001 **3rd European Symposium on the Clinical Implications of HIV Drug Resistance**, Frankfurt, Almanya

Başvuru: International Medical Press, 2-4 Idol Lane, London EC3R 5DD, United Kingdom

İnternet: www.intmedpress.com/frankfurt

25 Şubat-2 Mart 2001 **27th Winter Course in Infectious Diseases**, Snowmass, CO, ABD

Başvuru: McGettigan Partners, 100 Penn Square East 11th Floor, Philadelphia PA 19107-9319, USA

İnternet: wcinfectediseases.com

✓ 3-5 Mart 2001 **Fourth International Conference on Varicella, Herpes Zoster and Post-Herpetic Neuralgia**, La Jolla, California, ABD

Başvuru: VZV Research Foundation, 40East 72nd Street, New York, NY 10021, USA
İnternet: www.vzvffoundation.org

6-9 Mart 2001 **International Congress on the Clinical & Social Impact of HIV/AIDS**, Cancún, Meksika

Başvuru: Dr. Antonio Caso Marasco, Fonsida, A.C., Brasil No. 33, Esq. Venezuela, Col. Centro, C.P. 06020, México, D.F., México
İnternet: www.aidsconcun.com

✓ 8-11 Mart 2001 **Symposium on Development of Antiviral Therapies**, Palm Springs, CA, ABD

Başvuru: Ms. Nita Driscoll, Cancer Research Institute, University of California/Irvine, 3221 Biological Sciences II, Irvine, CA 92697-3905, USA

E-posta: nrdrisco@uci.edu

✓ 14-16 Mart 2001 **11th Focus on Fungal Infections**, Washington, DC, ABD

Başvuru: Imedex USA, Inc., 70 Technology Drive, Alpharetta, GA 30005-3969
E-posta: meetings@imedex.com

15-18 Mart 2001 **Clinical Infectious Disease 2001: A Management Review for the Practicing Physician**, New York, NY, ABD
Başvuru: Center for Bio-Medical Communications, Inc., 433 Hackensack Avenue, 9th Floor, Hackensack, NJ 07601, USA

İnternet: www.cbcbiomed.com

✓ 16-21 Mart 2001 **57th Annual Meeting of American Academy of Allergy Asthma and Immunology**, New Orleans, Louisiana, ABD

Başvuru: AAAAI, 611 East Wells Street, Milwaukee, WI 53202, USA
İnternet: www.aaaai.org

20-23 Mart 2001 **13th National HIV/AIDS Update Conference**, San Francisco, California, ABD

Başvuru: Jennifer Attonito, Conference Director, amfAR, 120 Wall Street, 13th Floor, New York, NY 10005, USA
İnternet: www.amfAR.org

✓ 26-27 Mart 2001 **5th International Summit on Antibacterial Drug Discovery and Development**, Princeton, NJ, ABD

Başvuru: Strategic Research Institute, 333 7th Avenue (9th Floor), New York City, NY 10001-5004, USA

İnternet: http://srinstitute.com/cs166

✓ 27-28 Mart 2001 **SGM Clinical Interest Group Symposium on Antibiotic Resistance**, Edinburgh, Birleşik Krallık

Başvuru: Prof. Stephen H. Gillespie, Royal Free and University College Medical School, Rowland Hill Street, London NW3 2PF, United Kingdom

ted Kingdom

E-posta: stepheng@rfc.ucl.ac.uk

✓ 28-29 Mart 2001 **Summit on Antiviral Drug Discovery and Development**, Princeton, NJ, ABD

Başvuru: Strategic Research Institute, 333 7th Avenue (9th Floor), New York City, NY 10001-5004, USA

İnternet: www.srinstitute.com/cs168

✓ 28-29 Mart 2001 **5th International Summit on Anti-Fungal Drug Discovery and Development**, Princeton, NJ, ABD

Başvuru: Strategic Research Institute, 333 7th Avenue (9th Floor), New York City, NY 10001-5004, USA

İnternet: www.srinstitute.com/cs167

✓ 30-31 Mart 2001 **Bilimsel Gelişmeler Işığında BSE**, Burdur

Başvuru: Prof. Dr. Bülent Mutluer, Akdeniz Üniversitesi, İstasyon Cad., 15100 Burdur
E-posta: akvet@superonline.com

✓ 30 Mart-1 Nisan 2001 **16th Postgraduate Education Course on the Management of Nosocomial Infections: Implications of Antibiotic Resistance**, Antalya

Başvuru: Dr. Fiona M. MacKenzie, Medical Microbiology, Aberdeen Royal Infirmary, Foresterhill, Aberdeen AB25 2ZN, Scotland, United Kingdom

E-posta: f.m.mackenzie@abdn.ac.uk

✓ 1-3 Nisan 2001 **11th Annual Meeting of Society for Health Care Epidemiology of America (SHEA)**, Toronto, Ontario, Kanada
Başvuru: SHEA, 19 Mantua Road, Mt. Royal, NJ 08601, USA

İnternet: www.shea-online.org

1-4 Nisan 2001 **11th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases**, İstanbul

Başvuru: ESCMID Executive Office, c/o AKM Congress Service, P. O. Box, CH-4005 Basel, Switzerland

İnternet: www.akm.ch/eccmid2001

8-13 Nisan 2001 **13th International Conference on Antiviral Research**, Seattle, Washington, ABD

Başvuru: Kelley Gillispie, Courtesy Associates, 2000 L. Street, NW, Suite 710, Washington, DC 20036, USA

12-13 Nisan 2001 **3rd International Symposium on Antimicrobial Agents and Resistance**, Seoul, Kore

Başvuru: Ms. Susan Chung (ARFID), 50 Ilwon dong Kangnam-ku, Seoul, 135-710, Korea

İnternet: www.ansorp.org

18-21 Nisan 2001 **21st Annual National Pediatric Infectious Disease Seminar**, Washington, DC, ABD

Başvuru: The University of Texas, Southwestern Medical Center at Dallas, 5323 Harry Hines Blvd. Dallas, Texas 75390-9059, USA

İnternet: www.npids.org

✓ 19-20 Nisan 2001 **4th Annual Conference on New and Reemerging Infectious Diseases**

ases, Urbana, Illinois, ABD

Başvuru: Dr. Roberto Docampo, Department of Pathobiology, University of Illinois at Urbana-Champaign, 2001 South Lincoln Avenue, Urbana, IL 61802, USA

E-posta: rodoc@uiuc.edu

√ 19-20 Nisan 2001 **Anaerobic Bacteriology Symposium**, Manassas, VA, ABD

Başvuru: Glenda Wilson, Professional Training and Education, School of Computational Sciences, George Mason University, Prince William Campus, Manassas, VA, USA

İnternet: www.scs-pw.gmu.edu/workshops

19-21 Nisan 2001 **Fourth Symposium on the Control of Surgical Infections**, Florence, İtalya

Başvuru: E.I.F.T Srl, via XX Settembre 102, I-50129 Firenze, Italy

İnternet: www.jchemother.it

19-21 Nisan 2001 **4th International Conference on Nutrition and HIV Infection 2nd European Workshop on Lipodystrophy**, Cannes, Fransa

Başvuru: KOBE International, Le Green, Rue des Granges, 69380 Dommartin, France

İnternet: http://hivcannes.imcn.com

√ 20-22 Nisan 2001 **9th Update on Travel and International Medicine**, Seattle, Washington, ABD

Başvuru: Dr. Christopher Sanford, Hall Health Primary Care Center, University of Washington, Box 354410, Seattle, WA 98195-4410, USA

E-posta: casanfo@u.washington.edu

23-25 Nisan 2001 **Fourth Annual Conference on Vaccine Research**, Arlington, Virginia, ABD

Başvuru: National Foundation for Infectious Diseases, 4733 Bethesda Avenue, Suite 750, Bethesda, MD 20814-5228, USA

İnternet: www.nfid.org

√ 25-28 Nisan 2001 **II. Sterilizasyon Dezenfeksiyon Hastane İnfeksiyonları Kongresi**, Samsun

Başvuru: Doç. Dr. Murat Günaydın, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Kurupelit, Samsun

İnternet: www.simad55.tripod.com/kongre

27-28 Nisan 2001 **3rd Annual Conference on Gram-Positive Cocci Infections in Humans**, New York, NY, ABD

Başvuru: Imedex USA, Inc, 70 Technology Drive, Alpharetta, GA 30005-3969, USA

E-posta: meetings@imedex.com

√ 29 Nisan-1 Mayıs 2001 **Diagnostic Approaches for Infectious Disease: Future Promises & Impact on Clinical Management**, Orlando, FL, ABD

Başvuru: IDSA, 99 Canal Center Plaza, Suite 210, Alexandria, VA 22314, USA

İnternet: www.idsociety.org/ME/toc.htm

√ 1-5 Mayıs 2001 **10th Congress of the Pan American Society of Infectious Diseases**, Guadalajara, Jalisco, Meksika

Başvuru: Dr. Jose Ignacio Santos, National Council for Vaccination, Francisco P. Miranda No. 177, Colonia Merced Gomez 01600, Mexico, D.F., Mexico

E-posta: jisantos@supernet.com.mx

√ 2-4 Mayıs 2001 **7th National Symposium on Basic Aspects of Vaccines**, Bethesda, Maryland, ABD

Başvuru: Janet O'Brien, Dept. of Membrane

Biochemistry, Water Reed Army Institute of Research, Silver Spring, MD 20910-7500, USA

İnternet: http://wrair-www.army.mil/symposia/dmbsym.htm

√ 3-6 Mayıs 2001 **European Conference on Infectious Diseases (EuCID 2001) 6th Congress on Infectious Diseases and Tropical Medicine**, Leipzig, Almanya

Başvuru: Deutsche Gesellschaft für Infektologie e.V. (DGI), c/o 2. Klinik für Innere Medizin, Klinikum St. Georg, Delitzscher Str. 141, D-04129 Leipzig, Germany

İnternet: www.eucid.org

√ 4-5 Mayıs 2001 **13th International Intensive Care Symposium**, İstanbul

Başvuru: F.V.Vural Adalı, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, 34390 Çapa, İstanbul

İnternet: www.dilan.com.tr/intensivcare

6-9 Mayıs 2001 **4th COST-B9 Congress on Antiprotozoal Chemotherapy**, Lisboa, Portekiz

Başvuru: Luis GomesTavira, 4th COST-B9 Congress, UEI de Clinica das Doencas Tropicais, Instituto de Higiene e Medicina Tropical, R. da Junqueira, 96, 1349,008 Lisboa, Portugal

İnternet: www.icp.ucl.ac.be/~opperd/cost_b9.html

√ 7-9 Mayıs 2001 **10th Annual NIAID International Centers for Tropical Disease Research (ICTDR) Network Meeting**, Bethesda, MD, ABD

Başvuru: Mitzi Sereno, Parasitology and International Programs Branch, Division of Microbiology and Infectious Diseases, NIAID, 6700-B Rockville Pike (Room 3213), Bethesda, MD 20892-7630, USA

İnternet: www.niaid.nih.gov/ictdr

9-13 Mayıs 2001 **16. Ulusal İmmünoloji Kongresi**, Antalya

Başvuru: Doç. Dr. Dicle Güç, Hacettepe Üniversitesi, Onkoloji Hastanesi, Temel Onkoloji Anabilim Dalı, 06100 Sıhhiye, Ankara

İnternet: www.immunoloji16.org

20-24 Mayıs 2001 **Second World Congress on Leishmaniasis**, Hersonissos, Girit, Yunanistan

Başvuru: WorldLeish II Congress Secretariat, Trienatours & Congress s.A., Worldwide Tour Operators, Atchley House, 15, Mesogion Ave., 1st Floor, GR-115 26 Athens, Greece

İnternet: www.med.ege.edu.tr/~alkan

20-24 Mayıs 2001 **101th ASM General Meeting**, Orlando, Florida, ABD

Başvuru: Meetings Dept., American Society for Microbiology, 1752 N Street, N.W., Washington, D.C. 20036, USA

İnternet: www.asmta.org/mtgs/mtgs.htm

21 Mayıs-2 Haziran 2001 **Second Advanced Vaccinology Course**, Veyrier-du-Lac, Fransa

Başvuru: Betty Dodet, Fondation Mérieux, 17, rue Bourgelat, BP 2021, F-69227 Lyon Cedex 02, France

İnternet: www.fond-merieux.org

23-26 Mayıs 2001 **Second International Conference on Vaccine Development and Immunotherapy in HIV**, San Juan, Puerto Rico

Başvuru: International Medical Press, Tower Place 100, Suite 550, 3340 Peachtree Road, Atlanta GA 30326, USA

İnternet: www.intmedpress.com/vaccine

25 Mayıs 2001 **2. Ulusal Haemophilus influenzae İnfeksiyonları Simpozyumu**, İstanbul

Başvuru: Prof. Dr. Müzeyyen Mamal Torun, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, 34303 Cerrahpaşa, İstanbul

√ 25 Mayıs 2001 **Sarmal Bakteri İnfeksiyonları Simpozyumu**, Samsun

Başvuru: Doç. Dr. Mustafa Sünbül, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Kurupelit, Samsun

İnternet: www.simad55.tripod.com/sempozyum

√ 25-27 Mayıs 2001 **2nd International Conference on Transplant Infectious Diseases**, Stockholm, İsveç

Başvuru: Transplant Infections, Congrex Sweden AB, PO Box 5619, SE-11486 Stockholm, Sweden

İnternet: www.congrex.se

27-31 Mayıs 2001 **7th Conference of the International Society of Travel Medicine (CISTM7)**, Innsbruck, Avusturya

Başvuru: CISTM7 Secretariat, Department of Infectious Diseases and Tropical Medicine, Section of International Health, Georgenstr. 5, D-80799 Munich, Germany

İnternet: www.istm.org

√ 28 Mayıs-2 Haziran 2001 **6th International Symposium on Positive-Strand RNA Viruses**, Paris, Fransa

Başvuru: Institut Pasteur, 28, rue du Docteur Roux, 75724 Paris Cedex, France

İnternet: www.pasteur.fr/infosci/conf/maplusvirus.html

√ 29 Mayıs-1 Haziran 2001 **35th National Immunization Conference**, Atlanta, GA, ABD

Başvuru: Beverly Fowler, Suite 400, 750 Commerce Drive, Decatur, GA 30030, USA

İnternet: www.cdc.gov/nip/nic

4-8 Haziran 2001 **XXth International Congress of Hydatidology**, Kuşadası

Başvuru: Prof. Dr. Nazmiye Altıntaş, Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, 35100 Bornova, İzmir

İnternet: www.med.ege.edu.tr/~hydatid

4-9 Haziran 2001 **16. Antibiyotik ve Kemoterapi (Ankem) Kongresi**, Antalya

Başvuru: Prof. Dr. Enver Tali Çetin, Rumeli Cad., İpek Apt No. 70, K. 7, 80220 Osmanbey, İstanbul

İnternet: www.ankemdernegi.org.tr

8 Haziran 2001 **1. Ulusal Hidatidoloji Kongresi**, Kuşadası

Başvuru: Prof. Dr. Aydıntan Kuman, Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, 35100 Bornova, İzmir

İnternet: www.med.ege.edu.tr/~hydatid

10-12 Haziran 2001 **7th International Symposium on New Quinolones**, Edinburgh, Scotland, Birleşik Krallık

Başvuru: Gardiner-Caldwell Communications Ltd., The Towers, Park Green, Macclesfield, Cheshire SK11 7NG, United Kingdom

E-posta: quinolones@gardiner-caldwell.com

10-13 Haziran 2001 **4th International Conference on Anthrax**, Annapolis, Maryland, ABD

Başvuru: Anthrax Conference, c/o ASM, 1752 N Street NW, Washington, DC 20036, USA

İnternet: www.asmtusa.org/mtgsrcthrax01.htm

10-14 Haziran 2001 **28th Annual Educational Conference and International Meeting of Association for Professionals in Infection Control and Epidemiology (APIC 2001)**, Seattle, Washington, ABD

Başvuru: 1016 Sixteenth St., NW, 6th Floor, Washington, DC 20036, USA

İnternet: www.apic.org/html/educ/calendar.html

13-16 Haziran 2001 **Fifth International Conference on Hemorrhagic Fevers with Renal Syndrome, Hantaviral Pulmonary Syndrome, and Hantaviruses**, Veyrier-du-Lac, Fransa

Başvuru: Betty Dodet, Scientific Director, Fondation Merieux, 1, rue Bourgelat, BP 2021, F-69227 Lyon Cedex 02, France

İnternet: www.fond-merieux.org

14-16 Haziran 2001 **XI Symposium on HIV Infection: AIDS 2001. Third Decade of an Odyssey**, Toulon, Fransa

Başvuru: Albine Conseil, 6 Boulevard Paul Emile Victor, F-92521 Neuilly sur Seine, France

İnternet: www.avps.org

√ 14-16 Haziran 2001 **4. Ulusal Hepatoloji Kongresi**, İstanbul

Başvuru: Prof. Dr. Hakan Şentürk, İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, iç Hastalıkları Anabilim Dalı, 34300-01 Aksaray, İstanbul

İnternet: www.hepatoloji2001.com.tr

16-19 Haziran 2001 **7th Congress of the European Confederation of Medical Mycology**, Tel Aviv, İsrail

Başvuru: Dan Knassim Ltd, P. O. Box 1931, Ramat Gan 52118, Israel

İnternet: www.congress.co.il/mycology

√ 16-30 Haziran 2001 **Course on Biology of Disease Vectors and Mini-Symposium on Tick and Tick-Borne Diseases**, Ceske Budejovice, Çek Cumhuriyeti

Başvuru: Dr. Libor Grubhoffer, Institute of Parasitology, Branisovska 31, 370 05 Ceske Budejovice, Czech Republic

İnternet: <http://sci-site.com/bdv>

24-27 Haziran 2001 **International Congress of Sexually Transmitted Infections (ISSTD/ISTI 2001)**, Berlin, Almanya

Başvuru: Congress Partner GmbH, Elke Schmeckenbecher, Krausenstraße 63, D-10117 Berlin, Germany

İnternet: www.iusti.org/forthcoming_events/default.htm

27-29 Haziran 2001 **6th International Symposium on Modern Concepts in Endocarditis and Cardiovascular Infections**, Sitges, Barcelona, İspanya

Başvuru: Grupo Geyseco, Marina, 27 Bajos (Villa Olímpica) 08005 Barcelona, Spain

İnternet: www.geyseco.com/endocarditis2001.htm

28-30 Haziran 2001 **Sixth International Symposium on Modern Concepts in Endocarditis and Cardiovascular Infections**, Barcelona, İspanya

Başvuru: Grupo Geyseco, Marina, 27 Bajos (Villa Olímpica), E-08005 Barcelona, Spain

İnternet: www.geyseco.com

30 Haziran-3 Temmuz 2001 **22nd International Congress of Chemotherapy (ICC)**, Amsterdam, Hollanda

Başvuru: 22nd ICC, Congress Secretariat, Eurocongres Conference Management, Jan van Goyenkade 11, NL-1075 HP Amsterdam, The Netherlands

İnternet: www.eurocongres.com/icc

√ 30 Haziran-3 Temmuz 2001 **American Society of Parasitology (ASP) Annual Meeting**, Albuquerque, New Mexico, ABD

Başvuru: Dr. George Cain, Department of Biological Sciences, University of Iowa, Iowa City, IA, USA

E-posta: george-cain@uiowa.edu

4-6 Temmuz 2001 **International Symposium on Schistosomiasis**, Shanghai, Çin

Başvuru: Prof. Zhou Xiaonong, Deputy Director, Jiangsu Institute of Parasitic Diseases, Meiyuan, Wuxi 214064, People's Republic of China

İnternet: <http://202.106.81.66/r/main.htm>

8-11 Temmuz 2001 **The 1st International AIDS Society Conference on HIV Pathogenesis and Treatment**, Buenos Aires, Arjantin

Başvuru: Congresos Internacionales S.A., Moreno 584, 9° Piso, 1091 Buenos Aires, Argentina

İnternet: www.aids2001IAS.org

√ 8-27 Temmuz 2001 **36th Graduate Summer Session in Epidemiology**, Ann Arbor, Michigan, ABD

Başvuru: Jody Gray, University of Michigan, School of Public Health, 109 Observatory St., Ann Arbor, MI 48109-2029, USA

İnternet: www.sph.umich.edu/epid/GSS

22-27 Temmuz 2001 **11th International Congress of Immunology**, Stockholm, İsveç

Başvuru: Stockholm Convention Bureau, P. O. Box 6911, SE-102 39 Stockholm, Sweden

İnternet: <http://ici2001.utu.fi>

√ 30 Temmuz-10 Ağustos 2001 **Course on Diagnostic Parasitology**, Bethesda, Maryland, ABD

Başvuru: Prof. John H. Cross, Dept. of Preventive Medicine and Biometrics, Division of Tropical Public Health, Uniformed Services University, 4301 Jones Bridge Road, Bethesda, MD 20814, USA

E-posta: jcross@usuhs.mil

5-10 Ağustos 2001 **12th International Symposium on the Biology of Actinomyces**, Vancouver, British Columbia, Kanada

Başvuru: Julian Davies, Department of Microbiology & Immunology, University of British Columbia, 300-6174 University Blvd., Vancouver, BC B6T 1Z3, Canada

E-posta: jed@interchange.ubc.ca

√ 13-24 Ağustos 2001 **7th International Dengue Course**, Havana, Küba

Başvuru: Prof. Maria G. Guzman, Instituto "Pedro Kouri" (IPK), Autopista Novia del Mediodía, Km 6, P.O.Box 601, Mnao 13, Ciudad Habana, Cuba

E-posta: lupe@ipk.sld.cu

√ 17-22 Ağustos 2001 **American Society of Rickettsiology/Bartonella Joint Conference**, Big Sky, Montana, ABD

Başvuru: Mike Minnick, Division of Biological Sciences, University of Montana, Missoula, MT 59812-4824, USA

İnternet: www.cas.umt.edu/asr/

26-31 Ağustos 2001 **Interactions in the Microbial World**, Amsterdam, Hollanda

Başvuru: Eurocongres Conference Management, Roel Frissen and Mariska van der Veen,

Jan van Goyenkade 11, NL-1075 HP Amsterdam, The Netherlands

E-posta: isme9@eurocongres.com

√ 1-7 Eylül 2001 **19th International Papillomavirus Conference**, Florianopolis, Santa Catarina, Brezilya

Başvuru: 3Z Promoções e Assessoria de Congressos Ltda., Rua Conde de Irajá, 260/2° andar, Botafogo, CEP 22271-020 Rio de Janeiro, RJ, Brazil

İnternet: www.hpv2001.com

√ 2-5 Eylül 2001 **11th International Workshop on Campylobacter, Helicobacter and Related Organisms (CHRO 2001)**, Freiburg, Almanya

Başvuru: Prof. Manfred Kist, Institute for Microbiology and Hygiene, Hermann-Herder Str. 11, D-79104 Freiburg, Germany

İnternet: www.chro2001.de

√ 5-8 Eylül 2001 **XIVth EHPSG International Workshop on Gastrointestinal Pathology and Helicobacter pylori**, Strasbourg, Fransa

Başvuru: Prof. Francis Mégraud, Hôpital Pellegrin, Laboratoire de Bactériologie-Enfants, F-33076 Bordeaux Cedex, France

İnternet: www.helicobacter.org

√ 10-12 Eylül 2001 **12th Malaria Meeting of British Society for Parasitology**, Leeds, Birleşik Krallık

Başvuru: BSP Secretariat, Triangle House, Broomhill Road, London SW18 4HX, United Kingdom

İnternet: www.parasitology.org.uk

√ 16-21 Eylül 2001 **3rd International Conference of the Society for Vector Ecology (SOVE)**, Barcelona, İspanya

Başvuru: Local Arrangements Committee, Mosquito Control Service, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Parc Torreblanca, CN 340 s/n, Sant Feliu de Llobregat, 08980 Spain

İnternet: www.sove2001.org

19-21 Eylül 2001 **International HIV Workshop on Management of Treatment-Experienced Patients**, Chicago, Illinois, ABD

Başvuru: Organizing Secretariat-MTEP, International Medical Press USA, 3340 Peachtree Road, Suite 550, Atlanta, GA 30326, USA

İnternet: www.intmedpress.com/mtep2001

22-25 Eylül 2001 **41th Interscience Conference on Antimicrobial Agents and Chemotherapy (ICAAC)**, Chicago, Illinois, ABD

Başvuru: Meetings Dept., American Society for Microbiology, 1752 N Street, N.W., Washington, D.C. 20036, USA

İnternet: www.asmtusa.org/mtgsrcthrax01.htm

26-29 Eylül 2001 **World Melioidosis Congress**, Perth, Australia

Başvuru: Assoc. Prof. J. Currie, Menzies School of Health Research, Darwin, Northern Territory, Australia

İnternet: www.e-tiology.com

√ 26-30 Eylül 2001 **3. Ulusal İç Hastalıkları Kongresi**, Antalya

Başvuru: Prof. Dr. Serhat Ünal, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, 06100 Sıhhiye, Ankara

İnternet: www.ichastaliklari2001.gen.tr

5-10 Ekim 2001 **Sixth International Congress on AIDS in Asia and the Pacific**, Melbourne, Avustralya

Başvuru: ICMS Pty Ltd, 84 Queensbridge Street, Southbank V.C. 3006, Australia

İnternet: www.icms.com.au/6icaap

✓ 11-14 Ekim 2001 **1. Genitoüriner Enfeksiyonlar Sempozyumu**, Antalya

Başvuru: Türk Üroloji Derneği, Prof. Nurettin Öktem Sok. No. 10/2, Lale Palas Apt., 80260 Şişli, İstanbul

İnternet: www.uroturk.org

15-19 Ekim 2001 **X. Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Kongresi**, Adana

Başvuru: Prof. Dr. İsmail H. Dünder, Çukurova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Balcalı, Adana

İnternet: www.klimik2001.org

✓ 18-19 Ekim 2001 **Euro-Conference on Vaccines of the Future: From Rational Design to Clinical Development**, Paris, Fransa

Başvuru: Institut Pasteur Euroconferences, 28, rue du Docteur Roux, 75724 Paris Cedex, France

İnternet: www.pasteur.fr/applications/euroconf/

18-20 Ekim 2001 **Trends in Invasive Fungal Infections 6**, Prague, Çek Cumhuriyeti

Başvuru: Concorde Services Limited, 42 Canham Rd, London W3 7SR, United Kingdom

İnternet: www.aspergillus.man.ac.uk/tifi6

21-24 Ekim 2001 **2nd International Meeting on Antimicrobial Chemotherapy in Clinical Practice (ACCP)**, Portofino, İtalya

Başvuru: M. Bassetti, University of Genoa, Largo G. Gaslini 5, I-16147 Genoa, Italy

İnternet: www.multimedia.it/

congress_studio/accp/default.htm

23-25 Ekim 2001 **3rd International Workshop on Adverse Drug Reactions and Lipodystrophy in HIV**, Athens, Yunanistan

Başvuru: Organizing Secretariat-Lipodystrophy 2001, International Medical Press USA, 3340 Peachtree Road, Suite 550, Atlanta, GA 30326, USA

İnternet: www.intmedpress.com/lipodystrophy

25-28 Ekim 2001 **39th Annual Meeting of Infectious Diseases Society of America**, San Francisco, California, ABD

Başvuru: IDSA, 99 Canal Center Plaza, Suite 210, Alexandria, VA 22314, USA

İnternet: www.idsociety.org

27-31 Ekim 2001 **The 10th International Conference of People Living with HIV/AIDS**, Port of Spain, Trinidad

Başvuru: Global Network of People Living with HIV/AIDS, P.O.Box 11726, 1001 GS Amsterdam, The Netherlands

İnternet: www.hivnet.ch/gnp

27-31 Ekim 2001 **The 8th European Conference on Clinical Aspects and Treatment of HIV Infection**, Athens, Yunanistan

Başvuru: Prof. John Kosmidis, Head, Dept. of Medicine, Euroclinic of Athens, 9, Athanassiadou Str., GR-151 21 Athens, Greece

E-posta: euroaids2001@travelling.gr

✓ 1-4 Kasım 2001 **Hastane Enfeksiyonları Eğitim Programı 2001**, Pamukkale

Başvuru: Prof. Dr. Dilek Arman, Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Klinik Bakterioloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Beşevler, Ankara

İnternet: www.hiep2001.gen.tr

11-15 Kasım 2001 **50th Annual Meeting**

of American Society of Tropical Medicine and Hygiene, Houston, TX, ABD

Başvuru: ASTMH, 60 Reverse Dr., Suite 500, Northbrook, IL 60062, USA

İnternet: www.astmh.org/meetings/meeting2001.html

12-14 Kasım 2001 **5. Türkiye AIDS Kongresi**, İstanbul

Başvuru: Prof. Dr. Enver Tali Çetin, Rumeli Cad., İpek Apt No. 7, 80110 Osmanbey, İstanbul

E-posta: ankem@ankem.org

2-6 Aralık 2001 **4th International Conference on Therapies for Viral Hepatitis**, Isla Verde, Puerto Rico

Başvuru: Organizing Secretariat-Hepatitis 2001, International Medical Press USA, 3340 Peachtree Road, Suite 550, Atlanta, GA 30326, USA

İnternet: www.intmedpress.com/puerto_rico

11-14 Aralık 2001 **The Fifth International Conference on Home and Community Care for Persons Living with HIV/AIDS**, Chiang Mai, Tayland

Başvuru: HIV2001 Conference Secretariat, c/o WHO Office, Ministry of Public Health, Tiwanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand

İnternet: www.hiv2001.com

12-14 Aralık 2001 **5th International Symposium on Febrile Neutropenia**, Brussels, Belçika

Başvuru: Mrs M. Hazard, Ms D. Vacca, Secretariat to Professor J. Klastersky, Department of Medicine, Institute Jules Bordet, Rue Hégner-Bordet 1, 1000 Bruxelles, Belgium

14-17 Aralık 2001 **First International Meeting on Penems, Carbapenems, and Related Compounds**, Venice, İtalya

Başvuru: Congress Studio International, Piazza S. Turr, 5, 201 49 Milano, Italy

E-posta: info@congress-studio.it

9-11 Şubat 2002 **Second Forum on Respiratory Tract Infections**, Monte Carlo, Monaco

Başvuru: Organizing Secretariat, AISC-AIM Group, Via A. Ristori 38, I-00197 Rome, Italy

İnternet: www.aisc.it/respinf2002

11-14 Mart 2002 **10th International Congress on Infectious Diseases**, Singapore, Singapur

Başvuru: International Society for Infectious Diseases, 181 Longwood Avenue, Boston, MA 02115, USA

İnternet: www.isid.org

7-9 Nisan 2002 **12th Annual Scientific Meeting of SHEA**, Salt Lake City, UT, ABD

Başvuru: SHEA Meetings Department, 19 Mantua Road, Mt. Royal, NJ 08061, USA

20-23 Nisan 2002 **3rd World Congress on Anaerobic Bacteria and Infections**, Milan, İtalya

Başvuru: International Society for Anaerobic Bacteria, 181 Longwood Avenue, Boston, MA 02115, USA

E-posta: dostein@aol.com

21-25 Nisan 2002 **II. Moleküler ve Tanısal Mikrobiyoloji Kongresi**, Antalya

Başvuru: Doç. Dr. Tanıl Kocagöz, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, 06100 Sıhhiye, Ankara

E-posta: tk05-k@tr.net

24-27 Nisan 2002 **12th European Congress of Clinical Microbiology and Infectious**

Diseases, Milan, İtalya

Başvuru: 12th ECCMID 2002, c/o AKM Congress Service, P.O. Box 6, CH-4005 Basel, Switzerland

İnternet: www.akm.ch/eccmid2002

5-8 Mayıs 2002 **4th European Congress of Chemotherapy and Infection**, Paris, Fransa

Başvuru: Congrex Sweden AB, P. O. Box 5619, SE-114 86 Stockholm, Sweden

İnternet: www.congrex.se/ecc-4

12-15 Mayıs 2002 **Microbicides 2002**, Antwerp, Belçika

Başvuru: Mrs. Yvette Jacob, Department of Microbiology, Institute of Tropical Medicine, Nationalestraat 155, B-2000 Antwerp, Belgium

İnternet: www.itg.be/micro2002

19-23 Mayıs 2002 **29th Annual Educational Conference and International Meeting of Association for Professionals in Infection Control and Epidemiology (APIC 2001)**, Nashville, Tennessee, ABD

Başvuru: 1016 Sixteenth St., NW, 6th Floor, Washington, DC 20036, USA

İnternet: www.apic.org/html/educ/calendar.html

6-13 Temmuz 2002 **XIV International Conference on AIDS**, Barcelona, İspanya

Başvuru: Conference Program Secretariat, Edifici Apollo X, Balmes, 200 at. 9, E-08006 Barcelona, Spain

İnternet: www.aids2002.com

20-27 Temmuz 2002 **Fourth International Conference on Ticks and Tick-Borne Pathogens**, Banff, Alberta, Kanada

Başvuru: Dr. Reuben Kaufman, Department of Biological Sciences, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2E9

İnternet: www.biology.ualberta.ca/courses.hp/ttp4.hp/home.htm

28 Temmuz-1 Ağustos 2002 **Xth International Congress of Bacteriology and Applied Microbiology, Xth International Congress of Mycology, XIIth International Congress of Virology**, Paris, Fransa

Başvuru: ICA/IUMS 2002, 4 Villa d'Orléans, F-75014 Paris, France

İnternet: www.IUMS-PARIS-2002.com

4-10 Ağustos 2002 **Tenth International Congress of Parasitology**, Vancouver, Kanada

Başvuru: ICOPA X, Conference Secretariat, Venue West Conference Services Ltd. #645-375 Water St., Vancouver, B.C. Canada V6B 5C6

İnternet: www.venuewest.com

✓ 18-22 Ağustos 2002 **16th International Epidemiological Association (IEA) World Congress of Epidemiology**, Montreal, Quebec, Kanada

Başvuru: Congress Secretariat, c/o Events International Meeting Planners, Inc., 759 Victoria Square (Suite 300), Montreal, Quebec, H2Y 2J7, Kanada

İnternet: http://www.iea2002.com

15-18 Eylül 2002 **Fifth International Conference of the Hospital Infection Society**, Edinburgh, Scotland, Birleşik Krallık

Başvuru: Concorde Services/HIS 2002, Unit 4B, 50 Speirs Wharf, Port Dundas, Glasgow G4 9TB, Scotland, United Kingdom

E-posta: his@concorde-uk.com

SANAT BUNUN NERESİNDE?

Birinci Sayfadan Devam

teliksiz yayın yapılmasının itici güçleri nelerdir? İki ana gücün varlığı hemen dikkati çekmektedir: Bunlardan birincisi, hekimlerin meslektaşlarıncı/kurumlarınca değerlendirilmelerinde ve akademik yükseltimle ile atanmalarında yapmış oldukları yayınlara verilen aşırı önemdir. Yine, birçok meslek örgütü için dergi/ler yayımlamak bir itibar konusudur. Eğitimin ve sağlığın bir meta olarak algılandığı günümüzde, özellikle, yayınların daha fazla üretildiği ileri kapitalist ülkelerde hekim fazlalığının (7) da bu açıdan bir yarışma ortamı yaratarak bu sürece katkıda bulunduğu düşünülebilir: Kimi adların bir yazı makinesine dönüştüğü günümüz tıp yayın ortamında, yayın yapmak tiranik bir boyut kazanmıştır:

İkinci ana itici gücün, yayın dünyasının endüstrileşmesi ve çokuluslu şirketlerin ortaya çıkması olduğu görülmektedir. Bilimsel, teknik ve tıbbi yayınların yayınlanması kârlı bir iştir ve elverdiğince kıskırılmaktadır. Günlük çalışmaları içerisinde boşulmuş bir hekim için, dünya ilaç piyasasının boyutları hakkında bilgi edinmenin zorluğuna benzer şekilde tıbbi yayınların pazarı hakkında da bilgi edinmek kolay değildir. Belki şu örnek kaba bir fikir verebilir: Çokuluslu yayın devleri Read Elsevier ile Thomson Corp., bir başka yayın devi olan Harcourt General'i toplam 5.6 milyar USD'ye almak üzere birkaç ay önce anlaşmışlardır. Bu satış, "textbook"lar yanında 500 bilimsel, teknik ve tıbbi dergiyi (STM journals) de içermektedir. Böylesi bir satış, yani, Amerikalı bir yayın devinin bir İngiliz yayın devi tarafından satın alınması (Read Elsevier 3.5 milyar USD'yi ödemeyi kabul etmiştir), İngiliz hükümeti tarafından bu pazarda tekelleşmeye yol açacağı endişesiyle araştırma konusu yapıl-

masına neden olmakla birlikte dergi fiyatlarında da bir artışa yol açmıştır (8). Böylesi artışlar, bu yıl, New York Üniversitesi kütüphanesinin 269 periyodığı almaktan vazgeçmesine neden olmuştur:

Öte yandan, kimi itibarlı dergiler; çokuluslu ilaç ve teknoloji tekellerinin ilanları için yarışmakta ve kimileri de salt ticari nedenlerle editörlerini bile değiştirmektedirler (9). American Academy of Pediatrics'in resmi bilimsel dergisi olan Pediatrics'le ilgili bir araştırmada, derginin Ocak 1996-Temmuz 1999 dönemindeki gelirlerinin % 31.33'lük bölümünü ticari reklamların oluşturduğu belirtilmektedir (10).

Bu soluklanmanın sonunda BMJ'nin editörlerine kulak vermek yerinde olacaktır: "Çok sayıda dergi ve çok sayıda yayıncının varlığı araştırma literatüründe Balkanlaşmaya yol açmıştır. Sistematiik bir derleme yapmak girişiminde bulunan herhangi bir kişi, bütün ilgili araştırma çalışmalarını bulmanın ileri derecede güç olduğunu ve o yayının nerede olduğunu belirlese bile onun bir kopyasına sahip olmanın çok pahalıya geldiğini bilmektedir" (11).

Bilgi kaynaklarına ilişkin bütün bu karmaşa içerisinde, çözüm olarak ortaya atılan en önemli kavram "Kanıtı Dayalı Tıp" (KDT) (Evidence-based Medicine) olmuştur. KDT, bireysel hastaların bakımında, o sırada var olan en iyi kanıtın dürüst, açık ve mantıklı kullanımı olarak tanımlanmaktadır (12). Öncülüğünü İngiliz ve Kanadalı grupların yaptığı KDT, hasta bakımıyla ilişkili kalite için önemli bir yol olarak savunulmaktadır ve kimi eğitim programlarında yer almaya başlamıştır. KDT'nin alt yapısını, kolaylıkla anlaşılacağı üzere, günümüzde, elektronik ortam oluşturmaktadır (13,14). KDTye ilişkin birçok sınırlamalar yanında, hasta bakımında hekimin rolü ve hekimlik sanatı noktalarında itirazlar da dillendirilmektedir (2,15,16). KDT'de vurgunun bireysel hasta bakımına ve klinik araştırma sonuçlarına yapıldığı unutulmamalıdır. Gözlemsel çalış-

malar ve uygulamalar için maddi kaynaklar sorunu "belli oranda" ötelenmektedir. Oysa, içinde yaşadığımız gerçek dünya, küreselleşme ideolojisinin dayatıldığı ve hem yoksulluşmanın, hem de yoksullar ile var-sallar arasındaki farkın açıldığı bir dünyadır. Öte yandan, toplum sağlığı göstergeleri ile birey sağlığının göstergeleri farklıdır ve küreselleşmenin önemli etkilerinden biri toplum sağlığının ve bu kanaldan birey sağlığının altında bulunduğu tehdidin büyüklüğünün artıyor olmasıdır (17).

Tıp uygulamalarında kanıtların ve nesnel gerçeğin peşinde olma çabaları gün geçtikçe artıyor olsa da bu uygulamalar, aynı zamanda, içinde işlerliye kondukları sağlık sisteminin özellikleri ve toplumun kültür yapısıyla yoğun biçimde etkilenmektedirler. Bilimsel tıbbın ancak endüstrileşmiş ülkelerdeki tıp olduğu(!) savından (18) hareket ederek bu ülkelerden kimi örnekler vermek yerinde olacaktır. Amerikan hekimleri Fransız, Alman ve İngiliz hekimlerinden daha fazla tanısal teste başvurumaktadırlar. Bir Amerikalı kadın, Avrupalı hemcinsinden üç kez daha çok histerektomi olma şansına sahiptir. Amerikan hekimleri, İngiliz hekimlerden iki kat fazla antibiyotik kullanmaktadırlar. Almanlar, İngilizlerden altı kat daha fazla kalp ilacı kullanmaktadırlar. Amerikan hekimleri düşük kan basıncını tedavi etmeyi tıbbi bir hata olarak görürken, İngiliz hekimler ciddi tedavilere girişmektedirler (19,20). Bir de kişisel gözlem: Japonlar günde tek doz verilen ilaçlara güvenmezler (Bu nedenle, antibiyotikler dahil böyle ilaçlar Japonya'da günde iki dozluk preparatlar halinde piyasaya sürülür). "Managed care" uygulamaları, Amerika'da hasta-hekim ilişkilerinin korunması gerektiğine ilişkin uyarıların yeniden gündeme gelmesine yol açmış (21); ancak, geline son nokta şu olmuştur: "Hekim hastasının çıkar ve istekleriyle, içinde yer aldığı sağlık sisteminin çıkarlarını dengelemek zorundadır" (22).

Ya, Üçüncü Dünya'daki durum ne mi ? Harrison (23), şunları yazar: "Üçüncü Dünya'da tipik bir doktor; son derece uygunsa bir teknolojinin fonksiyon ifa edemez bir parçasıdır. Bir Rolls-royce filosu toplu taşımacılık sorununa ne kadar çözüm getirirse, Üçüncü Dünyalı doktorun, insanın sağlık problemlerine çözüm getirme şekli de öyledir." "... Öğrendikleri, Batılı insanın rahatsızlıklarının tedavisi idi. Kendi ülkesinin zengini de Batılılar gibi yaşadığı için Batılılar gibi hastalanıyordu ve bunları tedavi edip iyi para kazanabiliyordu. Ülkesinin insanının sindirim sisteminde dolaşan solucanlar; sıtma, kötü beslenme gibi tuhaf şeyler onu pek ilgilendirmiyordu. Yeterince başarılı ise ABD, İngiltere, Fransa gibi ülkelerden birine kapağı atıyor keyfini keyif ediyordu" (Küçük bir not: Şimdilerde ise Batılı ülkelere gitmek yerine o ülkelerin çokuluslu şirketlerinin kendi ülkelerindeki ayaklarında bir şirket vatandaşı olarak yaşamayı yeğliyorlar...).

Bu arada, bireyde hastalık ve sağlık anlayışlarının tıptaki iki farklı yansıması olan Oslerci (Hastalık makinenin bozulmasıdır: Hastalık her kişide ayındır) ve Garroddu (Tıp bireysel çeşitlilik ve evrim zemininde ele alınmalıdır: Hastalık yok, hasta vardır) bakışlardan hangisinin egemen olduğu da tıp kültürünü yönlendirmektedir (24).

Sonuç olarak, günlük klinik uygulamalarda, bilgilendirme süreçleri ve kültürel özellikler; tıbbi karar vermede etkili olmaktadır. Ve sanat, uygulamalı bir bilimsel disiplin olan klinik tıbbın tümleyici bir parçasıdır.

Ülkemizdeki uygulamalarımızda bu süreçler nasıl mı işliyor? Siz ne dersiniz ?!...

Kolay gelsin.

Sevgi ve saygılarımla.

KAYNAKLAR

1. Martin J. The idea is more important than the experiment. *Lancet* 2000; 356: 934-7
2. Saunders J. The practice of clinical medicine as an art and as a science. *West J Med* 2001; 174: 137-41
3. Kassirer JP. Learning medicine: too many books, too few journals. *N Engl J Med* 1992; 326: 1427-8
4. Fletcher R, Fletcher S. Keeping clinically up-to-date. Evidence-based approach to the medical literature. *J Gen Intern Med* 1997; 12: 55-14
5. Miser WF. Critical appraisal of the literature: How to assess an article and still enjoy life. In: Geyman JP, et al., eds. Evidence-Based Clinical Practice. Boston: Butterworth Heinemann, 2000:41-56
6. O'Donnell M. Evidence-based illiteracy: time to rescue "the literature". *Lancet* 2000; 355: 489-91
7. Stimmel B. In pursuit of folly. *Am J Med* 1999; 106: 655-9
8. The New York Times gazetesini. 28 Ekim 2000, 3 Kasım 2000 ve 22 Şubat 2001 tarihli sayıları.
9. Horton R. An unwilling exit from the NEJM. *Lancet* 1999; 354: 358
10. Anderson KR. From paper to electron: How an STM journal can survive the disruptive technology of the internet. *J Am Med Inform Assoc* 2000; 7:234-45
11. Delamothe T, Smith R. Moving beyond journals: the future arrives with a crash. *Br Med J* 1999; 318: 1637-8
12. Sackett DL, et al. Evidence based medicine: what it is and what it isn't. *Br Med J* 1996; 312: 71-2
13. Moyer V, Elliott E. How to practice evidence-based pediatrics. *West J Med* 2001; 174: 158-9
14. Safranek S, Dodson S. Strategies for finding evidence. In: Geyman JP et al., eds. Evidence-Based Clinical Practice. Boston: Butterworth Heinemann. 2000:29-40
15. Baucher H. Evidence-based medicine: A new science or an epidemiologic fad ? *Pediatrics* 1999; 103: 1029-31
16. Straus SE, McAlister FA. Evidence-based medicine: a commentary on common criticism. *CMAJ* 2000; 163: 837-41
17. Bezručka S. Is globalization dangerous to our health ? *West J Med* 2000; 172: 332-4
18. Glymour C, Stalker D. Engineers, cranks, physicians, magicians. *N Engl J Med* 1983; 308: 960-4
19. Clare A. National variations in medical practice. *Br Med J* 1989; 298: 1334
20. Payer L. Medicine and Culture. Varieties of Treatment in the United States, England, West Germany, and France. New York: Owl Books, Henry Holt and Co, 1996: 1-204
21. Emanuel EJ, Dubler NN. Preserving the physician-patient relationship in the era of managed care. *JAMA* 1995; 273: 323-9
22. Minoque B. The two fundamental duties of the physician. *Acad Med* 2000; 75: 431-42
23. Harrison P. 3. Dünyanın Batılaşması. İstanbul: Fınar Yayınları, 1991:176-7
24. Rosenblatt DS. The evolution of medicine- a geneticist's point of view. *Clin Invest Med* 2000; 23: 59-61

Klinik Bülteni

Yazışma Adresi:

Millet Cad. Lütuf Paşa Sok. Hacıbey İş Hanı No: 54 Kat 2 D.11
34270 Fındıklı-İstanbul
Tel/Faks: 0 212 531 16 29
E-posta: klinik@klinik.org
İnternet: www.klinik.org

Sahibi:

Prof. Dr. O. Şadi Yenen
(Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği adına)
Tel/Faks: 0 212 635 88 77 E-posta: osadyenen@doruk.net.tr

Yazı İşleri Müdürü:

Prof. Dr. Haluk Eraksoy
Tel/Faks: 0 212 635 78 66 E-posta: heraksoy@superonline.com

Dizgi/Grafik Düzenleme:

Nobel Tıp Kitabevi Tel: 0 212 585 67 46

Baskı: Ofis Grafik Tel: 0 212 266 54 56 - 274 98 09